

Økonomi- og aktivitetsrapport pr. 30. juni 2008

0. INDLEDNING

Side 1

Dette er den 2. kvartalsrapport for Region Midtjylland i 2008. Rapporten dækker økonomi- og aktivitetstal frem til og med 2. kvartal 2008. Det korrigerede budget medtager bevillingsændringer til og med regionsrådets beslutninger 18. juni 2008. Disse er ligeledes inkorporeret i det forventede regnskab. Denne økonomirapport er opdelt i otte sektioner:

- Sammenfatning
- Vurdering af Sundhed
- Vurdering af Psykiatri og Social
- Vurdering af Regional Udvikling
- Vurdering af Administrationen
- Vurdering af Likviditeten og Finansielle poster
- Vurdering af Finansieringen
- Velfærdsministeriets skema
- Bilag A-E

Der er i denne økonomi- og aktivitetsrapport foretaget en væsentlig ændring af tabellerne. Fortegnet i differencekolonnen (forskellen mellem korrigeret budget og forventet regnskab) er vendt. Det vil sige at merforbrug nu har et minus foran og mindreforbrug er et positivt tal. I forhold til øvrige tabeller aktivitet, normering m.v. er der ikke sket ændringer.

Ændringen sker på baggrund af tilbagemeldinger i maj måned, hvor det både i Forretningsudvalget og Regionsrådet blev påpeget at forskellige sagsfremstillinger gjorde brug af modsat fortegn. Ved at bruge et minus foran merforbrug, rettes praksis ind efter statens og Budget- og regnskabssystem for regioners brug af fortegn.

1. SAMMENFATNING

Denne økonomi- og aktivitetsrapport er udarbejdet sideløbende med forslaget til budget 2009. Det betyder, at de besparelsesforslag for 2008, som præsenteres på budgetseminaret den 5. september 2008, fremlægges jf. de administrative udmeldinger. Således vil evt. ændringer til besparelsesforslagene på baggrund af et budgetforlig, som udgangspunkt kun blive indarbejdet i sagsfremstillingen til denne økonomi- og aktivitetsrapport.

1.1 Økonomi

OVERORDNET VURDERING AF DRIFTEN

- Somatikken forventer på nuværende tidspunkt et merforbrug på 777,8 mio. kr. og mindreindtægter fra den kommunale medfinansiering på 56,2 mio. kr. Behandlingspsykiatrien forventer mindreudgifter på 34,1 mio. kr.
- Socialområdet forventer merudgifter på i alt 180,1 mio. kr., som dækkes af merindtægter fra kommunerne på 194,7 mio. kr.
- Regional Udvikling forventer at regnskabet kommer til at svare til det korrigerede budget.
- Der er forventninger om mindreforbrug på Fællesadministrationen på i alt 9,2 mio. kr. for den del der vedrører Psykiatri og Social, disse fordeles i henhold til fordelingsprincipperne til henholdsvis hovedkonto 1 med 1,1 mio. kr. og hovedkonto 2 med 8,2 mio. kr.
- For IT under Fællesstabilene forventes der et merforbrug på 70,2 mio. kr. Beløbet er fordelt til de tre kredsløb i henhold til fordelingsnøglen. Det vil sige til hovedkonto 1 med 61,8 mio. kr., hovedkonto 2 med 7,0 mio. kr. og hovedkonto 3 med 1,5 mio. kr.

OVERORDNET VURDERING AF ANLÆG

- Somatikken forventer et mindreforbrug på 19,5 mio. kr. på en række af de igangværende projekter. Der udarbejdes et skøn for overførslerne til næste økonomi- og aktivitetsrapport.
- Psykiatri og Social har ikke forventninger om merforbrug på de igangværende projekter. Det skønnes, at der vil være overførsler af uforbrugte rådighedsbeløb til 2009 på ca. 50-70 mio. kr.

OVERORDNET VURDERING AF DE FINANSIELLE POSTER OG FINANSIERINGEN

- Ultimo beholdningen for 2008 forventes at være -326 mio. kr. Gennemsnitslikviditeten for det 12 måneders daglige gennemsnit forventes ultimo 2008 at være på 780 mio. kr.
- Nettorenteudgifterne ventes at svare til det budgetterede. Der er en vis usikkerhed, da rentemarkedet i 2008 er præget af en del uro.

I nedenstående tabel 1.1 "Sammenfatning af vurderingen af økonomien" gives et samlet overblik for de enkelte sektorer og hovedkonti. Tabellen er bygget op omkring de tre finansielle kredsløb, som regionens økonomi består af. Hvert kredsløb skal være fuldt ud finansieret.

Tabel 1.1 Sammenfatning af vurderingen af økonomien

Mio. kr.	Opr. B2008	Korrigeret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008-FR2008
Sundhed					
Drift - somatik	16.274,5	16.507,7	7.439,4	17.285,5	-777,8
Drift - behandlingspsyk.	1.229,2	1.258,4	584,5	1.224,3	34,1
Andel fælles adm. - drift	398,6	420,7	269,5	481,4	-60,7
Andel fælles adm. - anlæg	5,4	24,1	1,4	24,1	0,0
Anlæg	655,4	1.281,2	253,4	1.261,7	19,5
Renter	84,4	74,0	21,2	74,0	0,0
Finansiering	-18.398,4	-18.460,2	-9.008,9	-18.404,0	-56,2
Låneoptag	-356,5	-536,7	-526,4	-536,7	0,0
Afdrag vedr. leasing *)	107,6	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt hovedkonto 1	0,4	569,1	-965,9	1.410,3	-841,1
Social og specialundervisning					
Driftsomkostninger	1.195,5	1.231,6	671,2	1.411,7	-180,1
Andel fælles administration	53,1	57,6	36,9	56,3	1,2
Driftsindtægter	-1.270,4	-1.272,8	-570,3	-1.467,5	194,7
Anlægsudgifter	92,3	176,5	24,1	176,5	0,0
Renter	27,0	27,0	0,0	27,0	0,0
Finansiering	-5,2	-5,2	-2,6	-5,2	0,0
Låneoptag	-92,3	-117,3	-49,9	-117,3	0,0
I alt hovedkonto 2	0,0	97,5	109,4	81,7	15,8
Regional Udvikling					
Drift	487,1	608,8	240,2	608,8	0,0
Andel fælles administration	6,0	6,2	4,0	7,7	-1,5
Renter	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Finansiering	-493,2	-494,9	-235,7	-494,9	0,0
I alt hovedkonto 3	0,0	120,2	8,5	121,7	-1,5
Total	0,4	786,8	-848,1	1.613,6	-826,8

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

*) Bemærk, at udgifterne til afdrag vedr. leasing på 107,6 mio. kr. konteres under driften for somatik. Afdrag vedr. leasing indgår i kolonnen korrigeret budget under Drift-somatik jf. Regionsrådets beslutning den 18. juni 2008 om at flytte bevillingen fra balancen til driften.

I relation til kolonnen "Forbrug pr. 30.06.2008" skal det bemærkes, at der er tale om bruttoudgifter ved månedens udgang, og det er vigtigt at kende forudsætninger for forbrugsopgørelsen. Umiddelbart vil man i princippet kunne fremskrive lønningerne til et forventet årligt forbrug. Men hvad angår øvrige udgifter og specielt indtægtsdelen er der tidsmæssige forskydninger, både i relation til de regninger regionen sender ud og de regninger som regionen skal betale. Kolonnen medtages dog af hensyn til driftsledelserne.

1.2 Aktivitet

SUNDHED

Der forventes en betydelig nedgang i aktiviteten i 2008 i forhold til den forudsatte aktivitet. Der forventes således godt 10.000 færre udskrivninger og knap 104.000 færre ambulante besøg end forudsat.

Den samlede aktivitetsværdi vurderes på nuværende tidspunkt til at blive omkring 350 mio. kr. lavere end forudsat.

PSYKIATRI OG SOCIAL

Behandlingspsykiatrien

Samlet forventes anvendt 4.500 - 5.000 færre sengedage end budgetteret. Samlet forventes ca. 15.000 færre ambulante besøg end forudsat ved budgetlægningen, svarende til -9,7 % færre besøg i forhold til det budgetterede antal. Derimod forventes antal personer, som vil være i kontakt med behandlingspsykiatrien i 2008, mindst at svare til det forudsatte ved budgetlægningen.

Socialområdet

Samlet har belægningsprocenten for 1. halvår været på 105,1 % i boformer og 105,9 % for aktivitetstilbud m.v. Tilsvarende gør sig gældende i forventningerne til resultatet for hele 2008, hvor belægningsprocenten samlet forventes at blive på 106,1 % i boformer og 106,7 % i aktivitetstilbud m.v.

REGIONAL UDVIKLING

Energi og miljø

Finansieringen af program for teknologiudvikling i små og mellemstore virksomheder kom på plads med bevilling af regionalfondsmidler fra Erhvervs- og Byggestyrelsen. Der er udarbejdet resultatkontrakt med Væksthus Midtjylland som operatør. Programmet implementeres i praksis i 2. halvår 2008.

Uddannelsespuljen

Årets anden ansøgningsrunde var 1. maj. Der kom i alt 23 ansøgninger. Regionsrådet har på nuværende tidspunkt ikke besluttet, hvilke projekter der skal tildeles støtte. Der har været afholdt møder med flere interessenter i forhold til mulige ansøgere.

Se afsnit 4.2 for yderligere omkring aktiviteterne i 1. halvår 2008 på det regionale udviklingsområde.

2. VURDERING AF SUNDHED

Samlet for sundhedsområdet forventes et samlet forbrug på 778 mio. kr. Merforbruget skal dog nedskrives med de allerede udmeldte engangsbesparelser på 150 mio. kr. og den nu opgjorte mindredgift som følge af konflikten i foråret på 145 mio. kr. og et pålæg til hospitalerne om at sikre maksimal budgetoverholdelse. Endelig skal fraregnes det midtvejsregulering af regionernes økonomi, som er aftalt med regeringen.

Når der tages højde herfor er den samlede budgetubalance på 127 mio. kr. Denne søges efterfølgende realiseret ved fremrykning af nogle af spareforslagene for 2009, der senere forelægges til politisk behandling.

2.1 Økonomi

Tabel 2.1 Forventninger til økonomien for sundhed, somatikken

Mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Hospitaler m.v.					
Regionshospitalet Horsens, Brædstrup og Odder	606,0	675,9	341,1	675,9	0,0
Regionshospitalet Randers og Grenaa	831,9	908,1	449,3	917,1	-9,0
Regionshospitalet Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkøbing og Tarm	1.699,7	1.787,1	907,3	1.787,1	0,0
Regionshospitalet Silkeborg, Hammel Neurocenter og Skanderborg Sundhedscenter	677,4	746,9	379,4	746,9	0,0
Århus Universitetshospital, Skejby	1.646,2	1.759,3	848,2	1.759,3	0,0
Regionshospitalet Viborg, Kjellerup og Skive	1.293,2	1.399,0	711,3	1.399,0	0,0
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	2.783,3	3.091,3	1.593,9	3.101,3	-10,0
Friklinikken, Brædstrup	33,1	52,1	32,8	52,1	0,0
Fælles puljer og i øvrigt	2.095,0	1.473,4	181,4	2.109,9	-636,5
Hospitaler m.v. i alt	11.665,8	11.893,1	5.444,7	12.548,6	-655,5
Sygesikring m.v.					
Medicin	1.657,0	1.590,3	700,7	1.621,6	-31,3
Sygesikring i øvrigt	2.842,0	2.910,4	1.240,7	3.001,3	-90,9
Sygesikring m.v. i alt	4.499,0	4.500,6	1.941,4	4.622,9	-122,3
Administration, Sundhed	109,6	114,0	53,0	114,0	0,0
Sundhed i alt	16.274,4	16.507,7	7.439,1	17.285,5	-777,8

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Brutto merudgifterne på 778 mio. kr. reduceres jf. følgende tabel:

Tabel 2.2 Reduktion af bruttomerudgifter (mio. kr.)

Finansieringsmuligheder i økonomiaftalen fra juni 2008 (modregnet 37 mio. kr. til akut kræft, som forudsættes anvendt på området)	-337
Engangsbesparelse som følge af konflikt, netto	-145
Rammebesparelse på hospitaler	-100
Rammebesparelse på Fælles områder	-50
Merudgifter på egne hospitaler forudsættes indhentet af hospitalerne selv	-19
Resterende besparelenseskrav, såfremt der skal skabes balance (inkl. balancesum på 7 mio. kr. i tabel 2.4)	126,8

Med henblik på at sikre maksimal budgetoverholdelse er det en del af denne økonomirapport, at den nuværende takststyringsmodel opstammes, således at der indlægges loft over udbetalingerne til hospitalerne. Den stramme situation taget i betragtning vil loftet være sat til 0.

Den opstrammede takststyringsmodel træder i kraft med virkning fra 1. juli 2008.

I første del af 2008 (frem til konfliktens start den 16. april) er den oprindelige takststyringsmodel i kraft. Det vurderes at meraktivitet i denne periode vil beløbe sig til udbetalinger på ca. 40 mio. kr. Udbetalingerne vil blive gjort endelig op til næstkommende store økonomirapport.

I konfliktperioden har takststyringsmodellen i praksis være i ude af kraft, idet det er varslet at alle mindreudgifter ved konflikten skal bidrage til at mindske merforbruget. Mindreudgifterne er konkret vurderet til 130 mio. kr. på hospitalerne og yderligere 15 mio. kr. på andre områder. I alt en konfliktbesparelse på 145 mio.kr. Dette skal holdes op imod et fald i aktiviteten, der i DRG-værdier løber op i 520 mio. kr.

Vedrørende forbrug i den private sektor skal særligt bemærkes at der nu er indarbejdet et samlet forventet udgiftsniveau for 2008 på knap 205 mio. kr., et beløb der svarer til den forbrugsforpligtigelse, der er aftalt med regeringen for 2009, svarende til et merforbrug på 45 mio. kr. I den første økonomirapport var der, som følge af usikkerheder med vurderingen af konflikten, ikke indregnet konkrete merudgifter til privat klinikker.

I de samlede skøn er indregnet reviderede skøn over forventede udgifter til ibrugtagning af ny dyr medicin og nye behandlinger. Særligt vedrørende ny dyr medicin er der igangsat en opstrammet procedure for ibrugtagningen, der har betydet at merudgifterne er reduceret væsentlig i forhold til skøn tidligere på året. Endelig skal der omplaceres midler der skal sikre finansiering for aktivitetsniveauet ved indgangen til 2008. I alt omplaceres 517 mio. kr.

Endelig er der i økonomirapporten mindre tekniske omplaceringer indenfor det samlede sundhedskredsløb.

Den samlede aktivitetsvurdering for 2008 peger på en markant mindreaktivitet. Dette selvfølgelig henset til den tabte aktivitet i konfliktperioden. Men samtidig er der usikkerhed om aktiviteten i 2. halvår, idet aktiviteten skal tilpasses den økonomiske ramme. Dette opvejes en smule af allerede realiseret meraktivitet i 1. del af året. I alt vurderes der at mangle godt 11.000 indlæggelser og 89.000 ambulante besøg når året er omme.

I den samlede vurdering af den økonomiske situation er det en stor udfordring for det samlede driftssystem at styringsregimet - i løbet af meget kort tid - er ændret markant. Gående fra reel takststyring, med fokus på øget aktivitet til en fornuftig marginalpris, over til, at styringsmantraet i dag er lig de facto rammestyring.

Et skifte som i sagens natur betyder nogen usikkerhed om de samlede skøn i en sådan transformationsproces.

Sammenligning med forrige skøn

Såvel i 2007 som i den forløbne del af 2008 har det kunnet konstateres, at Sundhedsøkonomien i Region Midtjylland er sat under særlig hårdt pres. Dette afspejlede sig bl.a. i merudgiftsskønnet på 793,7 mio. kr. i økonomirapporten pr. 31. marts 2008. Det tilsvarende merudgiftsskøn - før indregning af besparelser på grund af konflikten og andre besparellestiltag - udgør pr. 30. juni 2008 777,8 mio. kr., jf. efterfølgende opstilling, hvor tallene for de 2 økonomirapporter er stillet overfor hinanden.

Tabel 2.3 Sammenligning af skøn for 1. og 2. kvartal

Mio. kr.	Økonomi- og aktivitetsrapport pr. 31. marts 2008	Økonomi- og aktivitetsrapport pr. 30. juni 2008
A. Takststyringspuljen (meraktivitet, mammografi, screeningsenheder m.v.)	72,2	40,0
B. Ny dyr medicin, restfinansiering	196,6	137,2
C. Nye behandlinger, restfinansiering	83,4	106,3
D. De enkelte hospitaler	0,0	19,0
E. Samhandel over regionsgrænser	150,0	143,0
F. Udvidet frit valg	0,0	45,0
G. Uspecificeret besparelse	115,0	115,0
H. Manglende indtægter v. genoptræning for kommuner	55,2	50,0
I. Alle øvrige afvigelser på sygehusområdet under ét	0,0	0,0
J. Primær Sundhed		
- Medicinkontoen, netto	30,3	31,3
- Øvrig primær sundhed	91,0	91,0
Ubalance Sundhed, somatikken	793,7	777,8

Denne bruttomerudgift bliver reduceret jf. tabel 2.2. I det følgende er der en nærmere gennemgang af hvert af de ovennævnte punkter.

Da økonomiaftalen fra juni 2008 således kun delvist indeholdt en løsning på de alvorlige økonomiske problemer, er det nødvendigt at bidrage med besparelser, hvis forudsatte omfang og fordeling f.eks. fremgår af følgende rammeudmelding fra Forretningsudvalgets møde den 24. juni 2008, punkt 2 for at sikre økonomisk balance for sundhedsområdet:

Tabel 2.4 Nødvendige tiltag for at opnå økonomisk balance (mio. kr.)

Budgetproblem efter økonomiaftalen (midtvejsregulering i 2008)	420
Engangsbesparelse som følge af konflikt, netto	-300
Akut kræft	37
Rammebesparelse på hospitaler	-100
Rammebesparelse på Fælles områder	-50
Balance i alt	7

Herudover skal der på administrationen (Sundhedsstaben) spares 1,5 mio. kr.

I det følgende beskrives først de enkelte merudgifter/mindreindtægter, idet der fokuseres på udviklingen fra 1. til 2. kvartal. Derefter beskrives, hvorledes besparesestiltagene søges tilvejebragt på en måde, så der sammen med økonomiaftalen arbejdes hen imod økonomisk balance. Som det netop er fremgået, mangler der endnu ca. 127 mio. kr. i at nå målet. Der påregnes her at kunne blive tale om en implementering gennem fremskyndelse af dele af det samlede besparelseskatalog for 2009.

Bemærkninger til de økonomiske udfordringer

De enkelte økonomiske afvigelser i tabel 2.2 beskrives nærmere nedenfor.

A. Takststyringspulje

Der er behov for at ændre i takstmodellen for 2008 som følge af konflikten i april, maj og juni, samt konsekvenser af økonomiaftalen. I det videre håndteres ovenstående i en samlet løsning for 2008.

Opstramningen af takstmodellen for 2008 betyder, at udbetalingen udelukkende vedrører perioden frem til konflikten starter i april 2008. I efteråret 2008 indføres et loft på nul kroner i udbetaling.

Den overordnede idé vedrørende 2008 er, at 2008 inddeles i tre perioder:

- Perioden før konflikten
- Konfliktperioden
- Andet halvår 2008

I det følgende beskrives takststyringen i 2008.

A.1. Perioden før konflikten

For perioden før konflikten er den oprindelige takstmodel for 2008 gældende. Det betyder, at meraktiviteten i forhold til basislinjerne opgøres, og der beregnes en udbetaling. "Perioden før konflikten" er defineret til at være perioden 1. januar 2008 til og med 15. april 2008 i forhold til opgørelsen i takstmodel 2008.

Beregningen af udbetalingen forudsætter at korrektionerne for basislinjerne for 2008 bliver indarbejdet i takstmodellen. Der er i øjeblikket en række udeståender i forhold til hospitalerne specielt vedrørende nye behandlinger og ny dyr medicin.

I forbindelse med økonomirapporten pr. 30. juni 2008 afsættes en takstpulje til på 40 mio. kroner. Denne pulje udmøntes konkret til hospitalerne i forbindelse med økonomirapporten pr. 30. september 2008.

Denne udbetaling for 2008 skal ikke permanentgøres i budget 2009. Sundhedsstaben mener ikke det er tilfældet, da basislinjen for 2009 tager udgangspunkt i 2007 aktiviteten tillagt produktivitetskrav samt eventuelt andre typer korrektioner.

A.2. Konfliktperioden

I konfliktperioden er takstmodellen suspenderet, og vil der ikke være en afregning i forhold til aktivitetsniveauet. På økonomisiden vil besparelsen blive beregnet, og indgår i de samlede besparelser på sundhedsområdet. Der er udarbejdet et separat notat om konfliktperioden, som er vedlagt.

A.3. Takstmodel 2009 - i andet halvår 2008

For andet halvår 2008 opretholdes en modificeret takstmodel. Modifikationen består i at der indføres et loft for udbetalingen på nul kroner. Modifikationen skal ses i sammenhæng med økonomiaftalen, rammestyringen af regionerne og besparelserne i 2008 og 2009.

At indføre et loft på nul kroner i udbetaling indebærer en betydelig risiko for, at patienterne vil søge behandling i andre regioner.

Den konkrete model vil tage udgangspunkt i aktiviteten i andet halvår 2007. Hertil vil komme produktivitetskrav og korrektioner i basislinjerne, som beskrevet i den oprindelige model for 2008. Der vil endvidere være korrektioner for kapacitetstilpasninger.

Takstmodellen lægger op til, at væksten i aktiviteten i andet halvår 2008 ikke overstiger produktivitetskravet, og indebærer derfor, at hospitalerne i andet halvår 2008 ikke skal indhente den aktivitet, som "mangler" som følge af konflikten.

B. Nye behandlinger, restfinansiering

For nye behandlinger der er igangsat i løbet af 2007 vil disse få helårsvirkning i 2008, svarende til en samlet ekstra udgift på 33,7 mio. kr. Hertil kommer forventede udgifter til egentlige nye behandlinger, der ibrugtages i løbet af 2008, svarende til en udgift på 125,2 mio. kr.

Med restbevilling og modregning af forventede ekstra indtægter ved behandlinger af patienter fra andre regioner opstår et samlet finansieringsbehov på 106,3 mio. kr. Denne merudgift er indregnet i økonomirapporten.

Endvidere har Regionsrådet i januar 2008 a conto udmøntet 96 mio. kr. til nye behandlinger, svarende til det udgiftsniveau der var kendt i 2007.

For alle bevillinger er tale om en form for refusionsordning, så der løbende bliver fulgt op på den faktiske udgiftsudvikling. Det betyder, at bliver den faktiske udgift mindre end skønnet skal hospitalerne returnere et eventuelt mindreforbrug.

C. Ny dyr medicin, restfinansiering

For ny dyr medicin er der i øjeblikket tale om en nærmest eksplosiv vækst i nye medikamenter til en forbedret behandling. Dette skyldes specielt udviklingen af ny medicin på kræftområdet som sker med stor hast.

Det skal i den forbindelse præciseres, at et præparat først ibrugtages efter at dette er godkendt hos relevante sundhedsmyndigheder.

Væsentligst er der tale om patienter på det onkologiske og hæmatologiske område.

Til nye mediciner i 2008 og helårsvirkningen af præparater ibrugtaget i 2007 foreslås der a conto udmøntet 194 mio. kr. Heraf vedrører ny kræftmedicin 87 mio. kr. og 76 mio. kr. udgifter til helårsudgiften af medicin der er ibrugtaget i løbet af 2007. Endelig til helt nye andre præparater, der vil blive ibrugtaget løbende hen over 2008, foreslås der afsat 31 mio. kr.

Med restbevilling og modregning af forventede ekstra indtægter ved behandlinger af patienter fra andre regioner opstår et samlet finansieringsbehov på 137,2 mio. kr. Denne merudgift er indregnet i økonomirapporten.

Allerede i januar tiltrådte Regionsrådet i a conto udmøntning af det udgiftsniveau, som hospitalerne havde i 2007 til ny dyr medicin. Her blev der bevilget 215 mio. kr.

For alle bevillinger er tale om en form for refusionsordning, så der løbende bliver fulgt op på den faktiske udgiftsudvikling. Det betyder, hvis den faktiske udgift er mindre end skønnet skal hospitalerne returnere et eventuelt mindreforbrug.

Punkterne A, B og C omhandler de indstillinger om udmøntningen vedr. aktivitetspulje, nye behandlinger og ny dyr medicin, som i juni indtil videre blev stillet i bero – jf. Regionsrådets møde den 18. juni 2008, punkterne 10, 11 og 12.

Tallene er nu revideret på basis af erfaringerne hen over sommeren, jf. efterfølgende tabel, og indstilles hermed fordelt i overensstemmelse med denne, idet den finansieringsmæssige manko for nye behandlinger og ny dyr medicin er indregnet i økonomirapporten. Der henvises i øvrigt til de vedlagte 3 notater for de nævnte områder (se **Bilag A, B og C** til denne økonomi- og aktivitetsrapport).

Tabel 2.5 Udmøntning vedr. ny dyr medicin, nye behandlinger og aktivitetspuljer

Mio. kr.	Ny dyr medicin	Nye behandlinger	Fastholdelse af aktivitets-niveau	Fordeling på hospitalerne i alt
Horsens	0,495	2,125	13,421	16,041
Randers	2,000	9,798	13,900	25,698
Vest	25,830	8,252	24,157	58,239
Silkeborg	3,400	10,380	31,007	44,787
Skejby	13,750	62,400	-2,917	73,233
Viborg	31,305	7,555	19,859	58,719
Århus	54,046	25,048	65,074	144,168
Århus, kræft	62,748	33,387	-	96,135
Total	193,574	158,945	164,501	517,020
Restpulje til senere udmøntning	35,400	38,695	154,850	-
Ekstra samhandelsindtægter	21,000	14,000	-	-
Intern omprioriteret til aktivitet ifbm. økonomirapport pr. 31.03.			14,241	-
Overflytning af Odder til Horsens ifbm. økonomirapport pr. 31.03.			-4,590	-
Finansieringsmæssige manko, der er indregnet i økonomirapporten	-137,174	-106,250	0,0	-

D. De enkelte hospitaler

Som det fremgår af tabelopstillingen, forventes der nu en vis merudgift på ca. 19 mio. kr., som fordeler sig med ca. 10 mio. kr. i ubalance på Århus Sygehus og ca. 9 mio. kr. i ubalance på Regionshospital Randers/Grenå. Der er ikke forudsat tillægsbevillinger i den anledning, idet det er forventningen, at ubalancerne ved tæt økonomisk styring over den resterende del af året kan bringes ud af verden.

Derudover forventes der overordnet set økonomisk balance, jf. dog nedenfor om betalingsforskydning vedrørende investeringer i forbindelse med hjemtagning.

For så vidt angår Horsens/Brædstrup og Randers/Grenå forventes der, som følge af etableringsomkostninger ved hjemtagning af patientbehandlinger, en betalingsforskydning på i alt 12 mio. kr. Etableringsomkostningen vil være tilbagebetalt over en 3-årig periode, denne forudsætning var en del af den oprindelige plan for hjemtrækningen.

For alle hospitaler er der fra 2007 og 2008 konstateret en væsentlig stigning i ejendomsværdierne. Det betyder at udgiften til kommunal dækningsafgift er markant stigende. For hospitalerne under ét giver det et samlet udgiftspres på 14,0 mio. kr., hvoraf de 11,3 mio. kr. vedrører hospitalerne beliggende i Århus kommune.

E. Samhandel over regionsgrænser

På tidspunktet for udarbejdelsen af økonomirapporten pr. 31. marts 2008 forelå ingen data for 2008, og i stedet forudsættes blot samme regnskabsresultat som i 2007, hvilket sammenholdt

med 2008-budgettet indebar en budgetoverskridelse på 150 mio. kr. Med det nu foreliggende datagrundlag forventes en lidt mindre merudgift/mindreindtægt, 143 mio. kr.

F. Private sygehuse – udvidet frit valg

Her blev budgetafvigelsen i økonomirapporten pr. 31. marts 2008 indtil videre antaget til 0, da det på grund af privathospitalernes rolle i arbejdskonflikten på Sundhedsområdet ikke skønnedes muligt at foretage en vurdering. Det ligger nu klart, at konflikten på det offentlige sundhedsområde har givet ganske betydelige merudgifter med et antal indgående fakturaer i maj – juli 2008, som ligger 170 % over den tilsvarende periode i 2007. I oktober forventes Folketinget til gengæld at vedtage en suspendering af det udvidede frie sygehusvalg frem til sommeren 2009. Der skønnes nu – meget usikkert – en merudgift på kontoen på 45 mio. kr. i 2008.

G. Uspecificeret besparelse i budget 2008

Ved budgetlægningen for 2008 blev det forudsat, at der ved effektiviseringer i forbindelse med strukturplanen skulle tilvejebringes besparelser svarende til 100 mio. kr. I forbindelse med akutforliget er den præhospitale indsats opprioriteret med 15 mio. kr. Beløbet er forudsat finansieret af yderligere effektiviseringer i forbindelse med strukturplanen, så det samlede krav er på 115 mio. kr.

I forbindelse med strukturplanen skal det vurderes, hvordan effektiviseringer for i alt 115 mio. kr. kan gennemføres. Der er imidlertid ikke i skrivende stund effektueret nogen af disse besparelser.

H. Genoptræning

Der budgetteres her med en indtægt på 97,9 mio. kr. i 2008 for den ambulante genoptræning regionen udfører for kommunerne, hvilket er en teknisk fremskrivning af 2007-budgettet. Det fremgår samtidig af budgetbemærkningerne, at dette niveau næppe vil blive opnået. Der forventes da heller ikke indtægt på mere end knap 48 mio. kr., svarende til en mindreindtægt på omkring 50 mio. kr., hvilket er en marginal forbedring i forhold til økonomirapporten pr. 31. marts 2008.

Genoptræningsområdet indeholder meget komplekse problemstillinger i forhold til registrering og afgrænsning af henholdsvis kommunale og regionale opgaver, gråzoner mellem opgaver, der afregnes med henholdsvis 100 % og 70 % af DRG-værdien, gråzoner mellem behandlingsopgaven og genoptræningsopgaven, som er affødt af strukturreformen. Hertil kommer, at der er stor forskel på praksis mellem regionshospitalerne og mellem kommunerne.

Dette har medført markante vanskeligheder med hensyn til at sikre en ensartet og fyldestgørende registrering. Regionshospitalerne har gennemgået registreringerne i januar 2008. Dette har dog kun medført mindre forbedringer i indtægten.

Efterfølgende er der udviklet en kodebog vedrørende registrering af genoptræningsydelser. Det forventes, at indtægterne vil stige når registreringen er implementeret. Dette er delvist indarbejdet i analysen, da kodevejledningen for nogle områder implementeres fra maj 2008.

I. Alle øvrige afvigelser på sygehusområdet under ét

Gennemgang af de samlede kontoområder har naturligvis givet forventninger om andre budgetafvigelser. Disse er imidlertid ikke anført i skemaet, da de alt i alt forudsættes at gå op mod hinanden. Som eksempler kan nævnes, at der p.t. forventes mindreudgifter på ca. 11 mio. kr. til patienttransport og ca. 7 mio. kr. til faktorpræparater til bløderpatienter, mens der til medicin til særlige patientgrupper nu forventes en merudgift på 17 mio. kr.

J. Primær Sundhed

Sammenholdt med økonomirapporten pr. 31. marts 2008 er der alene en mindre afvigelse på merudgiften til medicin, og den har sammenhæng med omregningen fra brutto til netto, idet det nu ligger fast, at regionen modtager 18 mio. kr. i efterregulering af medicingarantien for 2007 og 11 mio. kr. i midtvejsregulering for 2008, i alt 29 mio. kr. På øvrig sygesikring forventes fortsat en merudgift på 91 mio. kr. Udgifterne til Primær Sundhed er budgetteret i overensstemmelse med økonomiaftalen, og det fremgår da også af budgetbemærkningerne, at dette ikke forventes at være tilstrækkeligt.

Der erindres således om, at der i budgetbemærkningerne for 2008 var medtaget følgende afsnit:

”Udgiftspreset forventes at blive større på kontoen ”Almen lægehjælp”, end det der her er indarbejdet i budgettet. Det ekstraordinære udgiftspres er en følge af en række forskellige faktorer, heriblandt nogle tekniske faktorer (2 ekstra afregningsuger), stigning i udgifterne til videreuddannelse af læger i almen praksis og en større aktivitetsstigning end den, der er indregnet i dette budgetforslag”.

Der vil blive tale om betydelige DUT-reguleringer inden for Primær Sundhed – specielt budgetreduktioner inden for vederlagsfri fysioterapi, rejsesygesikring og ændrede medicintilskudsregler. Økonomirapporten er her udarbejdet ud fra en ”alt-andet-lige-forudsætning”, således at udgifterne på de 3 områder forudsætter at falde svarende til DUT-reguleringen.

Aktivitetsvurdering

For indeværende er skønnet, at hospitalerne vil præstere en mindreaktivitet, som ligger i størrelsesordenen 350 mio. kroner under det forventede niveau for 2008. I økonomiaftalen for 2009 er den aktivitetsafhængige finansiering fra staten konverteret til bloktilskud, hvilket betyder at de aktivitetsmæssige forudsætninger for 2008 er suspenderet.

Samlet er der afsat en mindre pulje på i alt 40 mio. kr. til finansiering af meraktivitet i perioden frem til konflikten starter. Den endelige udmøntning af puljen vil blive foretaget i økonomirapporten pr. 30. september 2008.

Der foretages en opstramning af taktstyringen for efteråret 2008, som en del af den samlede besparelse, ved at indføre et udbetalingsloft på nul kroner. Det betyder i praksis, at der indføres rammestyring. Opstramningen vil også omfatte den afledte kirurgiske aktivitet ved hurtigere implementeringstakt af mammografiscreening.

Der henvises i øvrigt til aktivitetsskemaerne i afsnit 2.2 inklusive de der anførte bemærkninger.

Besparelsetiltag til opnåelse af budgetbalance i 2008

I dette afsnit er redegjort for, hvorledes det samlede besparelseskrav er forsøgt opnået.

Dette sker på følgende måde:

1) En rammebesparelse på hospitalerne på 100 mio. kr. Denne er forudsat fordelt forholdsmæssigt efter bruttobudget.

2) En engangsbesparelse som følge af konflikten i foråret, som oprindeligt var forudsat til at kunne indbringe 300 mio. kr. Der henvises til en nærmere redegørelse i vedlagte notat "Mindreudgifter som konsekvens af konflikten på Sundhedsområdet" (**Bilag D** til denne rapport).

Med henblik på at indkredse de faktiske mindreudgifter, som konflikten har givet anledning til, benyttes to forskellige tilgange. Den ene tilgang tager udgangspunkt i værdien af den ikke udførte aktivitet og den anden tilgang tager udgangspunkt i de færre afholdte udgifter.

Værdien af mindreaktiviteten i konfliktperioden beregnes på grundlag af takststyringsmodellen at beløbe sig til ca. 250 mio. kr. De faktiske mindreudgifter til hovedsageligt løn og medicin er opgjort til en værdi på 130 mio. kr. Hertil kommer en besparelse på 15 mio. kr. uden for hospitalerne.

På den baggrund vurderes den samlede konfliktbesparelse alt i alt at udgøre 145 mio. kr.

På grund af forskelle i konteringskadence samt flere mere eller mindre åbenlyse konteringsfejl findes det ikke forsvarligt at fastsætte den indbyrdes fordeling af besparelsen mellem regionens hospitaler på baggrund af beregning af mindreudgifterne.

Den indbyrdes fordeling af den samlede besparelse på 150 mio. kr. sker derfor med udgangspunkt i budgetfordelingsnøglen (se tabel 3 i **Bilag D**).

Med 1) og 2) under ét opnås følgende besparelse fordelt på hospitalerne:

Tabel 2.6 Samlet besparelse på hospitalerne

Mio. kr.	Rammebesparelse 2008	Besparelse v. konflikten	I alt
RH Horsens/Brædstrup	6,3	8,1	14,4
RH Randers/Grenå	8,5	11,0	19,5
Hospitalsenheden Vest	18,1	23,5	41,6
RH Silkeborg/Hammel	7,0	9,1	16,1
Skejby Sygehus	17,3	22,4	39,7
RH Viborg/Skive/Kjellerup	13,4	17,4	30,8
Århus Sygehus	29,5	38,4	67,9
I alt	100,1	129,9	230,0
Yderligere besparelser på grund af konflikten:			
Friklinikken i Brædstrup har haft en markant nedgang i aktiviteten idet langt hovedparten har været konfliktramt. Mindreaktiviteten repræsenterer en samlet værdi på			10,0
På det præhospitale område har der været en mindreudgift til patienttransport. Da store dele af afregningen med entreprenøren foretages som a'conto afregning med efterfølgende efterregulering har det ikke været muligt at lave et klart skøn. Det estimeres dog, at der vil være en besparelse på			5,0
Samlet besparelse ved 1) rammebesparelser på hospitalerne, og 2) konfliktbesparelser			245,0

3) Der er derudover en konfliktbesparelse på patientvejlederne, der har til huse i Regionshuset, Viborg. De var omfattet af konflikten, og med 10 patientvejledere er besparelsen vurderet til ca. 600.000 kr. Besparelsen medgår til dækning af administrationens besparelse på 1,5 mio. kr. Besparelsen i øvrigt vil blive opnået ved generel tilbageholdenhed med bl.a. stillingsbesættelse, og indgår ikke i øvrigt i herværende opstillinger.

4) På fællesudgifter/indtægter i øvrigt er forudsat en besparelse på 50 mio. kr. Idet der i øvrigt henvises til vedlagte notat (**Bilag E**) "Besparelser på i alt 50 mio. kr. i 2008 og 2009 på kontoområderne "Fælles Puljer" og "Fælles udgifter og indtægter i øvrigt"" er der forudsat følgende fordeling af besparelsen i 2008:

Tabel 2.7 Besparelser på Fælles puljer

Mio. kr.	Budget 2008	Muligt besparelseskrav 2008
Fælles puljer		
Ustyrbare kontoområder (patientforsikring, respiratorbehandling i eget hjem, bløderpatienter, medicin til særlige patientgrupper, kontingenter i Danske Regioner, diverse indtægter mv.)	371,2	0,0
Praksisreservelæger	32,5	0,0
Lægernes kliniske videreuddannelse	49,6	0,5
Uddannelse af øvrige personalegrupper	9,0	2,1
Forfinansiering af efteruddannelser	2,6	0,5
Sosu-elevers praktikperioder	36,7	2,0
Nettoudgifter v. delingsaftaler	8,2	2,0
Reserverede/disponerede midler	22,4	4,0
Fællesprojekter/aftaler m. kommunerne	25,2	4,5
Sundhedsvidenskabelig forskningsfond	25,6	3,0
Tilskud til interne og eksterne projekter	8,9	2,5
Fælles implementering, IT mv.	50,0	4,0
Pulje til konsulentbistand, informationsindsats mv.	5,0	1,0
Drift af patientbefordringskontor	5,0	0,0
Overførsel i forbindelse med ophør af Amanuensispulje	-	
Videnskabsetiske komitéer	-	
Ændrede lønforudsætninger til fordeling senere i budgetlægningen		
Fælles udgifter og indtægter i øvrigt		
Hospice og palliativ indsats	48,7 *)	5,5
HR-puljer	36,1	9,0
Arbejdsskadeforsikring og AES	32,9	8,0
Patienttransport og præhospitale tiltag	538,4 **)	0,0
Medicoteknisk Afdeling	25,1	0,4
Indkøb og Logistik	23,5	0,4
Center for Folkesundhed	29,2	0,4
Center for Kvalitetsudvikling	12,7	0,2
Center for Arbejdsgange og Logistik	2,1	0,0
I alt	1.400,6	50,0

*) Bruttoudgifter 82,2 mio. kr.

**) Oprindeligt budget før reduktioner i økonomirapporten pr. 31. marts 2008.

Besparelserne vil nødvendiggøre adfærdsændringer på en række områder. Der vil f.eks. kunne iværksættes færre forskningsprojekter, færre samarbejdsprojekter med kommunerne, færre IT-projekter og mindre konsulentbistand. Samarbejdet mellem Sundhedsstaben og hospitalerne vil ligeledes blive påvirket på den måde, at der ikke længere er mulighed for at tilføre midler til hospitalerne på udvalgte områder eller bidrage til at hjælpe nye initiativer i gang. Tilsvarende vil der blive tale om, at f.eks. lægernes kliniske videreuddannelse vil blive iværksat i et lidt lavere tempo end oprindeligt forudsat.

Endvidere bliver der tale om, at hospiceområdet fra 2009 bliver udsat for samme produktivitetskrav som egne hospitaler.

5) En restbesparelse til senere udmøntning. Økonomirapporten som sådan indeholder i øvrigt en forbedring af økonomien svarende til nu et forventet merforbrug (før ovennævnte besparellestiltag) på 777,8 mio. kr., mod pr. 31. marts 2008 et forventet merforbrug på 793,7 mio. kr., eller en forbedring på 15,9 mio. kr. Hertil kommer det forventede merforbrug på 19 mio. kr. på egne hospitaler, som forudsættes indhentet af de involverede hospitaler selv, dvs. i alt ca. 35 mio. kr.

I det følgende er de opnåede besparelser stillet overfor økonomiaftalens besparelser:

Tabel 2.8 Opnåede besparelser stillet overfor økonomiaftalens besparelser

Mio. kr.	Besparelserne i økonomiaftalen	Realiseres således
Engangsbesparelse som følge af konflikt, netto	300	145
Rammebesparelse på hospitaler	100	100
Rammebesparelse på Fælles områder	50	50
Forbedringer i øvrigt i økonomirapport	-	35
Modregninger – tilførsel af midler til akut kræft	-37	-37
I alt	413	293

Der er hermed forudsat, at de tilførte midler til akut kræft på 37 mio. kr. realiseres i overensstemmelse med økonomiaftalen.

Som det i øvrigt fremgår af opstillingen, resterer der fortsat en besparelse på 413 mio. kr. – 293 mio. kr. = 120, eller 127 mio. kr., når der tages hensyn til den tidligere anførte "balancesum" på 7 mio. kr., som henstår til senere udmøntning – dvs. der skal udover de allerede i medfør af opstillingen foreslåede besparelser udvises størst mulig tilbageholdenhed med udgiftskrævende initiativer den resterende del af året. Herudover vil der blive tilstræbt en fremskyndelse af dele af det samlede besparelseskatalog for 2009.

2.2 Aktivitet

Udvalgte nøgletal for den forventede aktivitet

Antal udskrevne					
	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008
Aktivitetsmål					
Hospitaler m.v.					
Friklinikken, Brædstrup	-	-	-	-	-
Regionshospitalet Horsens, Brædstrup og Odder	19.268	19.268	9.599	19.820	552
Regionshospitalet Randers og Grenaa	31.267	31.692	14.419	28.000	-3.692
Regionshospitalet Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkjøbing og Tarm	51.576	47.968	22.772	45.917	-2.051
Regionshospitalet Silkeborg, Hammel Neurocenter og Skanderborg Sundhedscenter	18.500	18.500	8.275	17.525	-975
Århus Universitetshospital, Skejby	35.500	36.534	16.681	34.000	-2.534
Regionshospitalet Viborg, Kjellerup og Skive	38.450	38.450	18.458	36.538	-1.912
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	61.000	60.711	28.857	60.107	-604
Hospitaler i alt	255.561	253.123	119.061	241.907	-11.216

Tabel 2.10 Ambulante besøg					
Aktivitet	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008
Aktivitet					
Hospitalsmål					
Hospitalsmål					
Friklinikken, Brædstrup	11.123	16.036	6.720	13.836	-2.200
Regionshospitalet Horsens, Brædstrup og Odder	127.283	127.283	56.043	124.481	-2.802
Regionshospitalet Randers og Grenaa	172.079	181.099	75.052	160.000	-21.099
Regionshospitalet Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkjøbing og Tarm	278.102	337.512	139.200	288.809	-48.703
Regionshospitalet Silkeborg, Hammel Neurocenter og Skanderborg Sundhedscenter	100.000	100.000	45.000	100.000	0
Århus Universitetshospital, Skejby	174.000	184.671	95.666	185.000	329
Regionshospitalet Viborg, Kjellerup og Skive	224.910	224.910	97.578	211.594	-13.316
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	461.000	485.517	196.094	469.374	-16.143
Hospitalsmål i alt	1.548.497	1.657.028	711.353	1.553.094	-103.934

Tabel 2.11 DRG-værdi (mio. kr.)					
Aktivitetsmål	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008
Hospitaler m.v.					
Friklinikken, Brædstrup	63.245	79.551	25.221	69.850	-9.701
Regionshospitalet Horsens, Brædstrup og Odder	781.497	789.653	378.744	807.880	18.227
Regionshospitalet Randers og Grenaa	1.009.375	1.049.000	463.580	1.000.000	-49.000
Regionshospitalet Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkjøbing og Tarm	1.786.000	1.879.000	884.000	1.819.000	-60.000
Regionshospitalet Silkeborg, Hammel Neurocenter og Skanderborg Sundhedscenter	794.893	764.893	319.941	686.293	-78.600
Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus	1.595.000	1.653.000	737.000	1.550.000	-103.000
Regionshospitalet Viborg, Kjellerup og Skive	1.379.602	1.422.311	687.714	1.407.622	-14.689
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	2.928.157	3.154.254	1.487.275	3.100.089	-54.165
Hospitaler i alt	10.337.769	10.791.662	4.983.475	10.440.734	-350.928

På nuværende tidspunkt kan det være vanskeligt, at give et godt billede af aktivitetssiden for 2008. Dette skyldes konflikten, som dels har betydet en nedgang i aktiviteten, og dels har betydet, at ikke alle hospitalerne på nuværende tidspunkt har færdigregistreret første halvår.

Det fremgår af tabellerne ovenfor, at der forventes en betydelig nedgang i aktiviteten i 2008 i forhold til den forudsatte aktivitet.

Der forventes således godt 10.000 færre udskrivninger og knap 104.000 færre ambulante besøg end forudsat.

Den samlede aktivitetsværdi vurderes på nuværende tidspunkt til at blive omkring 350 mio. kr. lavere end forudsat.

Ovenstående vurderinger af aktiviteten er en samlet vurdering af hele 2008. Året kan inddeles i tre perioder, nemlig en "før-konflikt" periode, hvor der blev præsteret meraktivitet, konfliktperioden, hvor der er betydelig mindre-aktivitet, og efteråret 2008.

I forventninger til aktiviteten i andet halvår 2008 er ikke indarbejdet effekterne af den forestående besparelsesrunde på hospitalerne.

2.3 Anlæg

I nedenstående tabel angives det, om der afvigelse mellem rådighedsbeløb for 2008 for anlægsprojekter på de enkelte hospitaler og det forventede regnskab for 2008. Vurderingen er udelukkende foretaget ud fra rådighedsbeløb for 2008.

Tabel 2.12 Forventninger til anlæg

Rådighedsbeløb, mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Hospitaler m.v.					
Regionshospitalet Horsens, Brædstrup og Odder	12,5	23,5	10,6	23,5	0,0
Regionshospitalet Randers og Grenaa	1,1	19,1	6,0	12,9	6,2
Regionshospitalet Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkøbing og Tarm	120,0	173,2	59,0	173,2	0,0
Regionshospitalet Silkeborg, Hammel Neurocenter og Skanderborg Sundhedscenter	0,3	12,5	0,4	1,4	11,1
Århus Universitetshospital, Skejby	11,2	77,6	24,3	79,9	-2,3
Regionshospitalet Viborg, Kjellerup og Skive	0,0	17,0	2,1	17,0	0,0
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	119,2	273,8	73,1	269,3	4,5
Sundhed – fælles puljer og reserver					
Rammebevilling til bygn. vedl.	46,0	46,7	0,0	46,7	0,0
Rammebevilling medicoteknisk udstyr	257,8	62,9	0,7	62,9	0,0
Medicoteknisk udstyr inkl. kræftområdet	0,0	429,5	62,8	429,5	0,0
Det Nye Universitetshospital i Århus	17,4	104,8	9,2	104,8	0,0
Lægehuse og sundhedshuse	0,0	7,6	0,0	7,6	0,0
Reserver					
Somatik og Behandlingspsyk.	65,0	13,7	0,0	13,7	0,0
I alt	650,4	1.261,9	248,2	1.242,4	19,5

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Afvigelser på igangværende projekter

For Regionshospitalet Randers forventes der et mindreforbrug på samlet 6,2 mio. kr. i 2008. Det skyldes primært forsinkelse ombygning og renovering af badeværelser samt forsinkelse på indkøb af medicoteknisk udstyr.

For Regionshospitalet Silkeborg forventes der et mindreforbrug på 11,1 mio. kr. Der er tale om et puljebeløb til opkøb af ejendomme efterhånden, som de kommer til salg.

For Århus Universitetshospital, Skejby forventes der et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. i 2008.

For Århus Universitetshospital, Århus Sygehus er der et mindreforbrug på 4,5 mio. kr. Det forventes dog, at der på flere projekter vil være behov for overførsel af beløb fra 2008 til 2009. Eksempelvis vil der være beløb til apparatur og håndværkerydelser, som er disponeret og kontraktlig bundet, men som ikke forfalder til betaling før efter den 31. december 2008.

I forhold til pulje til medicoteknisk udstyr kan der blive forskydninger fra 2008 til 2009. Puljerne er disponeret, men noget af udstyret leveres og betales måske først efter den 31. december 2008.

Overførsler

Der vil til næste økonomi- og aktivitetsrapport blive udarbejdet et skøn over overførslerne af rådighedsbeløb til 2009.

2.4 Bevillingsændringer

Budgettekniske omplaceringer

Denne gang er der et par omplaceringer fra hospice-kontoen til henholdsvis Regionshospitalet Randers (800.000 kr.) og Hospitalsenheden Vest (800.000 kr.) – til lægebetjening af henholdsvis Hospice Djursland og Anker Fjord Hospice, jf. tabel 2.13. Hertil kommer en overflytning fra takststyringspuljen til Hospitalsenheden Vest til høreklubben. Den var i Ringkjøbing Amts tid omfattet af en særlig fritvalgsordning, hvor de normale høreprøver blev refunderet direkte fra amtet.

Tabel 2.13 Omplaceringer vedr. hospicebetjening og høreklub

Regionshospitalet		Modpost	
Randers/Grenå			
Lægebetjening af Hospice Djursland	+800.000 kr.	-800.000 kr.	Konto for Hospice og palliativ indsats.
Total	+800.000 kr.	-800.000 kr.	
Hospitalsenheden Vest			
Lægebetjening af Anker Fjord Hospice	+800.000 kr.	-800.000 kr.	Konto for Hospice og palliativ indsats.
Overførsel vedr. takststyring af høreklubben	+4.200.000 kr.	-4.200.000 kr.	Takststyringspuljen under Fælles Puljer.
Total	+5.000.000 kr.	-5.000.000 kr.	
I alt	+5.800.000 kr.	- 5.800.000 kr.	

+ = udgifter og - = indtægter

Flytning af budget fra Indkøb og Logistik til ÅUH, Århus Sygehus og ÅUH, Skejby

Indkøb og Logistik blev dannet i det tidligere Århus Amt. En række medarbejdere på centraldepoterne på ÅUH, Århus sygehus og ÅUH, Skejby, der hidtil har hørt under Indkøb og Logistik, er overført til hospitalerne for at give Indkøb og Logistik et mere overordnet fokus.

På baggrund af den organisatoriske ændring, fordeles budgettet for Indkøb og Logistik på i alt 23,4 mio. kr. til henholdsvis ÅUH, Århus Sygehus med 2,6 mio. kr. og Skejby med 7,8 mio. kr. Fordelingen er sket på baggrund af medarbejderfordelingen. Indkøb og Logistiks resterende budget er dermed på 13,0 mio. kr. Nedenstående tabel viser de bevillingsmæssige ændringer.

Tabel 2.14 Budgetændring for Indkøb og Logistik

Bevillingsændringer, 1.000 kr.	Udgifter
Hospitaler m.v.	
ÅUH, Århus sygehus	2.588
ÅUH, Skejby	7.845
Fælles udgifter/indtægter	
Indkøb og logistik	-10.433
I alt	0

+ = udgifter og - = indtægter

Udmøntning af sag om "forslag til prioritering af anlægsprojekter"

På regionsrådsmødet den 20. august 2008, punkt 3 blev regionsrådet præsenteret for et forslag til administrationens videre arbejde med investeringsoversigterne i 2008 og 2009. Ændringerne til investeringsoversigten for 2009 vil blive behandlet i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2009. Det foreslås, at nedenstående bevillingsændringer indarbejdes i investeringsoversigten for 2008.

Tabel 2.15 Bevillingsændringer til investeringsoversigten 2008

<i>Tillægsbevillinger, 1.000 kr.</i>	Bevilling	Rådigheds- beløb 2008
Regionshospitalet Horsens		
Bygningsvedligeholdelse	2.500	2.500
Fase-0 Udgifter til rådgivning	1.500	1.500
Regionshospitalet Randers		
Fase-0 Udgifter til rådgivning	1.000	1.000
Hospitalsenheden Vest		
Bygningsvedligeholdelse	7.500	7.500
Fase-0 Udgifter til rådgivning	900	900
Regionshospitalet Viborg		
Bygningsvedligeholdelse	2.500	2.500
Fase-0 Udgifter til rådgivning	1.000	1.000
ÅUH, Århus sygehus		
Fase-0 Udgifter til rådgivning	1.000	1.000
Fælles Sundhed		
Rammebevilling til vigtige vedligeholdelses- og driftsnødvendige anlægsprojekter	42.000	42.000
Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse	12.500	12.500
Pulje til fase-0 projekter		81.450
Fælles Sundhed, somatik og behandlingspsykiatrien		
Reserve		5.000
Finansiering		
Sundhed, Rammebevilling til bygningsvedligeholdelse	-46.709	-46.709
Fælles reserve		-6.741
PL-reserve		-5.400
Likvide aktiver *		-100.000
I alt		0

+ = udgifter og - = indtægter

* De 100 mio. kr. svarer til det ekstra låneoptag til stråleterapienheden i Herning. Bevillingsændringen til låneoptaget fremgår af tabel 6.4 i afsnit 6.

Det vil sige, at der afsættes rådighedsbeløb for i alt 158,85 mio. kr. og at der afgives bevillinger for i alt 72,4 mio. kr. Rammebevillingerne administreres i henhold til de af regionsrådet afgivne bevillings- og kompetenceregler. Rådighedsbeløbene finansieres af den resterende rammebevilling til bygningsvedligeholdelse, fælles reserven, PL-reserven og det af Velfærdsministeriet godkendte låneoptag til stråleterapienheden i Herning.

For yderligere oplysninger om fase-0 projekterne og forslagene til rammebevillinger, henvises der til sagen om "Forslag til prioritering af anlægsprojekter" punkt 3, regionsrådsmødet den 20. august 2008.

3. VURDERING AF PSYKIATRI OG SOCIAL

3.1 Økonomi - behandlingspsykiatri

Psykiatri- og socialområdet budget omfatter behandlingspsykiatrien, der er en del af finansieringskredsløbet for Sundhed, og tilbud på social- og kommunikationsområdet, som er fuldt takstfinansieret af kommunerne.

Økonomien for behandlingspsykiatrien beskrives i afsnit 3.1, mens aktiviteten beskrives i afsnit 3.2. I afsnit 3.3 beskrives økonomi for social- og kommunikationsområdet, mens aktiviteten beskrives i afsnit 3.4. Anlægsprojekterne beskrives i afsnit 3.5 og Administrationen for psykiatri- og socialområdet i afsnit 5 sammen med fællesadministrationen for Regionen.

Tabel 3.1 Vurdering af økonomien for behandlingspsykiatrien

Mio. kr., nettodrifudsudgifter	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Behandlingspsykiatrien					
Børn, Unge og Specialrådgivning	240,5	248,8	115,0	248,8	0,0
Voksenpsykiatrien, Distrikt Øst	496,5	502,0	252,6	506,7	-4,7
Voksenpsykiatrien, Distrikt Vest	330,7	341,4	144,1	309,7	31,7
Voksenpsykiatrien, Distrikt Syd	153,6	156,3	74,6	155,3	1,0
Færdigbeh. patienter - indtægt	-10,3	-10,3	-6,8	-10,3	0,0
Fælles udgifter/indtægter	18,2	20,2	5,0	14,1	6,1
Behandlingspsykiatrien i alt	1.229,2	1.258,4	584,5	1.224,3	34,1

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Der er budgetmæssigt overført 4,2 mio. kr. til primær sundhed til forsøgsordning til psykologhjælp. Modsat er tilført 6,1 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med udlevering af vederlagsfri medicin til nydiagnosticerede skizofrene patienter og psykiatriske patienter med behandlingsdom i en begrænset periode. I det korrigerede budget indgår endvidere overførsler fra 2007 til 2008.

Bygningsadministrationen for Sønderøparken m.v. i Viborg under Distrikt Vest foreslås overført til Byggekontoret i Regionsøkonomi under Fællesstabene. Budgettet på netto 2.011.000 kr. for hele 2008 foreslås overført. Overførslen er nærmere beskrevet nedenfor under Distrikt Vest.

Sammenfattende vurdering af økonomi inden for behandlingspsykiatrien

Det forventes, at det samlede driftsresultat vil give et mindreforbrug på 34,1 mio. kr. Kravet til reduktioner i 2008 på 10 mio. kr. indenfor behandlingspsykiatrien udmøntes af det forventede nettomindreforbrug, jf. nedenstående.

Tabel 3.2 Besparelser for behandlingspsykiatrien

<i>Tillægsbevillinger, 1.000 kr.</i>	Udgifter	Indtægter
Behandlingspsykiatrien		
Børn, Unge og Specialrådgivning	-800	
Voksenpsykiatrien, Distrikt Øst	-1.600	
Voksenpsykiatrien, Distrikt Vest	-1.100	-6.000
Voksenpsykiatrien, Distrikt Syd	-500	
I alt	-4.000	-6.000

+ = udgifter og - = indtægter

10,5 mio. kr. af netto mindredrifterne skyldes et overskud i mellemregninger med øvrige regioner, hovedsagelig merindtægter på baggrund af aftale med Region Nordjylland om behandling af patienter fra det tidligere Viborg Amt. Aftalen udløber med udgangen af 2008. 7,0 mio. kr. skyldes et mindreforbrug (tidsforskydning) af de afsatte midler til implementering af Psykiatriplanen. Jfr. nærmere nedenfor under Distrikt Vest.

Det bemærkes endvidere, at resultatet også skal ses i sammenhæng med mindredrifterne som følge af strejken i foråret. Dette har dog samtidigt resulteret i et lavere aktivitetsniveau end forudsat i budgettet, jfr. afsnit 3.2 nedenfor.

Det forventes, at driftsoverskuddet foruden kravet til besparelser i 2008 bl.a. anvendes til omstillingsudgifter i forbindelse med gennemførelsen af Psykiatriplanen og dobbelte driftsudgifter som følge af, at døgnhusene først nedlægges i løbet af 2009. Omstillingsudgifterne og dobbeltdriftsudgifterne vil hovedsageligt finde sted i 2009. Det forventes derfor, at en del af overskuddet vil kunne overføres fra 2008 til 2009.

Til de enkelte driftsområder er der følgende kommentarer:

Børn, unge og specialrådgivning

Den altovervejende del af budgettet vedrører børne- og ungdomspsykiatrien. Af det samlede nettodriftsbudget på 248,8 mio. kr. vedrører 26,0 mio. kr. aktiviteterne på Taleinstituttet (læbeganespalteområdet) og vedr. patienter med erhvervet hjerneskade efter blodprop, hjerneblødning m.v. (logopæder).

Det samlede budget for børne- og ungdomspsykiatrien forventes at balancere i 2008.

Der er den 9. juni 2008 modtaget svar fra Sundhedsministeriet om, hvorvidt Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center vil kunne disponere over de uforbrugte psykiatripulje projektmidler, som er søgt overført fra 2007 til 2008. Det sene svar fra Sundhedsministeriet giver usikkerhed om muligheden for at anvende alle midlerne i 2008.

Med baggrund i notat forelagt Regionsrådet den 12. marts 2008 har det været forudsat at børne- og ungdomspsykiatrien i 2008 tilføres yderligere 5,9 mio. kr. i 2008 for at kunne leve op til servicemålet om maksimalt 2 måneders ventetid til udredning. Det er vurderet, at der fortsat er behov for ekstra midler, men på grund af rekrutteringsproblemer bliver det vanskeligt at nå at bruge et beløb på 5,9 mio. kr. Der er netop tilført 3,6 mio. kr. i Midtvejsregulering fra staten til formålet, hvilket således må forventes omtrent at svare til de driftsmæssige merudgifter. Der vil imidlertid kunne komme merudgifter til

bygningsindretninger samt brug af private psykiatere. Dette er der ikke taget højde for i økonomivurderingen om forventet balance i 2008!

Det er beregnet, at konflikten har medført en besparelse på 3,2 mio. kr. Det forudsættes, at de 3,2 mio. kr. vil kunne finansiere midlertidige frivillige merarbejdsaftaler for udvalgte medarbejdere med henblik på i løbet af efteråret 2008 at kunne indhente den manglende aktivitet, der har været i foråret 2008 som følge af konflikten. Dette er indregnet i ovenstående skøn for regnskabsresultatet.

På Taleinstituttet er driftsbudgettet i 2008 forøget med 3,7 mio. kr. til at dække merudgifter vedr. logopæderne. Det forventes, at regnskabet vil svare til budgettet i 2008.

Regionsrådet har den 23. maj 2007 vedtaget at Børn, Unge og Specialrådgivning leverer ydelser fra Børn og Unge Centret til sundhedsområdet. Det drejer sig om den tidlige specialiserede indsats i forhold til børn og unge med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Børn og Unge Centret leverer ydelser til sundhedsområdet i den periode tilbuddet til barnet er omfattet af sundhedsloven. Det drejer sig om den fase, hvor barnet udredes og behandles på sygehuset og den fase, hvor barnet modtager specialiseret ambulante genoptræning.

Det er aftalt, at Børn og Unge Centret tilføres 2,6 mio. kr. mod levering af 3.750 timer til sygehusene. Det forudsættes, at midlerne tilføres budgettet for 2008.

Distrikt Øst

Økonomien i behandlingspsykiatrien i distrikt Øst er tredelt. For det første er der en række afdelinger, der forventer budgetoverholdelse. Samlet er mindreforbruget på disse afdelinger anslået til 4,4 mio. kr. For det andet forventer flere af de kliniske sengeafdelinger merforbrug primært begrundet i merudgifter til såvel læger som plejefagligt personale. Samlet er merforbruget på disse afdelinger i distrikt Øst anslået til 7 mio. kr. For det tredje forventes på de tværgående konti merforbrug. Det omfatter merudgifter til en række svært afviselige udgifter, bl.a. bygningsudgifter, og merudgifter til køb af pladser i andre regioner.

Der er iværksat en handlingsplan til nedbringelse af merforbruget. Hertil kommer lønbesparelsen under strejken i foråret. Samlet set er merforbruget på de tværgående konti anslået til 2,1 mio. kr.

Alt i alt forventes et merforbrug på 4,7 mio. kr. for behandlingspsykiatrien i distrikt Øst. Der tages dog forbehold for, at merforbruget kan vise sig at blive større.

Distrikt Vest

Samlet set er der for Distrikt Vest beregnet et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 31,6 mio. kr. Mindreudgiften fordeler sig med 19,5 mio. kr. på fælles området og 12,1 mio. kr. på afdelingerne.

På fællesområdet skyldes afvigelsen en forventet netto mindreudgift på mellemregning med øvrige regioner på 10,5 mio. kr., hovedsagelig som følge af øgede betalinger fra Region Nord i forbindelse køb af behandlingspladser i Viborg, samt et mindreforbrug (tidsforskydning) af de afsatte midler til implementering af psykiatriplanen på 7,0 mio. kr.

For afdelingsniveauet forventes der på samtlige afdelinger et mindreforbrug bl.a. forårsaget af besparelser på løn i forbindelse med konflikten. For Regionspsykiatrien Viborg er der afsat væsentlige beløb (5,5 mio. kr.) til elevatorrenovering samt udskiftning og implementering af nyt IT-udstyr i efteråret 2008. Såfremt disse tiltag af tidsmæssige årsager ikke bliver gennemført vil der ske en tilsvarende forøgelse af mindreforbruget.

I forbindelse med udmøntning af det besparelseskrav, der er pålignet behandlingspsykiatrien i 2008 og fremover, er det indstillet, at der udmøntes 6,0 mio. kr. på merindtægterne fra Region Nord og 1,2 mio. kr. på den fælles spidsbelastningspulje.

Distriktets beregnede mindreforbrug reduceres herved fra de 31,6 mio. kr. til 24,4 mio. kr.

Regionsrådet vedtog på mødet den 16. april 2008 en ny psykiatriplan for Region Midtjylland. Den tidsmæssige implementering af planen bevirker at der i en overgangsperiode til den nye organisering forventes øgede udgifter til afdelingens drift for ca. 7,0 mio. kr. Beløbet er disponeret på fælleskontoen i Distrikt Vest i 2008. Af tidsmæssige årsager vil udgifterne først blive aktuelle i 2009. Beløbet vil derfor skulle overføres fra 2008 til 2009.

Herved kan det reelle budgetoverskud opgøres til 16,4 mio. kr. Budgetoverskuddet kan dels ses som en konsekvens af konflikten på sundhedsområdet og dels som en konsekvens af afdelingernes generelle økonomiske tilbageholdenhed.

Bygningsadministrationen for ejendomme beliggende i Søndersøparken, Søndermarken og Blåkærgård i Viborg foreslås overført fra Distrikt Vest til Bygningskontoret i Regionsøkonomi under Fællesstabene. Gartnerafdelingen, som står for vedligeholdelsen af udearealer i Søndersøparken foreslås indtil videre bibeholdt under Distrikt Vest. Se også afsnit 5.5 for yderligere om budgetomplaceringen.

Distrikt Syd

Resultatet for 2008 forventes at blive et mindreforbrug på 1 mio. kr. Årsagen kan primært tilskrives et forventet fald i de udenregionale udgifter. I forbindelse med forårets strejke er der opsparet et mindreforbrug på afdelingsniveau. Mindreforbruget opvejes dog af et væsentligt merforbrug af vikarer grundet vanskelig rekrutteringssituation på personaleområdet.

Fællesudgifter og -indtægter

Fællesudgifterne omfatter dels nogle afsatte puljer på i alt 13,3 mio. kr. i det korrigerede budget til fælles formål for behandlingspsykiatrien, dels et budget på ca. 7 mio. kr. til Psykiatrifaglig stab. Endelig er budgetteret med indtægter på 10,3 mio. kr. fra kommunernes betaling for færdigbehandlede patienter i psykiatrien.

I 2008 er overført 4,2 mio. kr. til primær sundhed til forsøgsordning til psykologhjælp og modsat tilført 6,1 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med udlevering af vederlagsfri medicin til særlige patientgrupper i ambulant behandling, jfr. også indledningen.

Der forventes mindreudgifter i 2008 på fælleskontiene på 2,0 mio. kr. vedrørende arbejds-skades- og AES-forsikringer og 4,1 mio. kr. vedrørende vederlagsfri medicin. Mindreudgifterne til vederlagsfri medicin skyldes dels en senere igangsætning af ordningen end forudsat, dels at ordningen i en indkøringsperiode ikke forventes benyttet i så stort omfang som forudsat. Det vil blive fulgt, om ordningen på sigt vil blive anvendt som forudsat.

Indtægterne vedrørende færdigbehandlede patienter afregnes af staten med stor forsinkelse. I starten af året var der kun få færdigbehandlede patienter indlagt. I løbet af 2. kvartal er antallet forøget væsentligt. Kommunerne forventer dog at nedbringe antallet i efteråret. Indtægten forventes derfor for hele 2008 at svare til det budgetterede.

Specialuddannelsen under Psykiatrifaglig stab har indtægter fra kursusgebyrer på 1,8 mio. kr. Specialuddannelsens årlige budget er det samme som indtægterne og deres regnskab vil gå i 0. Dette gælder også for i år – idet det dog kan der være en tidsmæssig forskydning pga. strejke, da man har haft et mindreforbrug i foråret.

3.2 Aktivitet - behandlingspsykiatri

Udvalgte nøgletal for den forventede aktivitet under behandlingspsykiatrien

Tabel 3.3 Sengedage						
Aktivitetsmål	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008 *)	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008	Diff. i %
Behandlingspsykiatri						
Børn og Unge:						
heldøgnsenge	18.000	18.000	7.871	15.800	-2.200	-12,2%
Voksenpsykiatrien,						
Distrikt Øst	75.200	75.200	38.860	75.700	500	0,7%
Voksenpsykiatrien,						
Distrikt Vest	56.831	56.831	28.425	55.447	-1.384	-2,4%
Voksenpsykiatrien,						
Distrikt Syd	27.600	27.600	12.365	25.913	-1.687	-6,1%
Tilbud under behandlings-psykiatri i alt	177.631	177.631	87.521	172.860	-4.771	-2,7%

*) Beregningen er foretaget på følgende måde: antal pladser x 365 dage x belægningsprocent på 90 %.

Tabel 3.4 Belægning i procent						
Aktivitetsmål	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008	Diff. i %
Behandlingspsykiatri						
Børn og Unge	90,0%	90,0%	78,6%	78,6%	-11,4	-12,7%
Voksenpsykiatrien,						
Distrikt Øst	90,0%	90,0%	93,0%	90,6%	0,6	0,7%
Voksenpsykiatrien,						
Distrikt Vest	90,0%	90,0%	90,0%	88,0%	-2,0	-2,2%
Voksenpsykiatrien,						
Distrikt Syd	90,0%	90,0%	80,8%	84,7%	-5,3	-5,9%

Samlet forventes anvendt 4.500 - 5.000 færre sengedage end budgetteret. Dette varierer dog en del mellem de enkelte driftsområder, fra at der i Distrikt Øst forventes anvendt lidt flere sengedage end budgetteret til 12-13 % færre end budgetteret i Børne- og ungespsykiatrien. Se dog også nedenfor under de enkelte driftsområder om årsager til de færre sengedage.

Den ambulante besøgsaktivitet og antal personer, der er i kontakt med behandlingspsykiatrien er opgjort i tabel 3.4 og 3.5. Samlet forventes ca. 15.000 færre ambulante besøg end forudsat ved budgetlægningen, svarende til -9,7 % færre besøg i forhold til det budgetterede antal.

Antallet af færre ambulante besøg varierer i distrikterne fra -9,4 % til 15 %. Børne- og ungdomspsykiatrien forventer et resultat svarende til det budgetterede.

Derimod forventes antal personer, som vil være i kontakt med behandlingspsykiatrien i 2008, mindst at svare til det forudsatte ved budgetlægningen.

Generelt har strejken i foråret været en væsentlig faktor for det lavere aktivitetsniveau i forhold til det forudsatte ved budgetlægningen.

Aktivitetsmål	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008	Diff. i %
Behandlingspsykiatri						
Børn og Unge	22.741	22.741	10.943	22.741	0	0,0%
Voksenpsykiatrien, Distrikt Øst	68.300	68.300	29.008	61.300	-7.000	-10,2%
Voksenpsykiatrien, Distrikt Vest	35.300	35.300	14.742	30.000	-5.300	-15,0%
Voksenpsykiatrien, Distrikt Syd	28.700	28.700	11.353	26.000	-2.700	-9,4%
Tilbud under behandlingspsykiatri i alt	155.041	155.041	66.046	140.041	-15.000	-9,7%

*) Omfatter ambulante besøg med personligt fremmøde, hjemmebesøg og deldøgnsophold.

Personer i kontakt						
Aktivitetsmål	Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008 - KA 2008	Diff. i %
Behandlingspsykiatri						
Børn og Unge	4.000	4.000	2.456	4.000	0	0,0%
Voksenpsykiatrien, Distrikt Øst	10.000	10.000	6.985	10.000	0	0,0%
Voksenpsykiatrien, Distrikt Vest	5.000	5.000	3.567	5.000	0	0,0%
Voksenpsykiatrien, Distrikt Syd	3.200	3.200	2.409	3.200	0	0,0%
Tilbud under behandlingspsykiatri i alt	22.200	22.200	15.417	22.200	0	0,0%

Afvielserne for de enkelte områder er nærmere beskrevet nedenfor:

Børn, unge og specialrådgivning

Folketinget vedtog den 12. juni 2008 lov om ændring af sundhedsloven. Lovændringen betyder, at personer under 19 år, som er henvist til psykiatrisk undersøgelse, kan vælge at blive undersøgt på et af de sygehuse, klinikker m.v., som har indgået aftale med regionsrådene, hvis regionsrådet i bopælsregionen ikke inden 2 måneder, efter at henvisningen er modtaget, kan tilbyde undersøgelse ved egne sygehuse. Lovændringen træder i kraft den 1. august 2008.

Regionsrådet blev på møder den 12. december 2007 og den 12. marts 2008 orienteret om status vedr. indførelse af udvidet udrednings- og behandlingsret i børne- og

ungdomspsykiatrien herunder en plan for nedbringelse af ventetiden til udredning til maksimalt 2 måneder.

Som det fremgår af disse redegørelser, er der iværksat en lang række initiativer, som skal medvirke til, at Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center kan leve op til de nye regler inden udgangen af 2008.

De iværksatte aktiviteter har betydet, at ventelisten i den første halvdel af 2008 er reduceret med i alt 310 børn og unge. I forhold til ventelisten ultimo 2007 er ventelisten således reduceret med ca. 30 %. Pr. 30.06.08 stod 502 nyhenviste patienter på venteliste (0 – 18 årige henvist i 2008). Heraf har 250 ventet mindre end 2 måneder.

De iværksatte aktiviteter har samtidig betydet, at det er lykkedes at sikre, at de visiterede hurtigere modtager et tilbud. I 2008 har mere end 64 % af de visiterede modtaget et tilbud indenfor tre måneder, mens det tilsvarende tal i 2007 var 58 %. For ungegruppen er det mere end 73 %, der modtager et tilbud indenfor 3 måneder. At procenten ikke er endnu højere skal ses i sammenhæng med, at Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center har været omfattet af konflikt i 8 uger i 1. halvår 2008.

Antallet af henvisninger i første halvår af 2008 har været større end forventet. Ved årets begyndelse forventedes 2.861 henvisninger i hele 2008. Antallet af henvisninger i årets første 6 måneder ligger over det forventede. Med baggrund i antallet af henvisninger det første halve år forventes der for hele 2008 i alt 3.205 henvisninger svarende til en vækst på 12 %.

Konflikten i foråret 2008 har ligeledes betydet, at der er gennemført 820 færre ambulante besøg. Der arbejdes på at indhente dette i efteråret 2008 således, at det samlede måltal for 2008 kan realiseres. Det forudsætter, at der indgås aftale om frivilligt merarbejde med ansatte.

Der er pr. 30. juni 2008 i alt 846 børn og unge på venteliste til udredning og behandling. Heraf er de 801 i aldersgruppen 0 – 18 årige. Den 31. marts 2008 var der 866 i samme aldersgruppe på venteliste, mens antallet den 31. december 2007 var 1.060.

Belægningsprocenten for sengeafsnittene for 2008 forventes at ligge under de forudsatte 90 %. Det skyldes blandt andet, at der fortsat er mangel på speciallæger. Det har betydet at de 8 ungdomspsykiatriske sengepladser i Viborg er lukket midlertidigt i første omgang frem til oktober/november 2008. Lukningen øger presset på sengeafdelingerne i Herning og Århus. Konsekvensen er, at Centret råder over færre sengepladser end normeret, og at antallet af sengedage / og stationære forløb vil blive mindre. Måltallene er ikke korigeret for den midlertidige lukning af senge.

Distrikt Øst

Der er budgetteret med i alt 75.200 sengedage og der er forudsat en gennemsnitlig belægningsprocent på 90 % begrundet i at hovedparten af indlæggelserne er akutte.

I foråret gennemførtes en handleplan med henblik på at reducere et forventet stort merforbrug i 2008. Handleplanen medførte bl.a. en midlertidig reduktion på 16 senge på Afd. N, som indtil videre har været iværksat i årets første 4 måneder. På trods af dette, har der i 1. halvår af

2008 været flere sengedage end forventet. Den faktiske belægningsprocent har således i 1. halvår af 2008 været i gennemsnit tæt på 100 % af de disponible senge svarende til 93 % af det budgetterede antal senge.

Antal sengedage i hele 2008 forventes at blive ca. 75.700 svarende til en gennemsnitlig belægningsprocent på 99 % af de disponible senge og 90,6 % af det budgetterede antal senge.

Der er budgetteret med i alt 68.300 ambulante besøg, fordelt med 40.300 ambulante besøg i lokalpsykiatrien og de resterende 28.000 besøg på de specialiserede klinikker i hospitalspsykiatrien. Det faktiske tal for 1. halvdel af 2008 er på 29.008 ambulante besøg, hvilket skal ses i sammenhæng med strejken i maj og juni måneder. Antal ambulante besøg i hele 2008 forventes at blive ca. 61.300, dvs. en nedgang på ca. 7.000 besøg set i forhold til det budgetterede.

Der er budgetteret med, at i alt 10.000 personer vil modtage behandling under indlæggelse og/eller ambulant behandling i Psykiatrien i distrikt Øst, hvilket er uændret i forhold til det forventede for 2007. Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at ændre på det forventede skøn for hele året, dvs. i alt 10.000 personer i behandling.

Distrikt Vest

For så vidt angår aktivitetsudviklingen forventes det at aktivitetsmålene for antal patienter og antal sengedage bliver opfyldt, medens antallet af ambulante ydelser på grund af nedsat aktivitet i konfliktperioden vil blive lavere end forudsat.

I opgørelsen af den ambulante aktivitet indgår alene ambulante besøg. Når antallet af andre ambulante ydelser f.eks. telefonkonsultationer medtages, forventes antallet af ambulante ydelser i 2008 at andrage ca. 48.000 ydelser i alt.

Distrikt Syd

Aktivitetsforudsætningerne forventes ikke i fuld udstrækning at kunne leve op til budgetforudsætningerne. Dette skyldes bl.a. strejken i foråret; men også, at der er stor fokus på limitering af patientforløb. Antal personer i kontakt forventes indfriet.

3.3 Økonomi - socialområdet

Regionens tilbud på social og specialrådgivningsområdet er fuldt ud finansieret af kommunerne. Generelt har kommunerne efterspurgt flere pladser end forudsat i rammeaftalen mellem Region Midtjylland og kommunerne. Inden for børne- og ungeområdet har der endog været tale om en markant større efterspørgsel. I rammeaftalen er det imidlertid forudsat, at alle leverandører skal sikre løbende tilpasning af kapaciteten i forhold til efterspørgslen. Det er derfor helt i overensstemmelse med rammeaftalen, at regionen sælger flere pladser end forudsat, ligesom kommunerne løbende oplyses om forbrug og belægningsprocenter for de regionale tilbud.

Tabel 3.6 viser en samlet vurdering af økonomi for social- og specialrådgivningsområdet fordelt på driftsområderne. I tabellen omfatter forbruget til kommunebetalinger pr. 30.06.2008 kun 5 måneder, da der pr. 30.06.08 kun er afregnet til og med maj måned.

Tabel 3.7 Vurdering af økonomien for socialområdet

Mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Socialområdet					
<i>Nettodriftsomkostninger</i>					
Børn, Unge og Specialrådg.	458,7	467,3	263,4	597,1	-129,8
Voksensocial	497,9	504,7	268,3	549,2	-44,5
Distrikt Øst	66,2	68,2	35,9	73,8	-5,6
Distrikt Vest	51,8	55,8	26,8	55,8	0,0
Distrikt Syd	58,6	61,1	27,9	66,9	-5,8
Fælles udgifter/indtægter	16,6	21,2	2,3	15,6	5,6
Nettodriftsomkostninger i alt	1.149,8	1.178,4	624,6	1.358,4	-180,1
<i>Kommuneindtægter</i>					
Børn, Unge og Specialrådg.	-458,7	-458,7	-197,1	-588,5	129,8
Voksensocial	-497,9	-499,5	-240,7	-544,0	44,5
Distrikt Øst	-64,4	-64,4	-33,5	-70,0	5,6
Distrikt Vest	-50,0	-52,4	-25,0	-54,9	2,5
Distrikt Syd	-56,8	-56,1	-28,1	-63,4	7,3
Fælles udgifter/indtægter	-11,4	-9,8	0,0	-14,8	5,0
Kommuneindtægter i alt	-1.139,2	-1.140,9	-524,4	-1.335,5	194,7

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Det ses, at der forventes merindtægter fra kommunerne på i alt 194,7 mio. kr. Heraf forventes 129,8 mio. kr. at være merindtægter inden for børn, unge og specialrådgivningsområdet. Dette er en følge af, at det primært er inden for dette område, at der forventes en større efterspørgsel. Merudgifterne forventes at blive 180,1 mio. kr. Den ekstra efterspørgsel forventes således ikke fuldt ud at give sig udslag i merudgifter. Netto vil dette resultere i et overskud på 14,6 mio. kr.

Nedenfor er givet kommentarer til de enkelte driftsområder:

Børn, unge og specialrådgivning

Den markante efterspørgsel efter områdets specialiserede tilbud i 2007 er forsat i 2008. Overbelægningen for 2008 forventes på nuværende tidspunkt at være på 216 pladser. Det er kendetegnende, at den store efterspørgsel gælder alle områdets tilbud.

Den store efterspørgsel forventes på nuværende tidspunkt at betyde merindtægter i 2008 på knap 130 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Heraf vedrører knap halvdelen kommunernes køb af individuelt tilrettelagte tilbud. Merindtægterne forventes modsvaret af en tilsvarende stigning i driftsomkostningerne.

Meromkostningerne er primært lønomkostninger, som udgør den altovervejende del af budgettet. Med en overbelægning er der også altid behov for særlige bygningsløsninger. Udover ekstra personale er der øgede omkostninger dels til barselspuljen, der stiger fra 0,96 % til 1,22 %, og øgede omkostninger som følge af den nye overenskomst.

Voksensocial

Der er et højt aktivitetsniveau i de fleste tilbud under Voksensocial. I 2007 var der et driftsoverskud på 5,2 mio. kr., som blev overført til 2008. Bortset fra overførslen fra 2007 på 5,2 mio. kr. forventes de øgede nettodriftsomkostninger modsvaret af øgede kommunebetalinger. De øgede kommunebetalinger vedrører projekter, hvor der er aftalt individuelle takster med kommunerne til beboere og brugere med særlige behov, og hvor disse ekstra ressourcer ikke kan holdes inden for de almindelige takster.

Der foretages løbende en stram økonomistyring i alle tilbud.

Distrikt Øst

De socialpsykiatriske tilbud som varetages af Distrikt Øst har højere belægning end den forudsatte. I sammenhæng hermed forventes merforbrug på 5 mio. kr., som imidlertid dækkes af tilsvarende merindtægter på kommunebetalinger. Der er variationer i dette billede for de enkelte tilbud under distrikt Øst, men samlet forventes budgettet for socialpsykiatrien overholdt.

Distrikt Vest

For de 4 socialpsykiatriske bosteder i Distrikt Vest vil der ved uændret aktivitet i den resterende del af 2008 fremkomme en merindtjening på ca. 2,5 mio. kr. Udgiftsmæssigt forventes det at alle 4 bosteder er i balance med det aktuelle budget ved årets udgang.

Merindtjeningen er en konsekvens af den faktiske belægning (100,85) ligger over budgetforudsætningerne på 98 %'s belægning.

Distrikt Syd

Resultatet for 2008 forventes at blive et netto mindreforbrug på 1,5 mio. kr. Det forventede mindreforbrug kan primært tilskrives merindtægter som følge af overbelægning, som ikke i fuld udstrækning modsvares af tilsvarende udgifter. Endvidere kan en del af mindreforbruget tilskrives forårets strejke. I resultatet er indregnet en forventet efterbetaling til den selvejende

institution Enghaven på 997.000 kr. Indtil 2007 havde Region Midtjylland driftsoverenskomst med den selvejende institution.

Fællesudgifter og -indtægter

I det korrigerede budget indgår 3,4 mio. kr. vedr. almene boliger, som blev overført fra 2007 til 2008. Beløbet forventes ikke forbrugt i 2008. Desuden forventes overskud på 2,2 mio. kr. på HR-puljer, arbejdsskades- og AES-forsikringer.

Såfremt overbelægningen fortsætter, vil der blive afløftet flere indtægter fra kommunerne end forudsat i budgettet. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at vurdere det præcise omfang. Det skønnes, at merindtægten bliver 5 mio. kr. større end det korrigerede budget.

3.4 Aktivitet - socialområdet

Aktiviteten og belægningsprocenter på social- og specialrådgivningsområdet er opgjort i tabel 3.8 og 3.9.

Tabel 3.8 Udvalgte nøgletal for den forventede aktivitet vedr. sociale tilbud og kommunikationscentre - boformer

Aktivitetsmål, boformer		Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008- KA 2008
Børn og Unge	Pladser	381	381	483	488	107
	Belægningspct.			127,0%	128,0%	
Voksensocial	Pladser	622	622	572	580	-42
	Belægningspct.			92,0%	93,2%	
Distrikt Øst	Pladser	100	100	107,7	107,0	7
	Belægningspct.			107,7%	107,0%	
Distrikt Vest	Pladser	80	80	81,0	81,0	1
	Belægningspct.			101,3%	101,3%	
Distrikt Syd	Pladser	76	76	79,5	79,5	3,5
	Belægningspct.			104,6%	104,6%	
I alt	Pladser	1.259	1.259	1.323,2	1.335,5	76,5
	Belægningspct.			105,1%	106,1%	

Belægningsprocenter er udregnet med udgangspunkt i de korrigerede aktivitetsforudsætninger.

Tabel 3.9 Udvalgte nøgletal for den forventede aktivitet vedr. sociale tilbud og kommunikationscentre – dagpladser m.v.

Aktivitetsmål, aktivitetstilbud m.v.		Forudsat aktivitet B2008	Korrigeret forudsat aktivitet B2008	Aktivitet pr. 30.06 2008	Forventet aktivitet R2008	Diff. FA 2008- KA 2008
Børn og Unge	Pladser	336	336	449	446	110
	Belægningspct.			134,0%	133,0%	
Voksensocial	Pladser	701	701	649	660	-41
	Belægningspct.			92,6%	94,2%	
Distrikt Øst	Pladser	25	25	25,5	25,5	0,5
	Belægningspct.			102,0%	102,0%	
Distrikt Vest	Pladser	0	0	0,0	0,0	0
	Belægningspct.			0,0%	0,0%	
Distrikt Syd	Pladser	58	58	63,0	63,0	5
	Belægningspct.			108,6%	108,6%	
I alt	Pladser	1.120	1.120	1.186,5	1.194,5	74,5
	Belægningspct.			105,9%	106,7%	

Belægningsprocenter er udregnet med udgangspunkt i de korrigerede aktivitetsforudsætninger.

Samlet har belægningsprocenten for 1. halvår været på 105,1 % i boformer og 105,9 % for aktivitetstilbud m.v. Belægningen varierer dog en del mellem de enkelte driftsområder – med en belægning på 127 % i boformer indenfor børne- og ungeområdet og 92 % for Voksensocialområdet og 134 % i aktivitetstilbud m.v. indenfor børne- og ungeområdet og ca. 93 % for Voksensocialområdet. Tilsvarende gør sig gældende i forventningerne til resultatet for hele 2008, hvor belægningsprocenten samlet forventes at blive på 106,1 % i boformer og 106,7 % i aktivitetstilbud m.v.

Pladsforbruget forventes samlet at blive på 1.336 pladser i boformer i forhold til de budgetterede 1.259 pladser og 1.195 pladser i aktivitetstilbud m.v. i forhold til de budgetterede 1.120 pladser.

Nedenfor er givet kommentarer til de enkelte driftsområder:

Børn, unge og specialrådgivning

Den forventede belægning for hele 2008 viser på nuværende tidspunkt, at der samlet inden for Børn, Unge og Specialrådgivning er en overbelægning svarende til 216 pladser og en belægningsprocent på 130 %. Overbelægningen består dels af en overbelægning vedrørende de ordinære pladser og dels af kommunernes køb af individuelt tilrettelagte tilbud.

Efterspørgslen efter tilbuddene inden for Børn, Unge og Specialrådgivning viser, også i 2008, at der er mere end fuld belægning på samtlige døgninstitutioner, og at der på adskillige områder er behov for at få udvidet antallet af ordinære pladser til aflastning af overbelægningen. Det har pt. ikke været muligt at opnå enighed med kommunerne om en udvidelse af pladsantallet i 2009.

Det skal bemærkes, at aktiviteten på tale-, høre-, syn-, og specialrådgivningsområdet ikke indgår i ovennævnte aktivitetstal. På disse områder sælges tilbuddene i form af abonnementsaftaler med kommunerne samt som tilkøbsydelser og aktiviteten opgøres i form

af et antal solgte timer. Der laves månedsopgørelser til kommunerne med henblik på at styre udgifterne indenfor abonnementsområdet.

Det opleves at flere og flere kommuner efterspørger specifikke forbrugsopgørelser, der kræver ekstra ressourcer at udvikle, ud over hvad der er forudsat i taksterne. Det vil sige, at de faktiske administrative udgifter knyttet til abonnementsområdet er større end forudset.

Voksensocial

I forhold til 2007 forventes belægningsprocenten at blive højere. I 2007 var belægningen 86,9 % for boformer og 86,2 % for aktivitetstilbud.

Distrikt Øst

Den faktiske belægning i årets første 6 måneder set i forhold til den budgetterede belægning er:

- plus 1,0 plads på Tuestenhuse i Århus svarende til 106 %
- 100 % belægning på Atriumhuset i Århus
- plus 3,3 pladser på Urbakken boformer i Hammel svarende til 119 %
- plus 0,4 plads på Paderuphus i Randers svarende til 104 %
- plus 1,0 plads på Chorea Huntington-pladserne på Tangkærcentret i Ørsted svarende til 113 %
- plus 2,0 på øvrige pladser på Tangkærcentret i Ørsted svarende til 107 %
- 100 % belægning på Urbakken bofællesskab i Hammel og
- plus 0,5 plads på Urbakkens dagtilbud i Hammel svarende til 102 %

Det gælder for alle boformer i distrikt Øst, at den faktiske belægningsprocent overstiger den budgetterede belægningsprocent, som er på 98 %. Forventningen er, at der også resten af året vil være merindskrivninger på de socialpsykiatriske tilbud i distrikt Øst.

Distrikt Vest

Den gennemsnitlige belægning for de 4 bosteder er pr. 30. juni 2008 beregnet til 100,85.

Distrikt Syd

Der har i det første halvår været overbelægning for både boformer (105 %) og aktivitetstilbud (109 %). Det forventes, at overbelægningen fortsætter i 2. halvår.

3.5 Anlæg

Tabel 3.10 Forventninger til anlæg

Rådighedsbeløb, mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Behandlingspsykiatrien					
Børn, Unge og Specialrådgivning	0,0	-2,5	4,4	-2,5	0,0
Voksenpsykiatrien, Distrikt Øst	0,0	18,9	0,5	18,9	0,0
Voksenpsykiatrien, Distrikt Vest	0,0	1,0	0,3	1,0	0,0
Voksenpsykiatrien, Distrikt Syd	0,0	1,8	0,0	1,8	0,0
Fælles	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Behandlingspsykiatrien i alt	5,0	19,2	5,2	19,2	0,0
Socialområdet					
Børn, Unge og Specialrådgivning	0,0	30,8	0,3	30,8	0,0
Voksensocial	9,7	27,9	12,5	27,9	0,0
Distrikt Øst	0,0	4,2	0,3	4,2	0,0
Distrikt Vest	0,0	10,6	2,2	10,6	0,0
Distrikt Syd	0,0	0,5	0,1	0,5	0,0
Almene ældreboliger	42,4	68,9	5,0	68,9	0,0
Fælles	40,2	33,5	3,6	33,5	0,0
Socialområdet i alt	92,3	176,5	24,1	176,5	0,0
Total Psykiatri og Social	97,3	195,7	29,3	195,7	0,0

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

På Psykiatri og Social er der videreført en del anlægsprojekter, som blev påbegyndt i de gamle amter. De fleste af disse projekter forventes afsluttet i forbindelse med årsregnskabet for 2008.

Af de projekter, der er blevet påbegyndt i regionen, forventes det, at der ved afslutning af regnskabsår 2008 - på grund af forsinkelser i planlægning eller udførelse - vil være behov for at overføre rådighedsbeløb til 2009 i størrelsesordenen 50-70 mio. kr. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at præcisere overførselssummen nærmere eller anføre forventet overførsel på de enkelte projekter.

Behandlingspsykiatrien

Enkelte anlægsprojekter i behandlingspsykiatrien har afventet vedtagelsen af psykiatriplanen eller anden afklaring før igangsættelsen, hvorfor aktiviteten har været forholdsvis lav i 1. halvår af 2008.

Socialområdet

På Socialområdet er der i 1. halvår udmøntet bevillinger til en række projekter, som først herefter er igangsat. Bl.a. er der givet bevillinger til køb af ejendomme, hvor købssummen først er kommet til udbetaling efter 30.06.2008 eller hvor købsaftalerne endnu ikke er forhandlede færdige.

Projektet Bo Horsens, hvor der opføres 47 almene boliger med tilhørende service- og aktivitetsarealer, er blevet forsinket på grund af jordforurening. Det forventes derfor, at der for dette projekt skal overføres rådighedsbeløb til 2009.

4. VURDERING AF REGIONAL UDVIKLING

4.1 Økonomi

Tabel 4.1 Vurdering af økonomien for Regional Udvikling

Mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Regional Udvikling					
Kollektiv trafik	206,4	219,8	165,0	219,8	0,0
Erhvervsudvikling	164,0	238,1	39,4	238,1	0,0
Miljø	69,4	73,1	24,3	73,1	0,0
Regional udvikling i øvrigt	47,3	77,7	11,5	77,7	0,0
Regional Udvikling (ekskl. Fælles formål)	487,1	608,8	240,2	608,8	0,0

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Regional Udvikling forventer at forbruget i 2008 kommer til at afspejle budgettet. I vurderingen er ikke indregnet overførsler fra 2007 til 2008.

4.2 Aktivitet

I følgende afsnit gennemgås aktiviteterne for 3. kvartal 2008 for en række udvalgte områder under Regional Udvikling.

KOLLEKTIV TRAFIK

Kollektiv Trafik

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Gennemgang af det regionale rutenet	Der er udarbejdet forslag til effektivisering og modernisering af det regionale rutenet på baggrund af møder med kommuner og Midttrafik. Der har i maj været holdt møde i panel for kollektiv trafik, hvor forslag til omlægning af rutenettet blev drøftet. Forslaget er godkendt på regionsrådsmøde den 18. juni som grundlag for at imødegå et øget udgiftspres på ca. 45 mio. kr. årligt. Det er planen at implementere forslaget gradvist fra 2009. Forslaget er udsendt til kommunerne for eventuelle kommentarer senest den 22. august 2008.
Midttrafiks økonomi	Udgifterne til den regionale kollektive trafik har været undervurderet, fortrinsvist fordi Midttrafik i lighed med landets øvrige trafikselskaber har oplevet svigtende passagerindtægter. Midttrafiks foreløbige regnskab for 2007 viser således et underskud på busdriften. I Midttrafiks reviderede budget for 2008 er indarbejdet erfaringerne fra 2007. Midttrafik har fremlagt udkast til budget for 2009, hvor indtægtsnedgang og dieselaftag er indarbejdet med fuld virkning. Regionsrådet er på møde den 18. juni blevet orienteret om de økonomiske udfordringer i den kollektive trafik. Afdelingen for Miljø, Teknologi og Infrastruktur har i perioden

	brugt mange ressourcer, herunder møder med Midttrafik, på afklaring af økonomien i den regionale kollektive trafik.
Forsøg med anvendelse af biobrændsel	Regional Udvikling har indgået aftale med Midttrafik om, at to busselskaber deltager i forsøg med 5 % iblanding af 2. generations biobrændsel produceret af slagteriaffald i dieselolien.
Investeringsplan for de to privatbaner	Første fase af investeringsplanen, der omfatter en spormodernisering af Odderbanen, er igangsat. Midtjyske Jernbaner A/S er etableret pr. 1. januar 2008 som en fusion mellem Lemvigbanen og Odderbanen.
Letbaneprojekt	Regional Udvikling har deltaget i styregruppemøder og arbejdsgruppemøder om projektet.

ERHVERVSUDVIKLING

Vækstforum

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Vækstforumsmøde d. 26. maj 2008	Der har i forbindelse med vækstforums møde den 26. maj været afholdt møder i sekretariat og den administrative styregruppe. Vækstforum besluttede i den forbindelse at iværksætte en justering af Handlingsplan 2009.
Andre aktiviteter	Sekretariatet har i forbindelse med processen for justering af VF's handlingsplan for 2009 planlagt og afholdt et seminar med deltagelse af sekretariatet for Vækstforum (repræsentanter for partnerskabet bag Vækstforum). Derudover er planlægning af workshops for en række aktører og en konferencen for Vækstforum iværksat. Sekretariatet har deltaget i sekretariats-betjeningen af Vækstforums repræsentanter i KASK Overvågnings- og Styringskomité. Sekretariatet har ligeledes løbende varetaget opdateringen og revision af Vækstforums hjemmeside, som led i synliggørelsen af de iværksatte initiativer.

Innovation og forskning

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Ledelsesudvikling	Købmandsskolen, Væksthus Midt, Viborg Kommune er i gang med den eksperimenterende og dokumenterende del af projektet, beskrevet i de indgåede kontrakter. Handelshøjskolen, Learning Lab kommer med i projektet i august måned, mens HIH er usikker. Der er indledende møder med Via College, Uni-Q, for at vurdere, hvordan de kan indgå i 'ledelsesbølgen'
Markedsplads for højtuddannede	Første statusrapportering fra operatører dokumenterer, at projektet skrider planmæssigt frem. Der er indgået aftale om udstationering af kontaktmæglere ved 4 samarbejder mellem erhvervsråd i

	regionen; der er gennemført et karriereværksted ved Aarhus Universitet med 31 tilmeldte deltagere; og der er modtaget dokumentation for, at et midlertidigt Career Campus i Ringkøbing-Skjern Kommune er klart til at modtage de første beboere fra 1. september 2008. Endelig er kontrakt om følgeforskning med SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd forhandlet på plads (kontrakt er underskrevet af begge parter ultimo juli)
Vidensamarbejde (tidligere Viden i arbejde)	Der er indgået aftale med Rådet for Teknologi og Innovation om strategisk samarbejde inden for projekt vidensamarbejdes fokusområde, bl.a. om innovationsnetværk. Der er desuden igangsat en analyse af brobyggerfunktioner i Region Midtjylland. Analysen vil omfatte kvalitative interviews med såvel brobyggerinstitutioner som virksomheder. Analysens resultater skal bruges som platform for den videre udvikling af projektet.
It som innovativ drivkraft	Projektet er behandlet af Vækstforum og Regionsrådet har frigivet midler til projektets første 3 år. Der er indgået en resultatkontrakt med Alexandra instituttet på vegne af et konsortium. Tilvejebringelse af kommunal medfinansiering er behandlet i nogle af regionens kommuner mens den er udskudt til 2009-budgetforhandlinger i efteråret i andre kommuner.
Brugerdreven Innovation	I 2. kvartal er de aktiviteter, der er listet i resultatkontrakten, gennemført. Endvidere har delprojekterne og den tværgående aktivitet suppleret det aftalte med flere aktiviteter. Der er gennemført seminarer og arbejdsprocesser mellem universitet, virksomheder, brugere og i nogle tilfælde studerende i de 4 delprojekter og den tværgående aktivitet. Fælles møder mellem delprojektledere og den overordnede projektledelse. Der forelægger en detaljeret afrapportering for perioden 1.1-30.06.08
Offentlig-Privat-Innovation (forberedelse)	Regionsrådet besluttede d. 18. juni 2008 efter indstilling fra Vækstforum, at bevilge 0,8 mio. kr. til at forberede grundlaget for etablering af en formålsbestemt pulje til projekter inden for Offentlig - Privat Innovation.

International

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Betjening af Globaliseringsudvalget	Forberedelse og afholdelse af 1 udvalgsmøde samt afholdelse af 2 sekretariatsgruppe møder samt forberedelse af Globaliseringsstrategi og Globaliseringskonference
Samarbejde med internationale regioner og tilknyttede kontorer	International strategi for Region Midtjylland blev vedtaget på Regionsrådets møde den 16. april 2008. Der har sammen med 2. næstformand i Regionsrådet været besøg i Bács-Kiskun amt i Ungarn med drøftelse af ny samarbejdsaftale og aftale med Det Danske Kulturinstitut i Kecskemét.

	Samarbejdsaftaler med Leningrad Oblast i Rusland og Nedre Schlesien i Polen er blevet udarbejdet og forventes underskrevet ultimo 2008
Afdækning af nye samarbejdspartnere	Der har været gennemført besøg i East of England, UK med henblik på planlægning af studietur for Vækstforum til East of England i september 2008. Deltagelse i delegationsrejse med Danske Regioner til Västra Götaland vedrørende regional udvikling Der er igangsat udredningsarbejde som forberedelse af evt. samarbejde med Hamborg-regionen som vedtaget i den internationale strategi.
Sekretariatsbetjening af Region Midtjyllands medlemmer i Konferencen for Perifere Maritime Regioner – herunder Østersøkommissionen og Nordsøkommissionen samt Sekretariatsbetjening af Region Midtjyllands repræsentanter i Interreg IVA Øresund-Kattegat-Skagerrak programmet	Deltagelse i fællesmøde mellem Nordsøkommissionens og Østersøkommissionens bestyrelser i Göteborg. Deltagelse i bestyrelsesmøder i Visby og Stockholm samt Herning. Deltagelse i energi- og miljøkonference i Umeå samt Informal Baltic Sea Group i Bruxelles Deltagelse i 2 møder i Overvågningskomiteen og 1 møde i styringskomiteen samt deltagelse i 4 arbejdsgruppemøder
Tiltrækning af udenlandske virksomheder	Forberedelse af repræsentantskabsmøde og bestyrelsesmøde samt forberedelse til videreførelse af projektet i samarbejde med Region Nordjylland, Region Syddanmark og Invest in Denmark
Midtjyllands EU-kontor	Sekretariatsbetjening af bestyrelsen ved bestyrelsesmøder samt deltagelse i administrativ følgegruppe
Andet	Gennemførelse af konference og generalforsamlinger for Nordsøkommissionen og Østersøkommissionen i Herning med 400 deltagere

Landdistriktsudvikling

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Partnerskaber i landdistrikter	Afdelingen for Oplevelsesøkonomi og landdistrikter indgår i partnerskaber med alle de 18 LAG-er, der er etablerede i Region Midtjylland. Der er et regionsrådsmedlem i bestyrelsen for hver LAG. De i alt 16 regionsrådsmedlemmer i LAG-bestyrelserne danner Regionsrådets panel for udvikling i landdistrikter og fiskeriområder. Der er afholdt 2 møder i panelet her i 2008 og holdes et møde mere i oktober. Der er løbende kontakt med LAG-erne, særligt formændene og de koordinatorene de har ansat. Der holdes hvert kvartal møde med formændene og koordinatorene om fremdriften og udvikling af indsatsen.

Fornyelse i landsbyer og på landet:	Afdelingen for Oplevelsesøkonomi og landdistrikter har i samarbejde med LAG-er og kommuner udarbejdet en redegørelse om rammevilkår og forslag til initiativer til fremme af sanering og fornyelse i landsbyer og på landet. Redegørelsen er sendt til 5 ministre. Velfærdsministeren har svaret på ministrenes vegne. Regionsrådsformand Bent Hansen og en repræsentanter for kommunerne har haft møde med Miljøminister Troels Lund Poulsen om fremme af indsatsen. Der er medio april 2008 udbudt 2 konkrete modelprojekter for udvikling og fornyelse af landsbyer med ansøgningsfrist den 1. december 2008. Projekterne skal gennemførelse af LAG-er og kommuner i samarbejde med lokale kræfter. LAG-erne er inviteret til at komme med hver et forslag til modtagere af Region Midtjyllands landsbypris 2008 inden 1. december 2008.
Profilering af landdistrikter	Der er primo august 2008 udbudt af 2 modelprojekter for profilering af landdistrikterne som attraktive for bosætning og erhverv med ansøgningsfrist den 1. december 2008. Projekterne skal gennemførelse af LAG-er og kommuner i samarbejde med lokale kræfter.
Regional landbrugsstrategi	Afventer nærmere afklaring af rammerne for arbejdet og statslig medfinansiering.

Oplevelsesøkonomi

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Internationale oplevelsesfyrtårne	Der har i efteråret 2007 været udbudt en ansøgningsrunde for internationale oplevelsesfyrtårne. Vækstforum har i januar 2008 prioriteret de indkomne ansøgninger og udvalgt 9 projekter til udviklingsfinansiering. Regionsrådet har tiltrådt denne indstilling og udpeget yderligere 2 projekter til udviklingsfinansiering. Der er i alt bevilget 9 mio. kr. til udviklingsfinansieringen. De 11 projekter har igangsat udviklingsarbejdet og projekterne skal aflevere afrapporteringen 31. oktober 2008, hvor der samtidig er mulighed for at søge om yderligere udviklingsfinansiering.
Regionale oplevelsesprojekter	Der har i 2007 været udbudt en pulje til regionale oplevelsesprojekter, hvor der i efteråret 2007 blevet udvalgt 20 projekter via en prækvalifikationsrunde. 3 projekter har valgt ikke at søge om tilskud. Der er bevilget tilskud til 16 projekter med et samlet tilskud på 23,4 mio. kr. fra Region Midtjyllands midler og 10,5 mio. fra Regionalfonden.
Videnopbygning m.m.	Afdelingen for Oplevelsesøkonomi og landdistrikter har startet en proces sammen med Midtjysk Turisme om opbygning af en fælles videnplatform om oplevelsesøkonomi.

Iværksætter og erhvervsservice

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Iværksætter i Uddannelser	Vækstforum godkendte i december 2007 Iværksætterakademiet IDEA, The Animation Workshop og Erhvervsakademiet Minerva som operatører på indsatsen. Regionsrådet bevilgede i januar 2008 midler til de tre operatører. Indsatsen omfatter et øget fokus på iværksætter i uddannelsessystemet, med IDEA som operatør, etablering af et studentervæksthus ved The Animation Workshop i Viborg og udvikling af et virtuelt studentervæksthus med Erhvervsakademiet Minerva som operatør. Der er efterfølgende indgået resultatkontrakter med alle tre parter.
Specialiserede rådgivningstilbud til vækstiværksættere (StartMidt)	Der er i januar 2008 indgået resultatkontrakt med Væksthus Midtjylland, som er operatør på STARTmidt programmet. Programmet er sat i drift og har i foråret været markedsført via TV reklamer, avisannoncer, hjemmeside m.m. Iværksættere med Vækstpotentiale tilbydes rådgivning før og efter start af virksomhed, deltagelse i netværk, vækstgrupper m.v.
Virksomhedsudviklingsprogrammet - VækstMidt	Vækstforum godkendte juni 2007 et VÆKSTmidt program for handlingsplanperioden 2007-2008. VÆKSTmidt programmet er implementeret med Væksthus Midtjylland som operatør fra december 2007 og forventes afsluttet ultimo 2009. Status er, at der pt. er igangsat 91 af 225 rådgivnings- og netværksforløb i 15 af 19 kommuner. 40 % af det indstillede beløb på 6.000.000 kr. er udbetalt til operatøren. Indsatsen medfinansieres med 6.000.000 kr. fra Regionalfonden og 9,9 mio. kr. fra medvirkende virksomheder.
Udvikling af Klynger	Vækstforum har i maj 2008 godkendt et midtjysk klyngeprogram for 2009-2011 med, der kommer til at indgå i Vækstforums nye handlingsplan. Regionsrådet har 18. juni 2008 godkendt en samlet økonomisk ramme til programmet på 23,6 mio. kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler. Der er i juni 2008 iværksat en åben ansøgningsprocedures for henholdsvis et netværksinitiativ og en række klyngeinitiativer til iværksættelse fra 2009.
Kapitalformidling	Vækstforum har i maj 2008 godkendt initiativet Kapitalformidling, der omfatter en øget regional forankring af Vækstfondens produkter, udvikling af et Investor-readiness program og fremme af Business Angels investeringer. Regionsrådet reserverede i juni 2008 en ramme på 5,4 mio. kr. til initiativet. Der er i juni 2008 igangsat en åben ansøgningsprocedure med henblik på indkaldelse af ansøgninger til gennemførelse af det samlede initiativ

Udvikling af menneskelige ressourcer

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Mere Uddannelse <i>Formål: at medvirke til at sikre virksomhedernes fremtidige behov for kvalificeret arbejdskraft ved at sikre tiltrækning og fastholdelse af unge i uddannelsessystemet</i>	Regionsrådet har den 14. november godkendt en bevilling på i alt 4,1 mio. kr. over en toårig periode til projekt Mere uddannelse. Den 18. juni i år er 350.000 kr. heraf bevilget til en ny uddannelse på The Animation workshop, og den 29. august behandler Vækstforum yderligere to ansøgninger om hhv. 589.000 kr. til projekt Flere og bedre studerende på elektroingeniøruddannelse og 787.500 kr. til projekt Teknologiobservatorium.
Kompetenceudvikling <i>Formål: at sikre mere og bedre efteruddannelse i især små og mellemstore virksomheder i regionen ved at samle relevante aktører i forpligtende partnerskaber.</i>	Erhvervs- og byggestyrelsen har den 16. juli meddelt tilsagn om støtte til KompetenceMidt på 30 mio. kr. over en toårig periode. Regionsrådet godkendte på sit møde den 12. december 2007 en bevilling på 20 mio. kr. over en toårig periode til KompetenceMidt. Efter vækstforums godkendelse 10. december 2007 dannedes herefter 6 konsortier i et samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, erhvervsserviceenheder samt arbejdsmarkedets parter, der med Væksthus Midtjylland som projektholder gennemfører projektet.
Udvidelse af arbejdsstyrken <i>Formål: at afhjælpe virksomhedernes aktuelle rekrutteringsproblemer ved fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft</i>	Regionsrådet har den 18. juni i år godkendt en bevilling på 10 mio. kr. over en toårig periode til projekt Modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft samt yderligere en bevilling på 1,5 mio. år ligeledes over en toårig periode til projekt Fastholdelse af udenlandske studerende. Der er i august modtaget i alt 8 ansøgninger om støtte til projekter vedr. modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft. Der forventes snarest to ansøgninger vedr. fastholdelse af udenlandske studerende.

Energi og miljø

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Rådet for Energi- og Miljøteknologi	Vækstforums råd for Energi- og Miljøteknologi afholdt møde den 30. maj 2008. På mødet blev behandlet 7 projektideer, hvoraf 4 blev anbefalet videreført. Administrationen har således indledt dialog med initiativtagerne til disse 4 projektideer med henblik på, at der bliver udarbejdet ansøgninger til Vækstforum om bevillinger.
Energi- og miljøprojekter	De 5 energi- og miljøprojekter, hvortil Vækstforum indstillede bevilget midler på mødet den 25. marts 2008 er iværksat, herunder er der udarbejdet resultatkontrakter med de projektansvarlige. På Vækstforums møde den 26. maj 2008 er der afsat en pulje på 10 mio. kr. til aktiviteter til synliggørelse og profilering af Region Midtjyllands erhvervsmæssige styrkepositioner på energi- og miljøområdet. Puljen vil blive udbudt i 2. halvår 2008. Virksomhedsnetværket for underleverandører til vindmølleindustrien er iværksat, herunder er der udarbejdet resultatkontrakt.

	Finansieringen af program for teknologiudvikling i små og mellemstore virksomheder kom på plads med bevilling af regionalfondsmidler fra Erhvervs- og Byggestyrelsen. Der er udarbejdet resultatkontrakt med Væksthus Midtjylland som operatør. Programmet implementeres i praksis i 2. halvår 2008.
Publikationer	Administrationen har udarbejdet pjecerne "Region Midtjylland som Energi- og Miljøteknologisk foregangsregion – Vision og mål for en fælles regional indsats" og "Megasatsning Energi og Miljø – det første år". Pjecerne er udsendt til en lang række interesseparter og er bl.a. anvendt ved Vækstforums møde den 26. maj 2008, hvor Rådet for Energi- og Miljøteknologi redegjorde for status.

MILJØ

Jord og råstoffer

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Betjening af udvalg for Jordforurening	Første møde i udvalget for miljø og råstoffer blev afholdt den 21. april 2008 i Holstebro.
V1-kortlægning og afværgeprojekter	Der er (efter EU-udbud) indgået aftale med 5 rådgivende ingeniørfirmaer i en periode på op til 3 år. Firmaerne er sammen med administrationen gået i gang med at gennemgå de ca. 2000 lokaliteter, som skal gennemgås i 2008. Undersøgelser og afværgeprojekter er igangsat som planlagt efter den prioriterede liste i arbejdsprogrammet for 2008.
Børnehaver	I flere af kommunerne er der af kommunen i samarbejde med Region midtjylland gennemført yderligere undersøgelser. De resultater som ind til nu er indsamlet underbygger at der ikke er grund til at antage at der er stærkt forurenet i vores børnehaver. Der mangler dog stadig undersøgelser fra en del kommuner. Der er fundet lettere forurenet jord i en del børnehaver, og i enkelte skal der tages yderligere jordprøver. Kommunerne kan i de fleste tilfælde undgå påvirkninger på børn og personale ved enkle forholdsregler, eventuelt kombineret med mindre bortgravninger/afdækninger af forureningen.

REGIONAL UDVIKLING I ØVRIGT

Den Regionale Udviklingsplan

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Udarbejdelse af den regionale udviklingsplan (RUP)	Den regionale udviklingsplan er efter bearbejdning af høringsvar endeligt vedtaget af regionsrådet den 21. maj 2008. Den vedtagne udgave klargøres til trykning og udsendes i september sammen med en kort sammenfatning. Sekretariatet udarbejder karakteristikker for alle regionens kommuner m. h. p. at forberede en besøgsrunde i efteråret 2008. Dette med henblik på at indsamle inspiration til det videre arbejde med planen og at identificere potentielle samarbejds- og analyseemner.

Kulturel virksomhed

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Kulturel virksomhed	Pr. 30. juni 2008 er der bevilget 4.092.000 kr. + foretaget udbetaling af bevillinger fra 2007: 475.000 kr. = 4.567.000 kr. (inkl. 2.5 mio. kr. bevilget til Kend din Region (Midt i Kunsten og forfatterprojektet Fortæl Region Midtjylland).

Uddannelsesområdet

Aktivitet angivet i budget 2008	Opfølgning på den angivne aktivitet pr. 30.06.08
Ansøgninger til uddannelsespuljen (1. januar, 1. maj og 1. september)	Årets anden ansøgningsrunde var 1. maj. Der kom i alt 23 ansøgninger. Regionsrådet har på nuværende tidspunkt ikke besluttet, hvilke projekter der skal tildeles støtte. Der har været afholdt møder med flere interessenter i forhold til mulige ansøger
Fordeling af STX- og HF-elever samt kapacitetsfastsættelse	Fordelingsudvalgene har afsluttet behandlingen af indsigelser mod tildeling af gymnasium og HF. Der kom i alt 77, hvoraf fordelingsudvalgene fastholdt den oprindelige placering i 57 af sagerne. 20 indsigelser resulterede i at ansøgeren fik tildelt ny skole. Behandlingen af indsigelserne gav ikke anledning til yderligere klager.
Betjening af politisk panel	Der var den 22. maj møde i panelet for uddannelse

5. VURDERING AF ADMINISTRATIONEN

Dette er årets første samlede vurdering af administrationen i Region Midtjylland. I afsnit 5.1 er der en gennemgang af økonomien. Afsnit 5.2 viser status for fællesstabenes anlægsprojekter. Afsnit 5.3 og 5.4 gennemgår henholdsvis løn forbrug og normeringer. Til slut er der i afsnit 5.5 en række bevillingsændringer for administrationen, herunder besparelserne for 2008.

5.1 Økonomi

Tabel 5.1 Vurdering af økonomien for Administrationen

Mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Administration, Sundhed	109,6	114,0	53,0	114,0	0,0
Administration, Psykiatri og Social					
- heraf Psykiatri og socialstab - behandl.psyk.	5,9	6,0	2,1	4,9	1,1
- heraf Psykiatri og socialstab - social	10,5	12,3	3,5	8,5	3,8
- heraf Børn, unge og specialrådgivning-samlet	18,0	19,9	8,7	19,9	0,0
Administration, socialområdet	11,9	14,5	4,9	10,1	4,4
Adm., Psykiatri og Social i alt	46,3	52,7	19,2	43,5	9,2
Administration, Regional Udvikling	51,2	51,2	24,523	51,2	0,0
Fællesstabene					
Direktionen	11,5	11,5	3,6	11,5	0,0
Regionssekretariatet	56,9	59,3	42,3	59,3	0,0
HR	66,4	72,1	37,7	72,1	0,0
Regionsøkonomi	78,5	79,7	47,6	79,7	0,0
IT	149,6	163,0	135,6	233,2	-70,2
Kommunikation	20,7	20,7	10,6	20,7	0,0
Pulje til fordeling	1,8	1,8	0,0	1,8	0,0
Fællesstabene i alt	385,3	408,1	277,3	478,3	-70,2
Politisk organisation	11,6	11,6	7,0	11,6	0,0
Tjenestemandspensioner	26,4	26,5	11,8	26,5	0,0
Administrationen i alt	630,4	664,1	392,8	725,1	-61,0

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Der forventes en samlet merudgift på 61 mio. kr. I forhold til de enkelte stabe og fællesstabe skal følgende bemærkes:

Psykiatri og Social

Psykiatri og socialstabens budget på behandlingspsykiatriområdet er inkl. 0,6 mio. kr. til informationsindsats på psykiatriområdet. Budgettet på socialområdet er inkl. 1,7 mio. kr., som er afsat til drift og vedligeholdelse af kommuneafregningssystemet samt 0,4 mio. kr. til informationsindsats på socialområdet.

Psykiatri og Socialstaben har vedrørende socialområdet fået overført 1,8 mio. kr. fra 2007 til 2008. Som følge af ubesatte stillinger forventes, at Psykiatri- og socialstaben vil have

mindreudgifter på 1,1 mio. kr. for behandlingspsykiatrystaben og 3,8 mio. kr. for socialstaben. Bl.a. vil kontorchefstilling på socialområdet og stabschefstilling på social/psykiatriområdet blive holdt vakant. Desuden er der bl.a. som følge af kommunale overtagelser pr. 1. januar 2009 ingen konkrete planer i forhold til at besætte yderligere stillinger.

Børn, unge og specialrådgivning forventer, at der som følge af overførsel af 1,9 mio. kr. fra 2007 til 2008 vedrørende socialområdet muligvis kan forventes et mindre overskud, hvis omfang dog ikke er estimeret.

Regionssekretariatet

Det forventes at budgettet for 2008 holder. Forbruget pr. 30.06.2008 er inkl. 15,8 mio. kr. til arbejdsskader og forsikringer. Disse udgifter afholdes af de relevante parter inden for Sundhed og Psykiatri og Social.

HR

Forbruget pr. 30.06.2008 er inkl. 14,0 mio. kr. vedrørende lønsystemet. Udgifter der skal afholdes af hospitalerne.

IT

Forventet regnskab

Jf. økonomirapporten af 31. maj 2008 viser en analyse af it-området, at der ligesom i 2007 fortsat er et betydeligt økonomiske pres både i 2008 og 2009. Det økonomiske pres relaterer sig primært til omstillingen ved, at skulle opretholde paralleldrift på mange it-systemer overtaget fra de tidligere amter, samtidig med at der skal etableres nye fælles drifts- og administrative it-systemer i regionen for at rationalisere it-driften på sigt. Det skønnede merforbrug er på i alt 70,2 mio. kr.

It-afdelingens udgifter til personale siger kraftigt fra 2007 til 2008. Det skyldes for det første, personaleoverflytninger fra hospitalernes it-afdelinger til regionens fælles it-afdeling. Her følger de tilhørende budgetter med til den fælles it-afdeling. Af budgettekniske årsager er det ikke sket endnu. For det andet er der ansat ekstra personale i it-afdelingen, hvilket har været nødvendigt for at kunne omlægge it-afdelingens organisation og omlægge teknik og systemer, så stordriftsfordele kan opnås.

It-afdelingens udgifter til drift og vedligehold er fra 2007 til 2008 steget med ca. 50 mio. kr. Det skyldes for det første, at regionen har igangsat en række konsolideringsprojekter, fx projekt vedrørende fælles laboratoriesystem, som er nødvendigt, hvis stordriftsfordele skal opnås. For det andet er en række nye it-systemer og -løsninger sat i drift uden, at det endnu har været muligt at slukke for de gamle it-systemer. Fx har regionen idriftsat et nyt postsystem til regionshusene samtidig med at samtlige postsystemer fra amtstiden stadig er i funktion. På samme måde er et nyt regionsnetværk sat i drift samtidig med at samtlige netværk fra amtstiden er i funktion et stykke tid endnu.

Som det er angivet ovenfor, er det forventede resultat præget af at Regionens mange initiativer indenfor IT området er igangsat samtidig med at man af driftshensyn stadig er forpligtiget til at opretholde hovedparten af *gamle* systemer fra de tidligere amter. Denne opretholdelse af dobbelt systemer er meget omkostningstung.

Regionsrådet vil i løbet af efteråret blive forelagt en redegørelse for området, herunder model til finansiering af merforbruget. Det er forventningen, at ubalancen er af midlertidig karakter, således bør det på sigt være muligt at opnå stordriftsfordele, der vil opveje det nuværende merforbrug. Muligheden for fremrykning af besparelser fra 2009 vil blive overvejet, i forhold til løsning af det konstaterede merforbrug i 2008.

Forbrug pr. 30. juni

Forbruget pr. 30.06.08 er inkl. It-funktionen ved Hospitalsenheden Vest, svarende til 3,662 mio. kr. Der er for år til dato forbruget pr. 30.06.08 ikke fratrasket anlægsudgifter. Der skal omposteres 6,1 mio. kr. til anlæg. Til forbruget pr. 30.06.08 skal der tillægges ubehandlede/ikke-varemodtagede fakturaer for et beløb svarende 5,6 mio. kr.

5.2 Anlæg

Tabel 5.2 Forventninger til anlæg

	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Rådighedsbeløb, mio. kr.					
Fællesstaben					
Regionssekretariatet	5,4	9,3	1,0	9,3	0,0
IT engangsudgifter	0,0	14,7	0,4	14,7	0,0
I alt	5,4	24,1	1,4	24,1	0,0

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Regionssekretariatet

Det forventes at uforbrugte anlægsmidler vedrørende Regionshuset Århus overføres til 2009, da projektet først afsluttes i 2009. Størrelsen heraf er pt. usikker.

IT

Der er følgende forventninger til anvendelse af den overførte anlægsbevilling:

Kommunikationsinfrastruktur (6,8 mio. kr.)

Færdig implementering af datacentre

Kabling af RH, Viborg

Færdiggørelse af opkobling af institutioner

Slutdimensionering af linie Horsens-Århus

Driftscentre (2,14 mio. kr.)

Nødstrøm, DC Holstebro

Overvågning, DC Skejby og DC Holstebro

Terminalløsning

Indkøb af racks

Flytning af TSM-robot

Øvrige (5,8 mio. kr.)

Forventes anvendt til booking-modul i Ringkøbing (2,8 mio.kr) samt Patologisystem (3,0 mio.kr.).

5.3 Løn forbrug

Tabel 5.3 Vurdering af løn forbruget i Administrationen

Løn, mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Administration, Sundhed	82,2	85,7	41,5	85,7	0,0
Administration, Psykiatri og Social					
- heraf Psykiatri og socialstab - behandl.psyk.	4,8	4,9	1,8	3,6	1,4
- heraf Psykiatri og socialstab - social	7,4	7,4	2,8	4,9	2,5
- heraf Børn, unge og specialrådgivning-samlet	15,7	15,7	7,5	15,1	0,6
Administration, socialområdet	10,2	12,8	4,2	8,8	4,0
Adm., Psykiatri og Social i alt	38,0	40,7	16,2	32,3	8,4
Administration, Regional Udvikling	45,4	45,4	23,2	45,4	0,0
Fællesstabene					
Direktionen	6,2	6,2	3,1	6,2	0,0
Regionssekretariatet	20,4	20,5	11,2	20,5	0,0
HR	40,3	40,5	24,6	46,8	-6,3
Regionsøkonomi	22,7	22,8	12,3	23,7	-0,8
IT	38,0	38,2	35,4	60,0	-21,8
Kommunikation	10,4	10,5	5,1	10,5	0,0
Pulje til fordeling	1,8	1,8	0,0	1,8	0,0
Fællesstabene i alt	139,7	140,5	91,8	169,4	-28,9
Politisk organisation	5,7	5,8	3,1	5,8	0,0
Administrationen i alt	311,0	318,1	175,8	338,6	-20,5

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Nedenfor gives der en nærmere kommentar til de enkelte forventede afvigelser.

Psykiatri og Social

Som følge af ubesatte stillinger forventes det, at Psykiatri- og socialstaben vil have mindreudgifter til løn.

HR

HR har en lang række indtægtsdækkede stillinger, hvilket forklarer det relativt store overbrug i forhold til lønbudgettet. Indtægterne er derimod indregnet i tabel 5.1.

Regionsøkonomi

Regionsøkonomi forventer, at der på lønudgifterne i 2008 vil komme et merforbrug på godt 0,8 mio. kr., men det forventes, at dette kan modsvares af mindre udgifter på andre poster i Regionsøkonomi. Så budgettet for 2008 forventes at holde, når det samtidig antages, at indtægter og udgifter vedr. lukning af de tidligere amter vil modsvare hinanden.

IT

Den store afvigelse i lønudgifterne afspejler den overførsel af personale fra Sygehusenes IT funktioner der er sket og den samtidigt manglende budgetomplacering til dækning af lønudgifterne. Det samme forhold fremgår ligeledes af normeringstallene.

5.4 Normering

Tabel 5.4 Vurdering af normeringen i Administrationen

Normering	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Gns. fuldtids- ansatte pr. 30.06 2008	Forventet gns. R2008	Diff. FR2008- KB2008
Administration, Sundhed	175	178	172	178	0
Administration, Psykiatri og Social					
- heraf Psykiatri og socialstab - behandl.psyk.	11	11	9	9	-2
- heraf Psykiatri og socialstab - social	17	17	12	12	-5
- heraf Børn, unge og specialrådgivning-samlet	36	36	35	36	0
Administration, socialområdet	24	24	17	18	-6
Adm., Psykiatri og Social i alt	88	88	73	75	-13
Administration, Regional Udvikling *	87	87	94	94	7
Fællesstabene					
Direktionen	4	4	4	4	0
Regionssekretariatet *	49	50	54	53	3
HR *	89	89	103	103	14
Regionsøkonomi	50	50	50	50	0
IT	84	84	157	181	97
Kommunikation	23	23	23	24	1
Fællesstabene i alt	299	300	391	415	115
Administrationen i alt	649	653	731	762	110

* Gennemsnittene pr. 30.06.2008 og for hele året er inkl. indtægtsdækkede stillinger, budgettallene er ekskl. indtægtsdækkede stillinger, tallene er dermed ikke direkte sammenlignelige.

Stillingsforbruget ventes at svare til normeringen, dog er der på socialområdet friholdt ledige stillinger pga. overdragelsen af institutioner til kommunerne.

Psykiatri og Social

Mindreforbruget giver sig ligeledes udslag i et mindreforbrug i stillinger, som det fremgår af ovenstående tabel. 7 stillinger i Psykiatri og Socialstaben og 6 stillinger indenfor Voksen-socialområdet.

Regionssekretariatet

Der er i gennemsnitlige fuldtidsansatte pr. 30.06.2008 medregnet 3 indtægtsdækkede stillinger. Derimod er de 5 gennemsnitlige fuldtidsansatte i Regionshusene ikke medregnet. Deres lønomkostninger fremgår dog af tabel 5.3.

HR

Der er indtægtsdækkede stillinger i Organisation og Ledelse, Efter- og Videreuddannelse og Fysisk Arbejds miljø svarende til ca. 14 stillinger. Disse er medregnet i gennemsnitlige fuldtidsansatte pr. 30.06.2008 og forventet gennemsnit 2008.

Regionsøkonomi

Regionsøkonomi forventer at holde normeringen på 50 fuldtidsansatte i 2008. Det skal desuden bemærkes, at det forventes, at der flyttes en fuldtidsstilling fra Sønderøparken til Bygningskontoret. Denne fuldtidsstilling indgår hverken i forventet regnskab eller korrigeret budget.

IT

Der er tilgået personale fra Sygehusenes IT funktioner til IT afdelingen i RM. Der er pt. ikke tilgået normering/budget.

Kommunikation

Direktionen har forår 2008 bevilget yderligere en fuldtidsstilling til web-området i forbindelse med omlægning af sundhedsinformation på web, og der blev ansat en ny medarbejder pr. 1. august 2008. Stillingen finansieres i 2008 via direktionspuljen.

5.5 Bevillingsændringer for administrationen

Flytning af frugt og kaffe ordning

Budgettet til frugt og kaffe ordningen har hidtil været fordelt ud over administrationen. Udgiften har derimod været afholdt af Regionsekretariatet. For at skabe en sammenhæng mellem budget og udgiftsplacering foreslås det, at budgetmidlerne til opgaven flyttes jf. nedenstående tabel.

Tabel 5.5 Ændring vedrørende frugt og kaffe ordning

Tillægsbevillinger, 1.000 kr.	Udgifter	
	Flyttes fra	Flyttes til
Sundhedsstaben (HK 1)	-174	
Sundhedssekretariatet	-16	
Sundhedsplanlægning	-44	
Sundhedsøkonomi	-17	
Primær sundhed	-43	
Regionalt sundhedsarbejde	-18	
Kvalitet og Sundhedsdata	-36	
Psykiatri- og socialstab (HK 2)	-24	
Voksen social	-24	
Staben for Regional Udvikling (HK 3)	-87	
Kollektiv Trafik	-3	
Uddannelse	-4	
Regional udvikling i øvrigt	-80	
Psykiatri- og socialstab (HK 4)	-65	
Stab (beh.psyk.)	-11	
Stab (social)	-17	
Børn og unge (beh.psyk.)	-13	
Børn og unge (social)	-24	
Fællesstabene (HK 4)	-299	
Direktionen	-4	649
Regionssekretariatet	-49	
Regionsøkonomi	-43	
Psyk&social - Budget og Analyse	-4	
Psyk&social - Bygningskontoret	-3	
HR	-89	
IT	-84	
Kommunikation	-23	
I alt	-649	649

+ = udgifter og - = indtægter

Flytning af bygningsadministration

Siden Region Midtjyllands dannelse har der skulle ske en række afklaringer om placering af opgaver. Sønderøparken, Distrikt Vest (behandlingspsykiatrien) har haft budgetmidlerne til bygningsadministration nogle af deres ejendomme.

Det foreslås, at bygningsadministrationen for ejendomme beliggende i Sønderøparken, Søndermarken og Blåkærgård i Viborg overgår fra Distrikt Vest til Bygningskontoret i Regionsøkonomi under Fællesstabene. Herunder vedligeholdelse af de ejendomme, som ikke længere anvendes til formål under psykiatrien. Budgettet foreslås således overført fra Distrikt Vest til Fællesstabene, jf. nedenstående opstilling. Gartnerafdelingen, som står for

vedligeholdelsen af udearealer i Søndersøparken foreslås indtil videre bibeholdt under Distrikt Vest.

Tabel 5.6 Ændring vedrørende Bygningsadministration

<i>Tillægsbevillinger, 1.000 kr.</i>	Udgifter
Behandlingspsykiatrien Distrikt Vest	-2.911
Fællesstabene Regionsøkonomi	2.911
I alt	0

+ = udgifter og - = indtægter

Besparelser på administrationen

Forslagene til besparelser på administrationen svarer til i alt 5 mio. kr. og bliver fordelt jf. nedenstående. Besparelserne for administrationen vil blive nærmere konkretiseret i økonomirapporten pr. 31. oktober 2008.

Tabel 5.7 Besparelser

<i>Tillægsbevillinger, 1.000 kr.</i>	Udgifter
Administration, Sundhed	-1.500
Administration, Psykiatri og Social - heraf Psykiatri og socialstab - behandl.psyk. - heraf Børn, unge og specialrådgivning-samlet	-67 -100
Adm., Psykiatri og Social i alt	-167
Fællesstabene Pulje til fordeling	-3.333
Fællesstabene i alt	-3.333
Administrationen i alt	-5.000

+ = udgifter og - = indtægter

Påvirkning af fordelingen af Fælles formål og administration

En forudsætning for fordelingen af budgetomplaceringerne er, at nettopåvirkningen af de tre finansieringskredsløb er den samme. Derfor fordeles budgetbeløbene tilbage igen ved en forlods fordeling. Bevillingsændringernes påvirkning på fordelingen af fælles formål og administration fremgår nedenfor.

Tabel 5.8 Fordeling af fælles formål og administration

<i>Tillægsbevillinger, 1.000 kr.</i>	Hovedkonto 1	Hovedkonto 2	Hovedkonto 3	I alt
Drift				
Frugt og kaffe forlods	174	24	87	285
Bygningsadministration forlods	2.911	0	0	2.911
Besparelser forlods	-5.000			-5.000
Drift i alt	-1.915	24	87	-1.804

+ = udgifter og - = indtægter

6. VURDERING AF LIKVIDITETEN OG FINANSIELLE POSTER

Likviditeten er opgjort på baggrund af de daglige saldi for de likvide beholdninger.

Tabel 6.1 Likviditetsopgørelse for 2008 i mio. kr.

Dato	Likviditet (ved månedsskifte)	12 mdr. dagligt gns. (Kassekreditreglen)
31.01.2008	-1.286,6	673,4
28.02.2008	-300,1	604,0
31.03.2008	1.260,5	569,1
30.04.2008	1.174,8	636,8
31.05.2008	1.241,4	680,0
30.06.2008	764,1	783,6
31.07.2008		
31.08.2008		
30.09.2008		
31.10.2008		
30.11.2008		
31.12.2008		

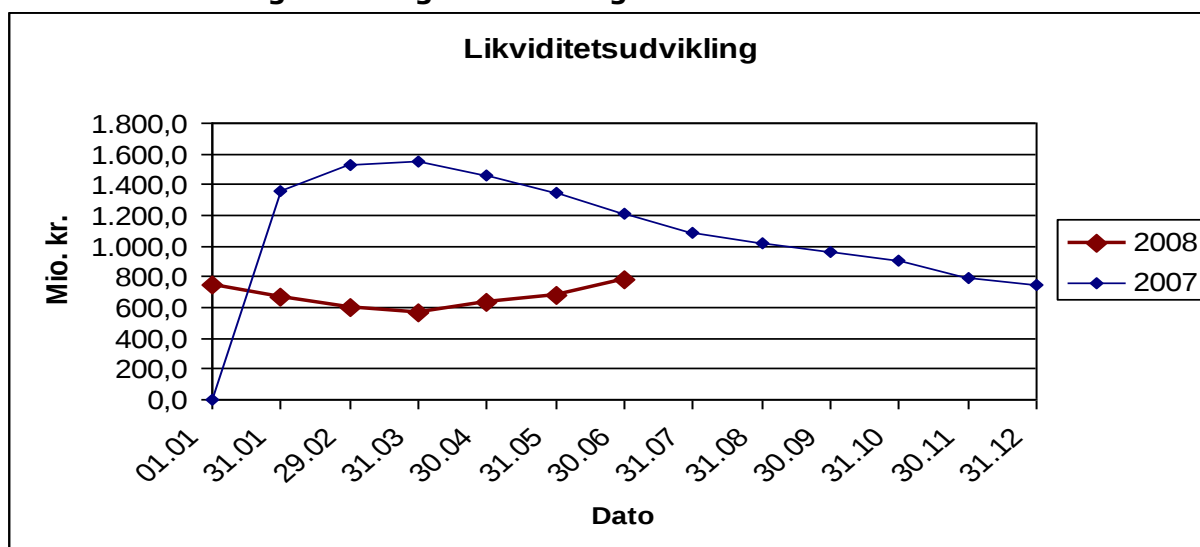
+ = likviditetstilgang og - = likviditetstræk

Forventet ultimo likviditet 2008

I forbindelse med budgetlægningen for 2009 er der foretaget en vurdering af den forventede ultimo beholdning for budget 2008, med udgangspunkt i ultimo likviditeten ifølge Regnskab 2007 på -891,5 mio. kr.

Baseret på økonomirapporten pr. 31. maj 2008, forventes ultimo beholdningen for 2008 at være -326 mio. kr. Gennemsnitsbeholdningen forventes at blive på 780 mio. kr. ved udgangen af 2008. Ændringen i ultimo beholdningen fra 2007 til 2008 skyldes primært omlægningen af amternes kassekreditter til lang gæld. Forudsætningerne for beregningen er balance i både sundheds- og udviklingskredsløbet, og et mindreforbrug for socialkredsløbet på 6,4 mio. kr.

Tabel 6.2 Udviklingen i den gennemsnitlige likviditet

I 2007 blev det 12 måneders daglige gennemsnit, opgjort som et gennemsnit for perioden fra 1. januar 2007 frem til det pågældende månedsskifte.

Renter

Det forventes, at budgettet for nettorenteudgifterne i 2008 kan holde, men denne prognose er behæftet med en vis usikkerhed, da rentemarkedet i 2008 er præget af en del uro.

Renteudgifterne i 2008 forventes at blive ca. 33 mio. kr. højere end budgetteret, hvilket primært beror på, at Region Midtjylland først i 2008 har fået overdraget sin andel af den langfristede gæld fra Ringkjøbing Amt. Region Midtjylland fik i 2007 overdraget 43,9 mio. kr. i langfristet gæld, men som konsekvens af efterreguleringen skulle regionen have 296,4 mio. kr. Region Midtjylland har i foråret 2008 fået overdraget den resterende del af den langfristede gæld fra Ringkjøbing Amt. I modsætning til Region Midtjylland har kommunerne i det tidligere Ringkjøbing Amt modtaget for megen gæld og dermed betalt renter og afdrag på Region Midtjyllands vegne både i 2007 og 2008. Det skyldige rentebeløb for 2007 og 2008 er beregnet til ca. 17 mio. kr.

En anden væsentlig grund til at renteudgifterne forventes at blive højere end budgetteret er, at Region Midtjylland i 2008 har fået mere langfristet gæld end forudsat i budget 2008.

Dertil kommer, at regionen har haft en forholdsmæssig stor andel (ca. 75 %) af sin langfristede gæld i variabelt forrentet lån, hvilket har betydet højere renteudgifter end budgetteret, eftersom at renten er steget mere end forudsat i budget 2008. Regionen har som konsekvens af den stigende rente valgt at hæve andelen af de fastforrentede lån til 42 % mod tidligere på året 25 %.

Tabel 6.3 Forventninger til renteindtægter og renteudgifter i 2008

Mio. kr.	Opr. B2008	Korri- geret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008- FR2008
Renter					
Renteindtægter	0,0	0,0	-11,4	-33,0	33,0
Renteudgifter	101,0	101,0	32,6	133,0	-32,0
Nettorenteudgifter i alt	101,0	101,0	21,2	100,0	1,0

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

I budgettet for 2008 er der ikke budgetteret med renteindtægter, da der i foråret 2007 var megen usikkerhed om regionens likviditet.

Regionens likviditets er blevet væsentligt forbedret, efter at låneprovenuet fra omlægningen af kassekreditterne til langfristet gæld i marts 2008 kom i regionens kasse, så selv om lånet er forbundet med renteudgifter så opvejes de af tilsvarende renteindtægter. Der forventes i alt renteindtægter i 2008 for 33 mio. kr.

Forventningerne til regionens nettorenteudgifter er således at de højere renteudgifter end budgetteret opvejes af tilsvarende renteindtægter, så budgettet til nettorenteudgifter holder.

Den samlede renteudgift forventes at blive 133 mio. kr. og det forudsættes at kredsløbet for Social og specialundervisning vil finansiere de ca. 27 mio. kr. og Regional udvikling ca. 0,1 mio. kr.

Formue- og gældsplejeaftaler

I forbindelse med regionsrådets godkendelse af en "Finansiel Politik for Region Midtjylland" den 12. december 2007, blev det samtidig vedtaget, at vicedirektøren for Regionsøkonomi er bemyndiget til at indgå formue- og gældsplejeaftaler. Der er nu indgået en formueplejeaftale på 500 mio. kr. I tilknytning til formueplejeaftalen skal der betales et performanceafhængigt gebyr af nettoafkastet. Gebyret hertil finansieres af de øgede renteindtægter, som formueplejeaftalen forventes at give.

Der er ligeledes indgået en gældsplejeaftale vedrørende den langfristede gæld, hvor der årligt skal betales et gebyr på 30.000 kr. samt en provisionsbetaling. Gebyret og provisionsbetalingen forventes finansieret af de forventede sparede renteudgifter.

Forventet låneoptag

I budgettet for 2008 er det forudsat, at der optages lån for 543,6 mio. kr. i 2008 og disse lån er hjemtaget i maj 2008 (ekskl. lån til almene boliger). Med hensyn til lånet vedrørende renter over gennemsnitlig gæld, så fik Region Midtjylland dog kun en lånedispensation på 37,5 mio. kr. mod ansøgt om 47,5 mio. kr., hvilket betyder, at der er optaget lån vedr. 2008 for 533,6 mio. kr. Region Midtjylland fik i januar 2008 mulighed for at optage et lån på 180 mio. kr. til kræftapparatet via en kræftpulje – dette lån er også hjemtaget maj 2008. Region Midtjylland har i maj 2008 hjemtaget lån for 713,6 mio. kr. Dertil kommer, at Region Midtjylland er meddelt dispensation på 100 mio. kr. vedrørende stråleterapienheden i Herning samt at Økonomiaftalen for 2009 giver Region Midtjylland mulighed for at søge om lånedispensation til et lån på 255 mio. kr. vedrørende overgangsordningen. Disse lån forventes først hjemtaget i slutningen af året.

Tabel 6.4 Forventninger til låneoptag 2008

Lån, mio. kr.	Korrigeret B2008	Bevillings- ændring	Har lånedisp.	Mangler lånedisp.	Hjemtaget lånet
Lån til medico-teknisk udstyr	191,0		190,9		maj 2008
Lån til renter over gns. gæld	47,5		37,5		maj 2008
Lån til leasingydelser 2008	118,1		118,0		maj 2008
Lån til kræftapparatet	180,2		180,0		maj 2008
Lån til stråleterapienhed i Herning		100,0	100,0		
Lån til overgangsordning (1)		255,0		255,0	
Sundhedskredsløbet i alt	536,8	355,0	626,4	255,0	
Låneoptag almene boliger	42,4				
Lån til sociale anlæg 2008	49,9		49,9		maj 2008
Overførte låneoptag fra 2007	25,0				
Socialkredsløbet i alt	117,3	0,0	49,9	0,0	
Lån til afdrag på lån 2008	137,3		137,3		maj 2008
Omlægning amters kassekreditter	1.240,9		1.240,9		marts 2008
Balanceposter i alt	1.378,2	0,0	1.378,2	0,0	
Langfristet gæld i alt (2)	2.032,3	355,0	2.054,5	255,0	

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

(1) Lån vedr. overgangsordning er ikke bevilliget endnu. (2) Lån til spormodernisering ikke medtaget i opstillingen.

Såfremt alle lånene vedr. 2008 hjemtages giver det med udgangen af 2008 en langfristet gæld på ca. 4.311,8 mio. kr. (inkl. leasinggæld). Den gældsportefølje, som regionen har pr. juni 2008, medfører en afdragsbyrde på 176 mio. kr. i 2008. Region Midtjylland har fået en lånedispensation til afdrag på 137 mio. kr. Region Midtjylland skylder ligesom på rentesiden kommunerne i det tidligere Ringkjøbing Amt et beløb vedrørende afdrag, som kommunerne har betalt på vegne af Region Midtjylland. Det er beregnet, at Region Midtjylland skylder kommunerne ca. 42 mio. kr. for afdrag i 2007 og 2008, hvilket svarer til det beløb, som afdragene i 2008 bliver højere end budgetteret i 2008. Det forventes, at Region Midtjylland vil søge om lånedispensation til de højere afdrag i 2008.

7. VURDERING AF FINANSIERINGEN

7.1 Økonomi

Tabel 7.1 Vurdering af indtægterne

Mio. kr.	Opr. B2008	Korrigeret B2008	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet R2008	Diff. KB2008-FR2008
Sundhed					
Bloktilskud fra staten	-14.324,7	-14.386,5	-7.177,7	-14.386,5	0,0
Kommunale grundbidrag	-1.398,0	-1.398,0	-699,0	-1.398,0	0,0
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag	-2.158,6	-2.158,6	-615,1	-2.102,4	-56,2
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten	-517,1	-517,1	-517,1	-517,1	0,0
Sundhed i alt	-18.398,4	-18.460,2	-9.008,9	-18.404,0	-56,2
Social og specialundervisning					
Bloktilskud fra staten	-5,2	-5,2	-2,6	-5,2	0,0
Social og specialundervisning i alt	-5,2	-5,2	-2,6	-5,2	0,0
Regional Udvikling					
Bloktilskud fra staten	-354,0	-355,7	-166,0	-355,7	0,0
Kommunale udviklingsbidrag	-139,2	-139,2	-69,7	-139,2	0,0
Regional Udvikling i alt	-493,2	-494,9	-235,7	-494,9	0,0

+ = udgifter/mindreforbrug og - = indtægter/merforbrug

Det er vurderingen, at der må påregnes en mindreindtægt på 119,8 mio. kr. vedr. den kommunale medfinansiering. Vurderingen er foretaget på baggrund af konfliktsituationen og den forventede aktivitet i efteråret 2008.

Den 20. august 2008 vedtog regionsrådet at regulere bloktilskuddet med 92,2 mio. kr. jf. lov- og cirkulæreprogrammet mv. heraf vedrører de 63,6 mio. kr. den kommunale medfinansiering.

De samlede forventede mindreindtægter fra den kommunale medfinansiering udgør dermed 56,2 mio. kr.

8. VELFÆRDSMINISTERIETS SKEMA

8.1 Økonomi

Velfærdsministeriet har anmodet om, at det forventede årsresultat bliver præsenteret i et skema efter bestemte formkrav. Velfærdsministeriet og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse ønsker at kunne bruge kvartalsoversigten, bl.a. som led i opfølgningsproceduren for økonomiaftalerne. Det er Velfærdsministeriets hensigt ved førstkomende lejlighed at autorisere skemaet i budget- og regnskabssystemet for regioner.

Tabel 8.1 Forventet årsresultat

Nettodriftsvirksomhed (mio. kr.) - omkostningsbaseret	Oprinde- ligt budget	Korri- geret budget	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet års- resultat
1 Sundhed (dranst 1+2)	17.986,8	18.264,3	8.023,8	19.075,7
heraf 1.10 Sygehusvæsen	12.895,1	13.154,9	6.029,4	13.776,3
heraf 1.20 Sygesikring mv.	4.499,0	4.500,6	1.941,4	4.591,5
heraf 1.20.12 Medicin	1.657,0	1.590,3	700,7	1.621,6
heraf 1.70 Andel af fælles formål og administration	398,6	420,7	0,0	488,4
heraf 1.80 Andel af renter mv.	84,4	74,0	0,0	74,0
2 Social og specialundervisning (dranst 1+2)	5,2	43,4	100,9	28,8
heraf 2.70 Andel af fælles formål og administration	-44,3	-35,6	0,0	-34,4
heraf 2.80 Andel af renter mv.	27,0	27,0	0,0	27,0
heraf 2.85 Særlige administrative opgaver	0,0	0,0	0,0	0,0
heraf beregnede omkostninger (hovedart 0)	31,9	31,9	11,9	31,9
3 Regional udvikling (dranst 1+2)	493,2	623,1	240,2	624,1
heraf 3.70 Andel af fælles formål og administration	6,0	6,2	0,0	7,2
heraf 3.80 Andel af renter mv.	0,1	0,1	0,0	0,1
heraf beregnede omkostninger (hovedart 0)	1,9	1,9	0,7	1,9
4 Fælles formål og administration (dranst 1+2)	457,7	484,4	310,4	554,3
heraf 4.65 Andel af renter mv.	0,0	0,0	0,0	0,0
heraf beregnede omkostninger (hovedart 0)	3,2	3,2	3,1	3,2
5 Renter mv. (dranst 4)	111,5	101,1	21,2	101,1
Nettoinvesteringsudgifter (dranst 3) (mio. kr.)	Oprinde- ligt budget	Korri- geret budget	Forbrug pr. 30.06 2008	Forventet års- resultat
1 Sundhed	655,4	1.281,2	253,4	1.261,7
2 Social og specialundervisning	92,3	176,5	24,1	176,5
3 Regional udvikling	0,0	0,0	0,0	0,0
4 Fælles formål og administration	5,4	24,1	1,4	24,1

+ = udgifter og - = indtægter

De foreslåede besparelser på i alt 300 mio. kr. vedr. sundhedsområdet fremgår ikke af ovenstående tabel. Derudover er der ikke indarbejdet et skøn for overførsel af uforbrugte rådighedsbeløb til 2009.

Økonomi- og aktivitetsrapporterne fremsendes sammen med sagsfremstillingen til kommunerne og Velfærdsministeriet.

Bilag A**Budget 2008 – midler til ibrugtagning af ny dyr medicin**

Et af de områder som presser regionens økonomiske situation væsentlig er den hastige udvikling i nye dyre medicinske præparater.

I økonomirapporten er beskrevet et udgiftspres på 137 mio. kr. ud over de midler som er afsat i budget 2008. Notatet her har til formål at belyse området nærmere.

Dato 26.08.2008

Henrik Larsen

Tel. +45 8728 4490

Henrik.larsen@stab.rm.dk

Side 60

1. Sammenfatning

For ny dyr medicin er der i øjeblikket tale om en nærmest eksplosiv vækst i nye medikamenter til en forbedret behandling. Dette skyldes specielt udviklingen af ny medicin på kræftområdet som sker med stor hast.

Det skal i den forbindelse præciseres, at et præparat først ibrugtages efter at dette er godkendt hos relevante sundhedsmyndigheder.

Væsentligst er der tale om patienter på det onkologiske og hæmatologiske område.

Til nye mediciner i 2008 og helårsvirkningen af præparater ibrugtaget i 2007 foreslås der a conto udmøntet 194 mio. kr. Heraf vedrører ny kræftmedicin ca. 87 mio. kr. og 76 mio. kr. udgifter til helårsudgiften af medicin der er ibrugtaget i løbet af 2007. Endelig til helt nye andre præparater, der vil blive ibrugtaget løbende hen over 2008, foreslås der afsat 31 mio. kr.

Med restbevilling og modregning af forventede ekstra indtægter ved behandlinger af patienter fra andre regioner opstår et samlet finansieringsbehov på 137,2 mio.kr. Denne merudgift er indregnet i økonomirapporten.

Allerede i januar tiltrådte Regionsrådet i a conto udmøntning af det udgiftsniveau, som hospitalerne havde i 2007 til ny dyr medicin. Her blev der bevilliget 215 mio. kr.

For alle bevillinger er tale om en form for refusionsordning, så der

løbende bliver fulgt op på den faktiske udgiftsudvikling. Det betyder at bliver udgiften faktisk mindre end skønnet skal hospitalerne returnere et eventuelt mindreforbrug.

2. Den generelle metode for ibrugtagning

I Region Midtjylland åbnes op for nye muligheder for en effektiv implementering af ny viden ved at opretholde et tæt samarbejde mellem forskningsmiljøerne og medicinalindustrien med henblik på at udvikle nye og effektive medicinpræparater. Overordnet betragtet er formålet med at indføre ny medicin at forbedre patienternes chancer for overlevelse, livsforlængende behandling og at sikre patienterne en bedre livskvalitet generelt.

For Region Midtjylland er det væsentligt at opnå størst mulig nytte af den nye medicin med de givne ressourcer, hvorfor den nye medicin i de fleste tilfælde kun bør anvendes, når der kan dokumenteres en nytteeffekt af disse, som kommer patienten til gode. Det tilstræbes således at anvende medicinske teknologivurderinger, der er helhedsvurderinger af konsekvenserne af en beslutning om at indføre et givent nyt præparat.

Det er nødvendigt at være opmærksom på, at en effektiv behandling af patienten i nogle tilfælde ikke altid kan afvente udarbejdelse af en medicinsk teknologivurdering, hvorfor behandlingen med et præparat igangsættes for at øge muligheden for overlevelse og opnå bedre livskvalitet. Dette gælder specielt udviklingen af ny medicin på kræftområdet og på det hæmatologiske område som sker med stor hast. Det skal i den forbindelse præciseres, at et præparat først ibrugtages efter at dette er godkendt hos relevante sundhedsmyndigheder.

3. Hvem får gavn af de nye præparater – nogle eksempler

Væsentlige eksempler på patienter der får gavn af ny dyr medicin:

Onkologi

I forbindelse med den stadigt stigende aktivitet i relation til medicinsk kræftbehandling kommer der i lighed med de seneste år en stigende udgift i 2008. Stadigt flere får kræft, ca. 30.000 nye tilfælde om året med en årlig stigningstakt på ca. 2 %. Der pågår til stadighed en udvikling inden for den medicinske behandling af kræft, og der er en klar tendens imod, at de nyeste behandlinger er meget omkostningstunge, nogle med hensyn til selve præparatet, andre både med hensyn til præparat og driftsudgifter.

Den kirurgiske behandling helbreder årligt ca. 10.000 patienter, strålebehandlingen ca. 3.000 patienter og den medicinske behandling ca. 1.500 patienter. Den medicinske behandling har til formål at dræbe eller stoppe kræftcellernes vækst overalt i kroppen og har ved siden af det kurative sigte ofte et livsforlængende eller palliativt sigte, og kan gives før den kirurgiske behandling, men som oftest efter denne. I alle situationer vil behandlingen medføre, at en stadig større gruppe patienter er i længevarende medicinsk kræftbehandling eller i kontrol efter denne.

Hvor de medicinske behandlinger tidligere ramte bredt og medførte mange bivirkninger, udvikles der i dag medicinpræparater af mere biologisk karakter, der angriber sygdommen mere specifikt, med færre bivirkninger og bedre effekt til følge. Mange af disse nye præparater er meget omkostningstunge.

Blandt de nye behandlinger, der i 2008 medfører betydelige merudgifter kan nævnes Avastin til behandling af brystkræft, lungekræft og hjernekræft. Avastin indgår i flere af de nye onkologiske behandlinger, herunder bl.a. til behandling af metastaserende tarmkræft.

Derudover er der stoffer, der i øjeblikket afvikles som eksperimentel behandling, der snart forventes godkendt til standardbehandling, hvor bl.a. præparaterne Sorafenib og Sunitinib til behandling af nyrecancer vil medføre betydelige udgifter.

Hæmatologi

Hæmatologisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus søger om ca. 9 mio. kr. til behandlinger med følgende medicinpræparater:

Temodal: Formålet er at give patienter med den sjældne CNS lymfom et bedre behandlingstilbud med færre gener og forbedret livskvalitet. Patienter med denne sygdom udviser ofte dårlig behandlingsrespons på traditionel behandling med kemoterapi og radioterapi. Temodal er et nyt præparat, som ved andre hjernetumorer har vist god behandlingsrespons med få bivirkninger.

Exjade: Kræftpatienter med kronisk transfusionskrævende blodmangel udvikler skadelig ophobning af jern i kroppen. Exjade er en ny jernbindende medicin, som i modsætning til den hidtidige behandling med Desferal kan gives i tabletform. Det vil give en mere effektiv behandling imod jernophobning end ved den hidtidige behandling, og kan samtidig komme helt nye patienter til gavn. Ibrugtagning af Exjade vil dermed nedsætte dødeligheden og samtidig påvirke funktionsevne og helbredsrelateret livskvalitet positivt.

Nilotinib: Medicinen er tiltænkt patienter med kronisk myeloid leukæmi, som er resistente overfor – eller ikke tåler – Imatinib- (Glivec) og Dasatinib-behandling. Behandling med Nilotinib forlænger sygdommens kroniske fase, og skaber dermed forøget livskvalitet for patienterne.

Eculizumab: Medicinen anvendes til behandling af PNH, som er en sjælden og for en del af patienterne meget alvorlig sygdom med periodevis ødelæggelse af de røde blodlegemer. Der er tale om et helt nyt behandlingsprincip, som indebærer betydeligt færre transfusioner og betydeligt bedre livskvalitet.

4. Samlet udmøntning

Til finansiering af udgifter til ny dyr medicin, er der i budgettet for 2008 afsat en samlet pulje på 250 mio.kr.

I januar 2008 skete en første a conto udmøntning, hvor hospitalerne blev tilført knap 215 mio.kr., til finansiering af ny dyr medicin.

Disse midler var en videreførelse af de midler som var udlagt i 2007. Formålet med denne a conto bevilling var at sikre en så høj grad af driftssikkerhed overfor hospitalerne.

Efter denne udmøntning var der et restbeløb i pulje til ny dyr medicin på 35 mio. kr. Dette restbeløb for ny dyr medicin skal dække:

- Helårsvirkning af nye dyre præparater ibrugtaget i 2007 ind i 2008.
- Udgifter til helt nye præparater i 2008.

Det er netop disse 2 områder, hvor kræftmedicin er opgjort selvstændigt som konkret udmøntes i denne sag.

	Udmøntet i januar 2008			Udmøntet i september 2008			
	Ny dyr medicin 2006 i 2007	Ny dyr medicin i 2007, aconto	Januar 2008 Regul. I alt	Helårsvirkning af ny dyr medicin 2007	Særlig kræftmedicin 2008	Ny dyr medicin i 2008, aconto	September 2008 regul. I alt
0,8-p/l, mio. kr.							
Horsens					0,155	0,340	0,495
Randers	3,100	2,800	5,900	2,000	0,000		2,000
Vest	10,200	14,100	24,300	11,930	8,500	5,400	25,830
Silkeborg	6,200	4,900	11,100	3,400			3,400
Skejby	20,800	1,500	22,300	6,750	5,000	2,000	13,750
Viborg	10,700	12,800	23,500	6,625	10,000	14,680	31,305
Århus	87,300	40,200	127,500	45,116		8,930	54,046
Århus, Kræft				29,448	33,300		62,748
Total	138,300	76,300	214,600	105,269	56,955	31,350	193,574
Pulje til ny dyr medicin i budget 2008			250,000				
Restbeløb til senere udmøntning			35,400				35,400
Ekstra samhandelsindtægter							21,000
Finansieringsmæssig manko, der er indregnet i økonomirapporten:							-137,174

Således reserveres i september 193,6 mio.kr. til de udgifter der påregnes til nye medicinske præparater for 2008. Af disse midler er de 99 mio.kr., særskilt til kræftmediciner.

Til finansiering heraf er der restpulje på 35 mio. kr., hertil kommer 21 mio. kr. som følge af forventede merindtægter fra andre regioner, da en del af patienterne, som får gavn af de nye behandlinger, kommer fra andre regioner.

Alt i alt det at der opstår en finansieringsmæssig manko på 137 mio. kr. Dette merforbrug er indregnet i økonomirapporten.

5. En refusionsordning

Det skal bemærkes at alle bevillinger er givet som a conto bevillinger, hvilket i praksis betyder at der er tale om en refusionsordning for de pågældende patienttyper. Således vil der i løbet af året blive fulgt op på den faktiske udvikling, heri tages højde for bortfald af udgifter til de medicinudgifter der bortfalder og erstattes af nye præparater.

Den løbende opfølgning vil ske i forbindelse med den følgende økonomirapport og endelig vil der ske en slutopgørelse i forbindelse med regnskabsafslutningen.

6. Tekniske specifikationer

Der er udarbejdet tekniske specifikationer over de konkrete udgifter pr. præparat fordelt på hospitaler.

Denne liste vil danne grundlag for den løbende kontrol af hvorvidt de enkelte præparater mv. ibrugtages som forudsat. Denne opfølgning vil være en løbende del af økonomirapporteringen gennem den resterende del af året og endelig kontrol ved regnskabsafslutningen for 2008.

Bilag B

Dato 26.08.2008

Henrik Larsen

Tel. +45 8728 4490

Henrik.larsen@stab.rm.dk

Side 65

Budget 2008 – midler til nye behandlinger

Et af de områder som presser regionens økonomiske situation væsentlig er ibrugtagningen af nye behandlinger og behandlingsmetoder.

I økonomirapporten er beskrevet et udgiftspres på ca. 106 mio. kr. ud over de midler som er afsat i budget 2008. Notatet her har til formål at belyse området nærmere.

1. Sammenfatning

For nye behandlinger der er igangsat i løbet af 2007 vil disse få helårsvirkning i 2008, svarende til en samlet ekstra udgift på 33,7 mio. kr. Hertil kommer forventede udgifter til egentlige nye behandlinger, der ibrugtages i løbet af 2008, svarende til en udgift på 125,2 mio. kr.

Med restbevilling og modregning af forventede ekstra indtægter ved behandlinger af patienter fra andre regioner opstår et samlet finansierungsbehov på 106,3 mio. kr. Denne merudgift er indregnet i økonomirapporten.

Endvidere har Regionsrådet i januar 2008 a conto udmøntet 96 mio. kr. til nye behandlinger, svarende til det udgiftsniveau der var kendt i 2007.

For alle bevillinger er tale om en form for refusionsordning, så der løbende bliver fulgt op på den faktiske udgiftsudvikling. Det betyder at bliver udgiften faktisk mindre end skønnet skal hospitalerne returnere et eventuelt mindreforbrug.

2. Den generelle metode for ibrugtagning

I Region Midtjylland åbnes op for nye muligheder for en effektiv implementering af ny viden ved at opretholde et tæt samspil mellem forskning og den kliniske hverdag. De mange stærke kliniske forskningsmiljøer søger kontinuerligt at skabe ny viden og nye effektive behandlingsformer, som kan komme patienterne til gode. Overordnet betragtet er formålet med at indføre nye behandlinger at

forbedre patienternes chancer for overlevelse og at sikre patienterne en bedre livskvalitet generelt. Endvidere kan nye behandlinger være mere skånsomme for patienterne, hvilket medvirker til en hurtigere restitution.

For Region Midtjylland er det væsentligt at opnå størst mulig nytte af de givne ressourcer, hvorfor nye teknologier og behandlinger i de fleste tilfælde kun bør anvendes, når der kan dokumenteres en nytteeffekt af disse, som kommer patienten til gode. Som en del af bestræbelserne på at sikre den bedst mulige nytte af ressourcerne i Region Midtjylland uarbejdes således Medicinske Teknologivurderinger, der er helhedsvurderinger af konsekvenserne af en beslutning om at iværksætte en given ny behandling – herunder konsekvenserne for patienten, teknologien, økonomien og organisationen. En stigende grad af kompleksitet i behandlingsformerne og det at nogle patienter i denne forbindelse skal i behandling gennem længere tid indebærer forholdsvis store udgifter til iværksættelse af de nye behandlinger i 2008.

3. Hvem får gavn af de nye behandlinger – nogle konkrete eksempler

De væsentligste eksempler på patienter der får gavn af nye behandlinger:

Thoraxkirurgi

Thoraxkirurgisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus, forventer, at der vil være behov for 2-300 ekstra operationer i 2008 i forhold til niveauet i 2006.

Desuden forventes en stigning i de "tungeste" kategorier, herunder Pulmonal trombendarterektomi, hvor der i løbet af de seneste 5 år er sket en stigning fra nogle få patienter årligt til formentlig 30-40 patienter i 2008. Det forventes overvejende at dreje sig om patienter fra de øvrige regioner samt fra Sverige. Patienter med kroniske lungeblodpropper har betydelig nedsat funktionsniveau og åndenød. Nogle patienter har væskeophobning i kroppen på grund af det forhøjede lungeblodtryk. Livslængden er betydeligt reduceret. Ved en operation, hvor patienten tilkobles hjertelunge-maskine, og nedkøles til 18°C, kan man fjerne blodpropperne, og for de bedste patienters vedkommende, normalisere deres funktionsniveau og livslængde. Det forventes at der i 2008 bliver behandlet ca. 30-40 patienter til en gennemsnitspris på ca. 250.000 kr. pr. stk.

Neurologi

Et yderligere eksempel på en ny behandling i 2008 på Neurologisk Afdeling på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus er Apomorfinbehandling, som en vigtig del af tilbuddene til patienter med meget svær parkinsonisme. De fleste kan tilbydes operativ behandling med STN-stimulation. Nogle få kan dog ikke tåle operationen og tilbydes i stedet vedvarende pumpebehandling med subcutan indgift af medicin. Behandlingen sikrer, at patienterne kan bevæge sig. Behandlingen har været standardbehandling på Bispebjerg gennem de sidste 5 år, og der har været henvist et antal patienter fra Århus til Bispebjerg. Behandlingen udføres ligeledes mange steder internationalt. Der forventes årligt fem nyhenviste patienter til pumpebehandling og årligt fire nyhenviste til behandling via mavekateter. I alt 9 nyhenviste patienter. Udgiften til behandling via pumpe er ca. 305.000 kr. pr. patient pr. år, heraf ca. 240.000 kr. til medicin og ca. 50.000 kr. til pumper og utensilier. Udgiften til behandling via mavekateter er ca. 380.000 kr. pr. år, heraf ca. 315.000 kr. til medicin og ca. 50.000 kr. til kateter og utensilier.

4. Samlet udmøntning

Til finansiering af udgifter til nye behandlinger, er der i budgettet for 2008 afsat en samlet pulje på 135 mio.kr.

I januar 2008 skete en første a conto udmøntning, hvor hospitalerne blev tilført godt 96 mio.kr., til finansiering af nye behandlinger.

Disse midler var en videreførelse af de midler som var udlagt i 2007. Formålet med denne a conto bevilling var at sikre en så høj grad af driftssikkerhed overfor hospitalerne.

Efter denne udmøntning var der et restbeløb i pulje til ny dyr medicin på knap 39 mio. kr. Dette restbeløb for ny dyr medicin skal dække:

- Helårsvirkning af nye behandlinger ibrugtaget i 2007 ind i 2008.
- Udgifter til helt nye behandlinger i 2008.

Det er netop disse 2 områder som konkrete udmøntes i denne sag.

08-p/l, mio. kr.	Udmøntet i januar 2008	Udmøntet September 2008		September 2008 regul. I alt
		Helårsvirkning af nye behandlinger igangsat 2007	Nye behandlinger 2008	
Horsens	0,309		2,125	2,125
Randers	5,047		9,798	9,798
Vest	3,914	6,946	1,306	8,252
Silkeborg	9,373		10,380	10,380
Skejby	47,174		62,400	62,400
Viborg	1,236	3,502	4,053	7,555
Århus	29,252	11,748	13,300	25,048
Århus, Kræft		11,532	21,855	33,387
Total	96,305	33,728	125,217	158,945
Pulje til nye behandlinger i budget 08	135,000			
Restbeløb til senere udm.	38,695			38,695
Ekstra samhandelsindtægter				14,000
Finansieringsmæssig manko, der er indregnet i økonomirapporten:				-106,250

Således reserveres knap 159 mio.kr. til de udgifter der påregnes til nye behandlinger for 2008. Af disse midler er de 33,4 mio. kr. særskilt til kræftbehandlinger.

Til finansiering heraf er der restpulje på 38 mio. kr., hertil kommer 14 mio. kr. som følge af forventede merindtægter fra andre regioner, da en del af patienterne, som får gavn af de nye behandlinger, kommer fra andre regioner.

Alt i alt det at der opstår en finansieringsmæssig manko på 106 mio. kr. Dette merforbrug er indregnet i økonomirapporten.

5. En refusionsordning

Det skal bemærkes at alle bevillinger er givet som a conto bevillinger, hvilket i praksis betyder at der er tale om en refusionsordning for de pågældende patienttyper. Således vil der i løbet af året blive fulgt op på den faktiske udvikling, heri tages højde for bortfald af udgifter til eksisterende behandlingsmetoder.

Den løbende opfølgning vil ske i forbindelse med den følgende økonomirapport og endelig vil der ske en slutopgørelse i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Ligeledes vil der ske en forhøjelse af hospitalernes aktivitetskrav, når der er tale om flere patientbehandlinger og de steder hvor den nye behandling slår igennem tyngdemæssigt i DRG-systemet.

6. Konsekvens i takststyringen

Ligeledes vil der ske en forhøjelse af hospitalernes aktivitetskrav, når der er tale om flere patientbehandlinger og de steder hvor den nye behandling slår igennem tyngdemæssigt i DRG-systemet.

7. Tekniske specifikationer

Der er udarbejdet tekniske specifikationer over de konkrete udgifter pr. ny behandling fordelt på hospitaler.

Denne liste vil danne grundlag for den løbende kontrol af hvorvidt de enkelte behandlinger mv. ibrugtages som forudsat. Denne opfølgning vil være en løbende del af økonomirapporteringen gennem den resterende del af året og endelig kontrol ved regnskabsafslutningen for 2008.

Bilag C**Budget 2008 – midler til fastholdelse af aktivitetsniveau**

Et af de områder som er væsentligt i efterlevelsen af økonomiaftalen for 2008 er sikring af det aktivitetsniveau, som er aftalt mellem regionerne og regeringen.

I budget 2008 er der afsat en pulje på 611 mio. kr., til sikring af dette aktivitetsniveau. Puljen skal dække udgiften til stigende aktivitet fra niveauet i regnskab 2006 og frem til aftaleniveau 2008.

Dato 12.08.2008

Jutta Jepsen Jørgensen

Tel. +45 8728 4513

jutta.jepsen.jorgensen@stab.rm.dk

J.nr: 1-21-54-07

Side 69

1. Sammenfatning

En væsentlig forudsætning i regionens budget for 2008 er at det samlede løft i aktivitetsniveau indfries. I økonomiaftalen er beskrevet et samlet løft i aktivitetsniveauet på 8,8% fra 2006 til 2008.

I Region Midtjyllands budget er der reserveret midler til indfrielse af dette løft i aktiviteten, men heller ikke mere.

Således vil stigning i aktiviteten ud over de 8,8% medføre egentlige økonomiske ubalancer for regionen.

I indfrielsen af den samlede vækst i aktiviteten er indregnet produktivitetskrav i såvel 2007 som 2008 på respektive 2 og 2½ procent.

For 2008 er det interne produktivitetskrav endda ½% højere end kravet i økonomiaftalen. Dette ekstra krav til hospitalerne blev fundet nødvendigt for at komme nærmere en overholdelse af de økonomiske rammer.

De enkelte løft i økonomi og aktivitet

Der skete primo januar 2008 en første udmøntning, der havde til hensigt at sikre hospitalerne finansiering til løftet i aktivitetsniveau fra 2006 til 2007. Dette var for at give hospitalerne så sikkert et budgetgrundlag som muligt. Her blev der udmøntet 456 mio. kr.

Som følge af, at det endelige aktivitetsniveau for 2007 nu kan gøres op, skal der ske en opfølgning på niveauløftet fra 2007 til 2008 for

dermed at sikre hospitalerne finansielt grundlag for at regionen kan levere det aktivitetsløft som er aftalt i økonomiaftalen.

Dermed lægges der op til hospitalerne tilføres 164 mio. kr. til fastholdelse af aktivitetsniveauet for 2007 ind i 2008.

Alt i alt er der tilvejebragt økonomisk balance, ved at der i økonomirapport I er anvist 14 mio. kr. som finansieres ved interne omprioriteringer.

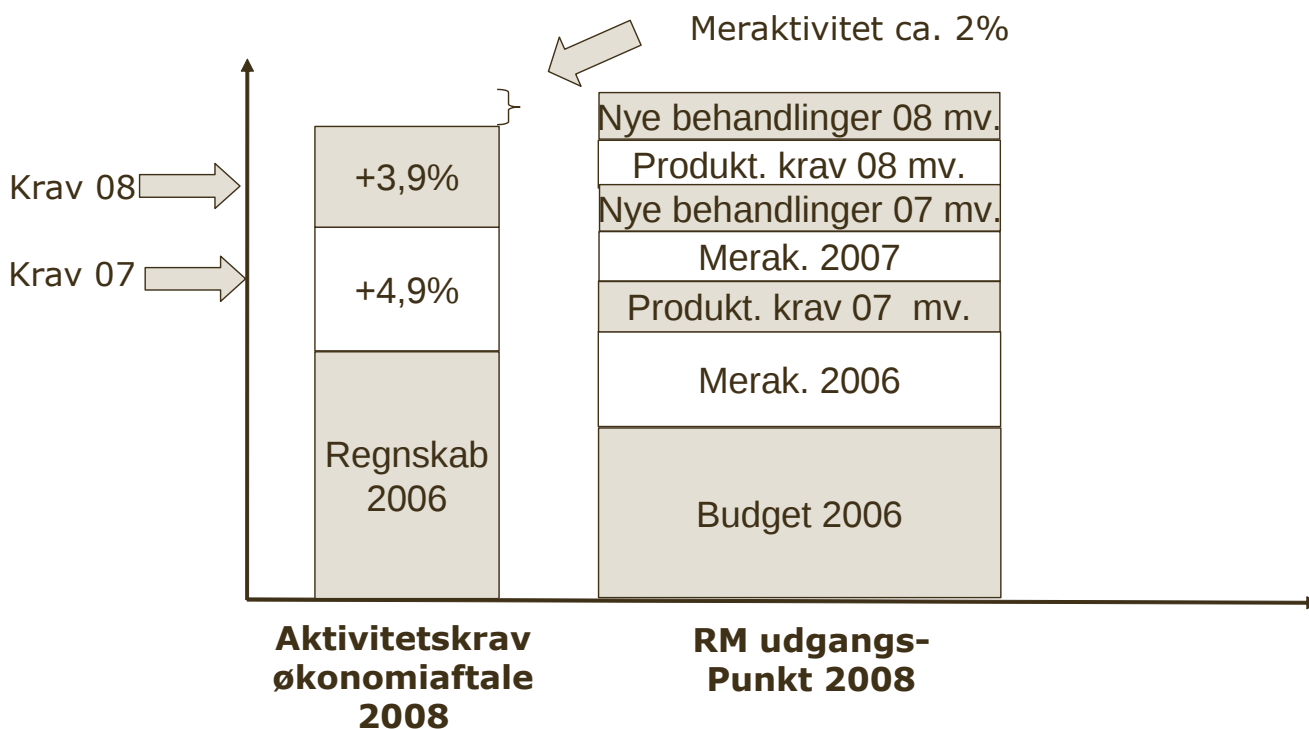
Hermed lever Region Midtjylland, når der tages højde for værdiansættelsen af nye behandlinger mv., op til de aktivitetskrav der er beskrevet i økonomiaftalen for 2008.

Dette notat er opdateret i forhold til notat af 14. maj 2008 med samme titel, på grund af særlige problemstillinger vedrørende datasituationen på Regionshospitalet Randers ved årsafslutningen. Det betyder, at denne opgørelse er foretaget på opdaterede data for Regionshospitalet Randers. Endvidere er den aktivitetsmæssige værdi af nedlukningen af den akutte funktion i Brædstrup afklaret således, at aktivitetsværdien ikke indgår i beregningen af det beløb som permanentgøres. Afsnit "2.3 Udeståender" fra notat af 14. maj 2008 er således ikke med i dette notat.

Der er ikke ændringer i hverken det udbetalte eller permanentgjorte beløb i forhold til tidligere notat.

Økonomiaftalen

Det samlede aktivitetsniveau for 2008 tager som sagt udgangspunkt i aktivitetsniveauet i 2006 tillagt 2 gange produktivetskrav, samt værdi af nye aktiviteter. Dette kan grafisk illustreres således:

Note: Beløbene i RM kolonnen er de "kroner der skal til" for at levere den aftale aktivitet.

Det skal bemærkes at regionen endnu ikke har modtaget de endelige kriterier for beregningen af aktivitetsskravene endnu, idet disse skal beskrives i et separat baselinecirkulære, som endnu ikke er gjort færdige fra statens side.

2. Takststyringsmodellen

Region Midtjyllands interne takstmodel gav anledning til en udbetaling i 2007. Udbetalingen var begrundet i en meraktivitet præsteret i 2007, og meraktiviteten er beregnet ved aktiviteten fratrasket basislinjen. I basislinjen er indarbejdet en række korrektioner. Udbetalingen for meraktivitet i 2007 er endnu ikke indarbejdet i hospitalernes budgetter for 2008.

Nedenfor vises, at hospitalerne samlet har fået udbetalt 171,8 (170,6+1,2) mio. kr. fra takstpuljen i 2007. Endvidere er der beregninger af det beløb som hospitalerne skal have permanentgjort. Beregningerne er foretaget i takstmodellen for 2007, og udgangspunktet er en vurdering af, om hver enkelt korrektion har varig karakter eller ej.

2.1. Den faktiske udbetaling fra takststyring i 2007

Ved afslutningen af regnskabet for 2007 har hospitalerne fået udbetalt 171,8 mio. kr. ud fra takststyringen, som vist herunder.

Takststyring

Hospital	Udbetaling	meraktivitet i alt	Total aktivitet
Vest	25.770	50.049	1.794.108
Randers	13.900	30.110	1.013.810
Skejby	-2.917	-11.494	1.588.817
Horsens	16.504	39.550	769.643
Viborg	22.023	46.799	1.408.618
Århus	64.310	118.437	2.931.984
Silkeborg	31.007	61.153	683.594
I alt	170.598	334.606	10.190.575

Århus ekskl. Stråler

Strålepuljen

Hospital	Udbetaling	meraktivitet i alt	Total aktivitet
Århus	1.180	1.180	100.593

Note: Udbetalingen er beregnet som meraktivitet til kurs 55 for de første 9 måneder og 50 for de sidste 3 måneder. Hertil konkret aftalt forhøjede niveauer for garantiklinikker mv.

Dette danner grundlaget for beregning af det beløb, som skal permanentgøres for, at basislinjen for 2008 kan tage udgangspunkt i aktiviteten i 2007.

2.2. Den faktiske udbetaling med justerede korrektioner

Der skal permanentgøres et beløb således, at hospitalerne i 2008 kan opretholde samme aktivitetsniveau som de har produceret i 2007 inkl. Meraktivitet.

Det vil sige at det samlede aktivitetsniveau i 2007 er udgangspunktet for aktivitetsskravene i 2008. Hertil kommer produktivitetsskravet på i gennemsnit 2,5%. Der er foretaget korrektioner i basislinjerne, som ikke har varig betydning – eller er udtryk for en varig ændring i

aktivitetsniveauet. Når det beløb, som hospitalerne skal tilføres permanent skal beregnes, så slettes disse korrektioner fra takstmodellen for 2007. Derfor skal der tages stilling til hver enkelt korrektion i beregningen af permanentgørelsen.

Principperne for om korrektionen betragtes som varig eller ej er følgende:

- Korrektioner som er indført for at give en afregningsprocent som er større end 50% indregnes ikke. Disse medtages de efterfølgende år indtil de ikke længere er gældende.
- Creep korrektionerne skal beholdes i beregningen. Korrektionerne er udtryk for en varig ændring i aktivitetsniveauet.
- Det skal sikres, at der er sammenhæng mellem en varig aktivitetsudvidelse og varig tilførsel i budgetrammen. Enkelte korrektioner er varige for aktivitetsdelen, men hospitalet er kun tilført ekstra midler i 2007 (udenom takstpuljen).
- Opjusteringen af basislinien for nye behandlinger skal med, da hospitalerne har fået penge til det.
- Overgangskorrektionerne for Viborg og Silkeborg skal med, da de ellers stilles dårligere end de andre hospitaler.
- Enkelte særlige korrektioner er ikke indeholdt i ovenstående og må derfor afklares med det enkelte hospital.

Se endvidere bilag 1 for en række eksempler og yderligere argumentation i forhold til ovenstående.

Herunder er vist korrektionerne, som er med i 2007 på i alt 87,4 mio. kr. Disse er delt op i om de skal med i beregningen af permanentgørelsen "ja", eller ikke "nej".

Hospital	Korrektion	Ja	Nej
Vest	Hjemmehæmodialyse	-4.562	0
	Våd AMD	900	0
	Brand	0	-1.631
	Trombolyse og Knæalloplastik	-1.336	0
	Creep	0	0
	plastkirurgi	0	-1.524
	I alt	-4.998	-3.155
Randers	Urologi	1.500	0
	Intensiv dialyse	2.900	0
	Korrektion for intensiv ptt, medicinsk afdeling	-4.693	0
	Korrektion for kronikere, øget antal cpr	-3.191	0
	Udbetaling af 85% vedr colonrectalcancer	-1.502	0
	Justering af indtægtsgrundlag	-10.198	0
	Creep	5.077	0
	I alt	-10.107	0
Skejby	PCI	-12.780	0
	Omlægning stat til amb børneafd.	-1.652	0
	Omlægning stat til amb gyn. Obs.	-1.492	0
	Nye behandlinger	58.800	0
	Creep	6.000	0
	I alt	48.876	0
Horsens	Odder aktivitet afd E	19.155	0
	Odder tilbageførsel af hånd og fod til Århus	-3.287	0
	Odder ambulante besøg	-345	0
	Bortfald af tarmscreeningsprojekt	-1.412	0
	Ny speciallæge uddannelse	-168	0
	Korr for samling til et hospital	-14.418	0
	Nedlæggelse akut medicin Brædstrup	0	-8.410
	Røntgen problematik Odder	-5.194	0
	Korrektion tekniske udskrivninger 31/12 2006	-4.297	0
	Korrektioner for assistancer	916	0
	Creep	0	0
	I alt	-9.050	-8.410
Viborg	Søvnapnø	0	-1.458
	Arbejdsmedicin	0	-2.600
	Overgangskorr	-9.294	0
	Betainteferon	187	0
	Avastin	4.500	0
	Taxotere	1.060	0
	Insulinpumper	395	0
	Remicade	1.300	0
	Dialyse	250	0
	AK-behandling	295	0
	Creep medicin	4.400	0
	Creep generel	16.300	0
	I alt	19.393	-4.058
Århus	Aktivitet på afd. E	-14.699	0
	Tilbagef. af fod og hånd til Århus	3.287	0
	Ambulante besøg	354	0
	Nye behandlinger	19.900	0
	Respirationscenter Vest	-5.500	0
	Trombolysebehandling	-7.280	0
	Creep	36.644	0
	Medicinsk kardiologi afd A	10.600	0
	Strålekorrektion	1.900	0
	Laser, afd J	0	-780
	I alt	45.206	-780
Silkeborg	Kodak/Ris	5.000	0
	Overgangskorrektion	-10.285	0
	Korrektion for manglende takst på Dese	-2.455	0
	Korrektion for store rygoperationer	3.910	0
	Creep	3.800	0
	I alt	-30	0
Samlet		89.291	-16.403

Når alle korrektioner under "nej" holdes ude af takstmodellen for 2007 giver det en udbetaling på 164,5 mio. kr. Det er dette beløb hospitalerne skal tilføres permanent.

Fordelingen på hospitalerne fremgår af følgende tabel:

Takststyring

Hospital	Permanentgørelse
Vest	24.157
Randers	13.900
Skejby	-2.917
Horsens	13.421
Viborg	19.859
Århus	63.894
Silkeborg	31.007
I alt	163.322

Strålepuljen

Hospital	Permanentgørelse
Århus	1.180

I ovenstående beregninger er den konkrete takstmodel for 2007 benyttet. Det vil sige, at takstmodel 2007 er brugt i de første 8 måneder, hvorefter takstmodel 2008 er brugt på de sidste 4 måneder. Grundlaget for beregningerne er således den faktiske aktivitet i 2007, opgjort i forhold til basislinjerne for 2007, og opgjort månedsfordelt under hensyntagen til model-skiftet pr. 1. september 2007.

Hertil kommer effekten af omflytningen af Regionshospitalet Odder fra Hospitalsledelsen Århus til Hospitalsledelsen Horsens. I denne forbindelse tilføres Hospitalsledelsen Horsens 4,590 mio. kr. fra takstpuljen, hvilket er særskilt indregnet i økonomirapport I (pr. 31. marts 2008).

Herefter er det samlede beløb 169,1 mio. kr.

2.3. Basislinjerne for 2008

I takstmodellen for 2008 vil udgangspunktet for beregningen af basislinjen være aktiviteten i 2007 tillagt produktivitetskrav og korrigeret for eventuelle aktivitetsmæssige konsekvenser af ændringer i budgetrammen.

Hospitalerne har som udgangspunkt ikke en budgetramme i 2008 svarende til den aktivitet, der er egentlig meraktivitet i 2007. Det er den økonomiske værdi af meraktiviteten som hospitalerne her tilføres. Alternativet er en reduktion i hospitalernes basislinjer.

3. Baseline Cirkulære

Udkastene til cirkulærene for de statslige tilskud vedrørende generel aktivitet og aktivitet på stråleterapiområdet svarer i store træk til tidligere cirkulærer på området. Udkastene var i høring i januar måned 2008. Her svarede regionen blandt andet:

"Fra 2007 er der markant flere økonomiske ressourcer omfattet af sammenhængen mellem cirkulærene og økonomiaftalen end tidligere.

Der vil være øget opmærksomhed på konsistens mellem de økonomiske rammer givet i økonomiaftalen og cirkulærene omkring fastsættelsen af de konkrete kriterier for udbetaling fra de aktivitetsafhængige puljer.

Region Midtjylland har i sin budgetlægning for 2008 lagt sig på linie med økonomiaftalen, der klart beskriver at regionen skal levere en aktivitetsvækst på 8,8 % fra 2006 – 2008 fordelt med 4,9 % i 2007 og 3,9 % i 2008. Det betyder samtidig at der bør være konsistens mellem økonomiaftalen og cirkulærerne i beregningsmetoden.

Da cirkulæreudkastene tager udgangspunkt i faktisk aktivitet i 2007 er der betydelig risiko for, at der ikke er sammenhæng mellem økonomiaftalens aktivitetsforudsætninger og de aktivitetskrav der bliver resultatet af cirkulæreudkastet.

Eksempelvis vil Region Midtjylland, der i 2007 forventer en aktivitetsvækst der er noget højere end 4,9 %, få et samlet aktivitetskrav i 2008, der ligger pænt over økonomiaftalens forudsætninger om vækstkravet til 2008, hvis cirkulæreudkastet fastholdes.

Når udgangspunktet for 2008 tages i den faktiske aktivitet for 2007 vil regionen end ikke være i stand til at dæmpe aktiviteten for at ende på en samlet vækst fra 2006 til 2008 på de nævnte 8,8%, da Region Midtjylland i så tilfælde vil havne i en situation, hvor der så opstår et finansielt problem som følge af manglende fuld udbetaling fra den statslige aktivitetspulje.”

Det endelige cirkulære er endnu ikke modtaget. Det forventes at ovenstående eksempel på manglende aftalekonsistens er grunden til at den reelle udmøntning bliver en del af de kommende midtvejsdrøftelser om regionernes økonomi.

4. Samlet udmøntning

Til finansiering af udgifter til sikring af aktivitetsniveauet, er der i budgettet for 2008 afsat en samlet pulje på 611 mio. kr.

I januar 2008 skete en første a conto udmøntning, hvor hospitalerne blev tilført godt 456 mio. kr., til fastholdelse af aktivitetsniveauet fra 2006 ind i 2007.

Disse midler var en videreførelse af de midler som var udlagt i 2007. Formålet med denne a conto bevilling var at sikre en så høj grad af driftssikkerhed overfor hospitalerne.

Efter denne udmøntning var der et restbeløb i pulje til aktivitet på knap 155 mio. kr. Dette restbeløb skal dække:

- Fastholdelse af den generelle meraktivitet for 2007 ind i 2008.

Det er netop dette område som konkret udmøntes i denne sag.

Tabel: Samlet udmøntning vedrørende sikring af aktivitetsniveau

08-p/l, mio.kr.	Udmøntet i januar 2008 Sikring af aktivitetsniveau 2007 i økonomiaftale forsommeren 07	Udmøntet maj 2008 Fastholdelse af meraktivitet 2007 ind i 2008
Horsens	25,700	13,421
Randers	22,622	13,900
Vest	48,592	24,157
Silkeborg	57,109	31,007
Skejby	95,740	-2,917
Viborg	73,909	19,859
Århus	132,686	65,074
Total	456,358	164,501
Pulje til aktivitet i budget 2008	611,208	
Restbeløb til senere udm.	154,850 →	154,850
Intern omprioriteret til ak. Ifbm øk.rap		14,241
Overflytning af Odder til Horsens		-4,590
Finansieringsmæssig manko, der er indregnet i økonomirapport I:		0,000

Således reserveres 154 mio. kr. til fastholdelse af aktivitetsniveauet for 2007 ind i 2008.

Til finansiering heraf er der en restpulje på 155 mio. kr., herfra skal dog reserveres 4,6 mio. kr. der vedrører meraktivitet i Odder.¹

Alt i alt er der tilvejebragt økonomisk balance, ved at der i økonomirapport I er anvist 14 mio. kr. som finansieres ved interne omprioriteringer.

5. Meraktivitet i økonomirapporteringen

I økonomirapport I (pr. 31. marts 2008) er der vurderet, at den samlede aktivitetsniveau vil ligge 2-3% over aftaleniveauet i økonomiaftalen.

Dette skøn skal dog nedjusteres, idet forårets konflikt har medførte markante fald i aktiviteten i 2 måneder.

Meraktiviteten på 2-3% er sammensat af den aktivitet der fremkommer af følgende budgetproblemer:

- Samhandel, budgetproblem
- Nye behandlinger (I det omfang nye metoder giver ekstra besøg)
- Ny dyr medicin (I det omfang nye metoder giver ekstra besøg)
- Meraktivitet Takststyring (mammografi + afledt kirurgisk aktivitet mm.)
- Permanentgørelse over budgetniveau (14 mio. kr., der er fundet ved intern omprioritering)

¹ Denne er ikke indregnet i et hospital, da Odder teknisk overgår fra Århus til Horsens, hvorfor alle beregninger er excl. Odder, der således er håndteret i "en pulje for sig selv".

Bilag 1

I dette bilag gives en række eksempler på beregningerne, og argumentationer for om korrektionerne skal indgå eller ej i beregningen af det beløb hospitalerne skal tilføres permanent ift. meraktiviteten præsteret i 2007.

Brand på operationsgangen på Regionshospitalet Herning

I september 2007 var der brand på operationsgangen. Det betød et fald i aktiviteten, hvilket der er givet et nedslag for i basislinjen på 1,6 mio. kr. svarende til aktivitetsfaldet pga. branden.

Dette nedslag betyder, at meraktiviteten vurderes 1,6 mio. kr. højere og dermed stiger udbetalingen med 0,8 mio. kr.

Korrektionen indgår ikke når det skal beregnes, hvilket beløb Hospitalsenheden Vest skal tilføres permanent, og korrektionen slettes.

Korrektion for creep

For Regionshospitalet Silkeborg er indarbejdet en korrektion for creep på 3,8 mio. kr. Basislinjen er således hævet. Dermed bliver udbetalingen omkring ($3,8 \cdot 50\%$) 1,9 mio. kr. mindre.

Denne korrektion vedrører sammenligningen mellem 2006 og 2007. I forhold til beregningen af permanentgørelsen skal korrektionen bibeholdes. Hvis korrektionen slettes vil det betyde, at hospitalet permanent tilføres værdien af creep fra 2006 til 2007.

For Hospitalsenheden Vest er der en korrektion vedrørende hjemmehæmodialyse, hvor basislinjen nedskrives med 4,5 mio. kr.

Begrundelsen for korrektionen er, at registreringspraksis ændres fra 2006 til 2007, og at dette indebærer, at DRG-værdien falder med 4,5 mio. kr. for den samme faktiske aktivitet. Denne korrektion skal bibeholdes, da det er udtryk for en varig ændring i aktivitetsniveauet i Hospitalsenheden.

Overgangskorrektionerne på regionshospitalet Viborg og Silkeborg

I forbindelse med overgangen fra 2006 til 2007 er beregnet et beløb, som hospitalerne skulle tilføres for at 2006-aktiviteten kunne være udgangspunkt for basislinjen i 2007. Hospitalerne fik tilført 80% af dette beløb, og de 20% blev oprindeligt givet som nedslag i basislinjen. Dette nedslag blev fjernet i sommeren 2007, som en del af besparelserne i 2007. Dette betød dog en uforholdsmæssig stor besparelse på regionshospitalet Viborg og Silkeborg. Derfor blev det besluttet, at der indførtes en overgangskorrektion for disse to hospitaler alene.

Overgangskorrektionerne er et nedslag i basislinjerne, og betyder derfor at udbetalingerne i 2007 bliver større. Nedslagene er for RH Si på 10,3 mio. kr. og for RH Vi på 9,3 mio. kr.

Det foreslås, at disse korrektioner bibeholdes i beregningen af det beløb, som hospitalerne skal tilføres permanent, da de øvrige hospitaler er tilført overgangen fra 2006 til 2007 permanent.

Korrektion for betainterferon på Regionshospitalet Viborg

RH Viborg er tilført midler til behandling med betainterferon i 2007. Dette har en aktivitetsmæssig effekt på 0,187 mio. kr., som basislinjen dermed er hævet.

Den aktivitetsmæssige virkning er således af varig karakter, men hospitalet er kun tilført midler for 2007. Der skal derfor sikres sammenhæng mellem de tilførte midler og om korrektionen indgår i beregningen af det beløb hospitalet skal tilføres permanent.

Bilag D

Dato 26.08.08

Katrine Lykkegaard

Tel. +45 87 28 45 12

Katrine.Andersen@stab.rm.dk

Sag nr. 1-22-3-08

Side 78

Mindreudgifter som konsekvens af konflikten på sundhedsområdet

Overenskomstkonflikten på sundhedsområdet har givet anledning til et mindreforbrug på regionens hospitaler. Størrelsen og fordelingen af dette mindreforbrug har en central betydning for udmøntningen af det sparekrav, der skal realiseres på hele det somatiske sundhedsområde i 2008 i Region Midtjylland. Formålet med dette notat er at estimere størrelsen på de realiserede mindreforbrug på (hvert af) regionens hospitaler.

Da opgørelsen af mindreudgifterne er forbundet med megen usikkerhed er det hensigtsmæssigt at se på problemstillingen fra flere vinkler. Derfor skitseres i dette notat to alternative metoder til belysning af besparelsesomfanget. På baggrund heraf gives en samlet vurdering af niveauet for mindreudgifterne.

1. Sammenfatning

Med henblik på at indkredse de faktiske mindreudgifter, som konflikten har givet anledning til, benyttes to forskellige tilgange. Den ene tilgang tager udgangspunkt i værdien af den ikke udførte aktivitet og den anden tilgang tager udgangspunkt i de færre afholdte udgifter.

Værdien af mindreaktiviteten i konfliktperioden beregnes på grundlag af takststyringsmodellen at beløbe sig til ca. 250 mio. kr. De faktiske mindreudgifter til hovedsageligt løn og medicin er opgjort til en værdi på 130 mio. kr. Hertil kommer en besparelse på 15 mio. kr. uden for hospitalerne.

På den baggrund vurderes den samlede konfliktbesparelse alt i alt at udgøre 145 mio. kr.

På grund af forskelle i konteringskaden samt flere mere eller

mindre åbenlyse konteringsfejl findes det ikke forsvarligt at fastsætte den indbyrdes fordeling af besparelsen mellem regionens hospitaler på baggrund af beregning af mindreudgifterne.

Den indbyrdes fordeling af den samlede besparelse på 130 mio. kr. sker derfor med udgangspunkt i budgetfordelingsnøglen (se tabel 3).

2. Takststyringstilgangen

Ses den faktiske aktivitet i konfliktperioden i forhold til aktiviteten i den tilsvarende periode i 2007 kan det konstateres, at antallet af indlæggelser er ca. 8.000 mindre og antallet af ambulante besøg ca. 136.000 mindre i 2008 end i 2007.

Konfliktperioden er afgrænset til 15. april – 14. juni begge dage inklusive.

Anvendes principperne for takststyringsmodellen på konfliktperioden beløber værdien af mindreaktiviteten sig til godt 246 mio. kr. I beregningen er ikke indarbejdet nogen form for tekniske korrektioner. Den manglende aktivitet fordeler sig på hospitalerne som det fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Takststyringsmodellen anvendt på aktiviteten i konfliktperioden, 1000 kr.

	Basislinje	Aktivitet	Meraktivitet	Udbetaling	Aktivitetsfald, %
Århus	528.479	388.836	-139.643	-67.324	-26,4
Skejby	283.633	197.844	-85.789	-39.825	-30,2
Randers	179.490	126.412	-53.078	-24.830	-29,6
Silkeborg	125.712	68.827	-56.886	-27.628	-45,3
Horsens	135.670	95.425	-40.246	-19.059	-29,7
Viborg	245.421	181.469	-63.952	-29.102	-26,1
Vest	317.671	236.326	-81.345	-38.816	-25,6
I alt	1.816.076	1.295.138	-520.938	-246.584	-28,7

I forhold til det tidligere udmeldte skøn over aktivitetsnedgangen i konfliktperioden er der sket en væsentlig revurdering. Det skyldes at der i grundlaget for det første skøn er konstateret fejl i datagrundlaget, som har medført en undervurdering af aktiviteten i 2008 og dermed en overvurdering af mindreaktiviteten.

Kommunernes aktivitetsmæssige bidrag

Som følge af den manglende aktivitet vil indtægterne fra den kommunale medfinansiering falde med knap 45 mio. kr.

3. Udgiftstilgangen

I værdifastsættelsen af den manglende aktivitet indgår krav til hospitalerne om øget produktivitet samt kronikermodellen. En mere direkte tilgang til vurdering af mindreudgifterne

fås ved at sammenholde de faktisk afholdte udgifter til patientbehandling i konfliktperioden med de tilsvarende udgifter i samme periode i 2007. Dette er fremgangsmåden i det følgende.

3.1. Den generelle metode

De faktisk afholdte udgifter til patientbehandling opgøres som summen af lønudgifter til de konfliktramte personalegrupper og afholdte udgifter til medicin, implantater og lægelige artikler. Det er disse grupper i kontoplanen, der tilsammen bedst afspejler de direkte udgifter til patientbehandling.

Lønudgifterne er opgjort for alle sundhedskartellets personalegrupper i perioden april-juli i 2007 og 2008. Den faktiske mindreudgift er beregnet som lønudgiften for maj tillagt ½ gange lønudgiften for henholdsvis april og juni. De procentvise besparelser på løn varierer mellem hospitalerne, dog således, at de på universitetshospitalerne ligger på et lidt lavere niveau end på regionshospitalerne (se bilag 2).

Der er meget markante udsving i de bogførte udgifter til medicin, implantater og lægelige artikler i såvel 2007 som i 2008. For 2008 skyldes en del af udsvingene, at dele af arbejdet med regningshåndtering har været konfliktramt. Det har medført meget betydelige udsving i de bogførte besparelser i konfliktperioden og tiden umiddelbart efter. Udgifterne i konfliktperioden er beregnet som udgifterne i juni tillagt ½ gange udgifterne i henholdsvis maj og juli.

De samlede mindreudgifter til patientbehandling i 2008 som konsekvens af konflikten er således beregnet til 178 mio. kr. Opgørelsen på udgiftsposter ser ud, som det fremgår af den øverste del af tabel 2 herunder.

Tabel 2: Den samlede opgørelse af mindreudgifter som konsekvens af konflikten

	Udgifter 2007	Udgifter 2008	Forskel	Forskel %
Løn	561.436.839	494.150.958	-67.285.882	-12,0
Medicin	256.122.781	172.667.151	-83.455.631	-32,6
Implantater	45.663.570	33.310.719	-12.352.852	-27,1
Lægelige artikler	97.877.918	83.062.524	-14.815.394	-15,1
I alt	961.101.109	783.191.350	-177.909.759	-18,5
Øvrige besparelser			-15.000.000	
Nedjustering af besparelsen på medicin			63.000.000	
Justerede mindreudgifter i alt			-129.909.759	

Det er åbenlyst, at især besparelsen på medicin er kraftigt overvurderet. Dette imødekommes ved en estimeret nedjustering på cirka tre fjerdedele (63 mio. kr.). Samtidig indarbejdes et løst skøn for øvrige besparelser på hospitalerne. Det gælder blandt andet mindreudgifter til afspadsering og til den 6. ferieuge hos det konfliktramte personale. Disse øvrige besparelser skønnes at være i størrelsesordenen 15 mio. kr. Justeringerne fremgår af den nederste del af tabel 2 herover.

Justeringerne betyder, at de samlede mindreudgifter alt i alt beløber sig til 130 mio. kr. Af tabel 3 herunder fremgår den forholdsmæssige fordeling af mindreudgifterne inklusive de nævnte justeringer samt fordelingen efter budgetandel (den sidste kolonne). På grund af forskelle i konteringskadence samt flere mere eller mindre åbenlyse konteringsfejl findes det mest forsvarligt at fastsætte den indbyrdes fordeling efter budgetandelen.

Tabel 3: Fordeling af mindreudgifterne – henholdsvis forholdsmæssigt og efter budgetandel

	Udgifter 2007	Udgifter 2008	Mindreudgifter	Andel af den samlede mindreudgift, %	Forholdsmæssig fordeling af de samlede mindreudgifter inkl. justeringer	Budget- andel	Fordeling efter budgetandel
Århus	341.458.795	240.194.209	101.264.586	56,9	73.943.430	29,5	38.355.978
Skejby	181.219.645	160.308.453	20.911.192	11,8	15.269.359	17,3	22.436.939
Randers	58.344.887	53.440.569	4.904.318	2,8	3.581.135	8,5	11.034.891
Silkeborg	63.215.150	43.902.303	19.312.847	10,9	14.102.247	7,0	9.111.281
Horsens	52.629.147	45.692.186	6.936.961	3,9	5.065.371	6,3	8.141.993
Viborg	105.766.421	95.494.438	10.271.983	5,8	7.500.605	13,4	17.367.090
Vest	158.467.063	144.159.192	14.307.871	8,0	10.447.612	18,1	23.461.587
I alt	961.101.109	783.191.350	177.909.759	100,0	129.909.759	100,0	129.909.759

3.2. Sammenvejede enkelte skøn

I forbindelse med aflæggelse af økonomirapporten er fire af regionshospitalerne kommet med konkrete skøn over egen andel af konfliktbesparelsen². Disse skøn indikerer et nogenlunde homogent besparelsesniveau på 13-16 % af udgifterne i 2007.

Hospitalernes skøn giver anledning til at beregne resultatet af en udligning af mindreudgifterne/besparelserne mellem hospitalerne. Hvis samtlige hospitaler antages at have haft en mindreudgift på 15 % som konsekvens af konflikten, bliver den samlede besparelse på knap 144 mio. kr. Denne beregningsmetode resulterer i en fordeling af de absolutte besparelser på hospitalsniveau som ses af tabel 4 herunder.

Tabel 4: Ligelig fordeling af de samlede mindreudgifter inkl. justeringer

	15 % af udgifterne i 2007
Århus	51.218.819
Skejby	27.182.947
Randers	8.751.733
Silkeborg	9.482.272
Horsens	7.894.372
Viborg	15.864.963
Vest	23.770.059
I alt	144.165.166

² RH Randers: 7 mio. kr., RH Silkeborg: 9,7 mio. kr., RH Viborg: 17 mio. kr., HE Vest: 20-25 mio. kr.

3.3 Øvrige mindreudgifter

Udover de nævnte mindreudgifter optræder der besparelser følgende steder i det samlede budget på sundhedsområdet:

- Friklinikken i Brædstrup har haft en markant nedgang i aktiviteten, idet langt hovedparten af aktiviteten har været konfliktramt. Mindreaktiviteten repræsenterer en samlet værdi på 10 mio. kr.
- På det præhospitale område har der været en mindreudgift til patienttransport. Da store dele af afregningen med entreprenøren foretages som á conto afregning med efterfølgende efterregulering, har det ikke været muligt at lave et klart skøn. Det estimeres dog, at der vil være en besparelse på 5 mio. kr.
- Patientvejlederne, der har til huse i Regionshuset, Viborg, var omfattet af konflikten. Der er 10 patientvejledere og besparelsen er vurderet til ca. 600.000 kr. Besparelsen indarbejdes i administrationens del af økonomirapporten.

Bilag 1: Forbrugsopgørelse af medicin, implantater og lægelige artikler i alt

Forbrugsopgørelse af grupperingerne 010/012 120 (medicin), 130 (implantater) og 140 (øvrige lægelige artikler) i alt hospitalerne

Medicin - gruppering 120

Forbrug januar	Forbrug februar	Forbrug marts	Forbrug april	Forbrug maj	Forbrug juni	Forbrug juli	Forbrug august	Forbrug september	Forbrug oktober	Forbrug november	Forbrug december	Forbrug januar - supp.	Forbrug februar - s
2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
2.326.964	99.621.715	76.050.085	63.926.845	93.763.475	120.542.812	179.623.382	63.747.071	-17.164.689	82.560.066	102.020.000	82.783.744	-102.470.736	
2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008
79.634.148	81.590.181	81.144.381	74.124.264	53.507.969	103.618.714	103.424.440							

Implantater - gruppering 130

Forbrug januar	Forbrug februar	Forbrug marts	Forbrug april	Forbrug maj	Forbrug juni	Forbrug juli	Forbrug august	Forbrug september	Forbrug oktober	Forbrug november	Forbrug december	Forbrug januar - supp.	Forbrug februar - s
2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
3.072.558	17.950.432	25.957.171	18.698.005	24.663.698	24.969.690	18.576.763	17.390.778	22.207.827	21.775.944	23.261.044	26.487.087	7.479.905	14
2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008
16.344.880	17.835.842	23.406.015	21.231.701	16.482.159	17.969.568	14.188.676							

Øvrige lægelige artikler - gruppering 140

Forbrug januar	Forbrug februar	Forbrug marts	Forbrug april	Forbrug maj	Forbrug juni	Forbrug juli	Forbrug august	Forbrug september	Forbrug oktober	Forbrug november	Forbrug december	Forbrug januar - supp.	Forbrug februar - s
2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007	2007
2.227.404	24.883.682	67.379.118	1.298.566.226	53.304.345	-1.187.324.780	80.643.321	48.056.950	46.143.382	61.379.323	57.118.394	50.306.730	10.209.657	-3.486
2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008
25.183.265	42.340.818	43.418.933	58.855.853	42.415.221	42.394.469	40.434.930							

Bilag 2: Opgørelserne af de fire udgiftsposter for hvert hospital.

Lønnen er opgjort som ½april + maj + ½juni. De øvrige poster er baseret på kontooplysninger fremskudt en måned ifht. konfliktperioden. De er dermed opgjort som ½maj + juni + ½juli.

	ÅRHUS				SKEJBY			
	2007	2008	Forskel	Forskel %	2007	2008	Forskel	Forskel %
Løn	143.193.334	131.293.450	-11.899.884	-8,3	97.951.804	91.049.212	-6.902.592	-7,0
Medicin	158.214.867	74.781.106	-83.433.761	-52,7	45.930.672	30.652.922	-15.277.750	-33,3
Implantater	13.247.350	8.640.119	-4.607.231	-34,8	14.671.421	20.564.394	5.892.973	40,2
Lægelige artikler	26.803.245	25.479.534	-1.323.711	-4,9	22.665.749	18.041.926	-4.623.824	-20,4
I alt	341.458.795	240.194.209	-101.264.586	-29,7	181.219.645	160.308.453	-20.911.192	-11,5
VEST					VIBORG			
	2007	2008	Forskel	Forskel %	2007	2008	Forskel	Forskel %
Løn	105.716.587	98.124.336	-7.592.251	-7,2	75.795.210	60.632.376	-15.162.834	-20,0
Medicin	26.751.725	30.583.490	3.831.765	14,3	17.360.211	23.032.594	5.672.383	32,7
Implantater	4.584.730	963.656	-3.621.074	-79,0	5.816.445	1.603.799	-4.212.646	-72,4
Lægelige artikler	21.414.022	14.487.711	-6.926.311	-32,3	6.794.555	10.225.670	3.431.115	50,5
I alt	158.467.063	144.159.192	-14.307.871	-9,0	105.766.421	95.494.438	-10.271.983	-9,7
RANDERS					SILKEBORG			
	2007	2008	Forskel	Forskel %	2007	2008	Forskel	Forskel %
Løn	47.047.595	41.068.901	-5.978.694	-12,7	49.672.195	35.902.976	-13.769.220	-27,7
Medicin	2.534.855	5.106.460	2.571.605	101,4	2.000.192	4.096.866	2.096.674	104,8
Implantater	1.191.251	716.391	-474.860	-39,9	5.008.021	615.334	-4.392.687	-87,7
Lægelige artikler	7.571.187	6.548.817	-1.022.370	-13,5	6.534.743	3.287.128	-3.247.615	-49,7
I alt	58.344.887	53.440.569	-4.904.318	-8,4	63.215.150	43.902.303	-19.312.847	-30,6
HORSSENS					I ALT			
	2007	2008	Forskel	Forskel %	2007	2008	Forskel	Forskel %
Løn	42.060.114	36.079.707	-5.980.407	-14,2	561.436.839	494.150.958	-67.285.882	-12,0
Medicin	3.330.261	4.413.715	1.083.454	32,5	256.122.781	172.667.151	-83.455.631	-32,6
Implantater	1.144.354	207.026	-937.328	-81,9	45.663.570	33.310.719	-12.352.852	-27,1
Lægelige artikler	6.094.419	4.991.739	-1.102.680	-18,1	97.877.918	83.062.524	-14.815.394	-15,1
I alt	52.629.147	45.692.186	-6.936.961	-13,2	961.101.109	783.191.350	-177.909.759	-18,5

Der er alene korrigeret for tre helt åbenlyse konteringsfejl (markering ved indramning) De markerede beløb er månedsgennemsnit for 2007.

Bilag E

Dato 27-08-2008

Hans Kjær Jakobsen

Tel. +45 8728 4500

HansKjaer.Jakobsen@stab.rm.dk

Besparelser på i alt 50 mio. kr. i 2008 og 2009 på kontoområderne "Fælles Puljer" og "Fælles udgifter og indtægter i øvrigt".

Med besparelseskrav på 50 mio. kr. i henholdsvis 2008 og 2009 ff. er i nedenstående tabel oplistet en skabelon for udmøntning af en sådan besparelse.

Under "Fælles Puljer" er ikke medtaget poster som takststyringspulje, udbygning af stråleplan, ny dyr medicin og nye behandlinger eller ukonkretiserede sparekrav, da disse indgår i andre sammenhænge. De ustyrbare kontoområder (som fx udbetalinger til patienterstatninger) er endvidere indtil videre alene inddraget i besparelserne på et enkelt område i 2009 jf. fodnote ^{***}).

Under "Fælles udgifter og indtægter i øvrigt" er behandling over regionsgrænser og behandling på privathospitaler ikke medtaget, da disse områder ligeledes analyseres særskilt.

	Mio. kr.			
	Budget 2008	Muligt besparelsekrav 2008	Foreløbigt teknisk budget 2009	Muligt besparelsekrav 2009
Fælles puljer				
Ustyrbare kontoområder (patientforsikring, respiratorbehandling i eget hjem, bløder-patienter, medicin til særlige patientgrupper, kontingenter i Danske Regioner, diverse indtægter mv.)	371,2	0,0	360,3	2,5 ***)
Praksisreservelæger	32,5	0,0	32,5	0,0
Lægernes kliniske videreuddannelse	49,6	0,5	45,1	1,5
Uddannelse af øvrige personalegrupper	9,0	2,1	9,0	1,0
Forfinansiering af efteruddannelser	2,6	0,5	2,6	1,5
Sosu-elevs praktikperioder	36,7	2,0	36,7	1,0
Nettoudgifter v. delingsaftaler	8,2	2,0	11,5	5,0
Reservede/disponerede midler	22,4	4,0	19,7	3,0
Fællesprojekter/aftaler m. kommunerne	25,2	4,5	25,2	3,0
Sundhedsvidenskabelig forskningsfond	25,6	3,0	25,6	3,0
Tilskud til interne og eksterne projekter	8,9	2,5	7,5	2,5
Fælles implementering, IT mv.	50,0	4,0	52,2	2,0
Pulje til konsulentbistand, informationsindsats mv.	5,0	1,0	5,0	1,0
Drift af patientbefordringskontor	5,0	0,0	5,0	0,0
Overførsel i forbindelse med ophør af amanuensispulje	-		16,3	0,0
Videnskabsetiske komitéer	-		0,4	0,0
Ændrede lønforudsætninger til fordeling senere i budgetlægningen			53,8	0,0
Fælles udgifter og indtægter i øvrigt				
Hospice og palliativ indsats	48,7 *)	5,5	47,1	2,0
HR-puljer	36,1	9,0	36,1	11,0
Arbejdsskadeforsikring og AES	32,9	8,0	46,9	6,0
Patienttransport og præhospitale tiltag	538,4 **)	0,0	503,5	0,0
Medicoteknisk Afdeling	25,1	0,4	24,1	1,1
Indkøb og Logistik	23,5	0,4	23,5	1,1
Center for Folkesundhed	29,2	0,4	27,7	1,3
Center for Kvalitetsudvikling	12,7	0,2	16,5	0,4
Center for Arbejdsgange og Logistik	2,1	0,0	2,1	0,1
I alt	1.400,6	50,0	1.435,9	50,0

*) Bruttoudgifter 82,2 mio. kr.

**) Oprindeligt budget før reduktioner i økonomirapporten pr. 31. marts 2008.

***) Der skal inden for respirator- og iltbehandling i eget hjem gennemføres særlige analyser m.h.p. opstramning af procedurer, bl.a. i forhold til kommunerne.

Det er med opstillingen forudsat, at der på nogle områder på nuværende tidspunkt af året optræder nogle bindinger som indebærer, at der først fra 2009 kan anvendes den metodik, der giver den fulde besparelse. Det gælder f.eks. Lægernes kliniske videreuddannelse, forfinansiering af efteruddannelse, nettoudgifter ved delingsaftaler (behov for hjemtagning) og HR-puljer. Besparelsen på hospice og palliativ indsats, fællesprojekter/aftaler med kommunerne, uddannelse af øvrige personalegrupper, Sundhedsvidenskabelig forskningsfond og pulje til konsulentbistand, informationsindsats m.v. i 2008 er dog i henhold til

økonomirapport for området. Fra 2009 forudsættes hospiceområdet at blive udsat for samme produktivitetskrav som egne hospitaler.

Tilsvarende er forudsat samme metodik som i Sundhedsstaben (besparelse på 4,7% i 2009 med 1/3 gennemslag i 2008) på de områder, hvor der er aflønning af ansatte: Medicoteknisk Afdeling, Indkøb og Logistik, Center for Folkesundhed, Center for Kvalitetsudvikling og Center for Arbejdsgange og Logistik.

Det er forbundet med betydelige vanskeligheder at opnå besparelseskravet på 50 mio. kr. i såvel 2008 som 2009. For at opnå beløbet i 2008 er det nødvendigt at tage 4,0 mio. kr. fra puljen til fælles implementering, IT m.v., reduceret til godt 2,0 mio. kr. i 2009 under hensyntagen til den særlige situation omkring finansiering af IT-afdelingens udgifter.

Centrale afregningsregler for AES giver et udgiftsfald på kontoen for arbejdsskadeforsikring og AES, som er vurderet til 8,0 mio. kr. i 2008. Et stigende pres på arbejdsskadeudbetalingerne over årene gør dog, at besparelserne skønnes at falde til 6,0 mio. kr. allerede i 2009 (og antageligt mere i årene fremover).